

SLUŽBENA PRAVILA IGRE 2014

Usvojio:
Centralni Bord FIBA
Barselona, Španija, 2. februar 2014.

U primeni od 01.10.2014.

Naslov originala:
FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE BASKETBALL
INTERNATIONAL BASKETBALL FEDERATION
F I B A

Official Basketball Rules 2014

As approved by
FIBA Central Board
Barcelona, Spain, 2nd February 2014
Valid as of 1st October 2014

Prevod i obrada:
MARINKO GOLUBOVIĆ

Tehnička priprema:
MARINKO GOLUBOVIĆ
ZORAN STAMENKOVIĆ

SADRŽAJ :

PRAVILO JEDAN - IGRA	5
Čl. 1 Definicije	5
PRAVILO DVA - TEREN I OPREMA.....	5
Čl. 2 Teren	5
Čl. 3 Oprema	10
PRAVILO TRI - EKIPE.....	11
Čl. 4 Ekipe	11
Čl. 5 Igrači: povreda	12
Čl. 6 Kapiten: dužnosti i prava	13
Čl. 7 Treneri: dužnosti i prava	13
PRAVILO ČETIRI - PROPISI O IGRI.....	15
Čl. 8 Vreme za igru, nerešen rezultat i produžeci.....	15
Čl. 9 Početak i završetak perioda ili utakmice	15
Čl. 10 Status lopte	16
Čl. 11 Mesto igrača i sudije	16
Čl. 12 Podbacivanje i naizmeničan posed	16
Čl. 13 Kako se igra loptom	18
Čl. 14 Kontrola lopte	18
Čl. 15 Igrač u akciji šutiranja.....	19
Čl. 16 Pogodak: kada je postignut i njegova vrednost.....	19
Čl. 17 Ubacivanje.....	20
Čl. 18 Tajm-aut	21
Čl. 19 Zamena	22
Čl. 20 Utakmica izgubljena bez borbe.....	24
Čl. 21 Utakmica izgubljena bez završetka igre	24
PRAVILO PET - PREKRŠAJI	26
Čl. 22 Prekršaji	26
Čl. 23 Igrač i lopta van graničnih linija	26
Čl. 24 Vođenje lopte.....	26
Čl. 25 Koraci.....	27
Čl. 26 3 sekunde.....	28
Čl. 27 Blisko čuvan igrač	28
Čl. 28 8 sekundi.....	28
Čl. 29 24 sekunde.....	29
Čl. 30 Lopta vraćena u zadnje polje	30
Čl. 31 Sprečavanje pogotka i ometanje.....	31
PRAVILO ŠEST - GREŠKE	33
Čl. 32 Greške	33
Čl. 33 Dodir: opšti principi.....	33
Čl. 34 Lična greška	37
Čl. 35 Obostrana greška	38
Čl. 36 Tehnička greška	38
Čl. 37 Nesportska greška	40
Čl. 38 Diskvalifikujuća greška	41
Čl. 39 Tuča.....	41

PRAVILO SEDAM - OPŠTE ODREDBE	43
Čl. 40 5 grešaka igrača	43
Čl. 41 Greške ekipe: kazna	43
Čl. 42 Posebni slučajevi	43
Čl. 43 Slobodna bacanja	44
Čl. 44 Pogreške koje mogu da se isprave	46
PRAVILO OSAM - SUDIJE, POMOĆNE SUDIJE I DELEGAT: DUŽNOSTI I PRAVA	48
Čl. 45 Sudije, pomoćne sudije i delegat	48
Čl. 46 Prvi sudija: dužnosti i prava	48
Čl. 47 Sudije: dužnosti i prava	49
Čl. 48 Zapisničar i pomoćni zapisničar: dužnosti	50
Čl. 49 Merilac vremena: dužnosti	51
Čl. 50 Merilac perioda šuta: dužnosti	52
A - SUDIJSKI ZNAKOVI	54
B - ZAPISNIK	62
C - POSTUPAK PROTESTA	69
D - PLASMAN EKIPA	70
E - MEDIJSKI TAJM-AUTI	75
INDEKS PRAVILA	76

SPISAK DIJAGRAMA:

Dijagram 1. Prava veličina terena za igru	7
Dijagram 2. Polje ograničenja	8
Dijagram 3. Polje 2/3 poena	9
Dijagram 4. Zapisnički sto i stolice za zamjenike	9
Dijagram 5. Princip cilindra	33
Dijagram 6. Položaji igrača u toku slobodnih bacanja	45
Dijagram 7. Sudijski znakovi	61
Dijagram 8. Zapisnik	62
Dijagram 9. Vrh zapisnika	63
Dijagram 10. Ekipe u zapisniku	64
Dijagram 11. Tekući rezultat	67
Dijagram 12. Sumiranje rezultata	68
Dijagram 13. Dno zapisnika	68

Kada se u "Službenim pravilima igre" pominju igrač, trener, sudija, itd. u muškom rodu, to se takođe odnosi i na ženski rod. Jasno je da je ovo učinjeno isključivo iz praktičnih razloga.

PRAVILO JEDAN - IGRA

Čl. 1 Definicije

1.1 Košarkaška igra

Košarku igraju 2 ekipe, svaka sa po 5 igrača. Cilj svake ekipe je da postigne pogodak u protivnički koš i spreči drugu ekipu da postigne pogodak.

Utakmica se igra pod kontrolom sudija, pomoćnih sudija i delegata, ako je prisutan.

1.2 Koš: protivnički/sopstveni

Protivnički koš je koš na koji ekipa napada, a sopstveni koš je koš koji ekipa brani.

1.3 Pobjednik utakmice

Pobjednik je ekipa koja je postigla veći broj poena na kraju vremena za igru.

PRAVILO DVA - TEREN I OPREMA

Čl. 2 Teren

2.1 Teren za igru

Teren za igru ima ravnu, tvrdu površinu bez prepreka (Dijagram 1) sa dimenzijama 28 m po dužini i 15 m po širini, mereno od unutrašnje ivice granične linije.

2.2 Zadnje polje

Zadnje polje ekipe čine njen sopstveni koš, deo table koji spada unutar graničnih linija i onaj deo terena za igru koji je ograničen čeonom linijom iza njenog sopstvenog koša, bočnim linijama i srednjom linijom.

2.3 Prednje polje

Prednje polje ekipe čine protivnički koš, deo table koji spada unutar graničnih linija i onaj deo terena za igru koji je ograničen čeonom linijom iza protivničkog koša, bočnim linijama i unutrašnjom ivicom srednje linije bližom protivničkom košu.

2.4 Linije

Sve linije su nacrtane belom bojom, široke 5 cm i jasno vidljive.

2.4.1 Granična linija

Teren za igru je ograničen graničnom linijom koju čine čeonne linije i bočne linije. Ove linije nisu deo terena za igru.

Bilo koja prepreka, uključujući osoblje koje sedi na klupi ekipe, udaljena je najmanje 2 m od terena za igru.

2.4.2 Srednja linija, središnji krug i polukrugovi slobodnog bacanja

Srednja linija je nacrtana paralelno sa čeonim linijama, spaja sredine bočnih linija i prelazi 0,15 m preko obe bočne linije. Srednja linija je deo zadnjeg polja.

Središnji krug je obeležen na sredini terena za igru i ima poluprečnik 1,80 m, mereno do spoljašnje ivice kružnice. Ako je unutrašnjost središnjeg kruga obojena, mora da bude iste boje kao i polja ograničenja.

Polukrugovi slobodnog bacanja su obeleženi na terenu za igru sa poluprečnikom 1,80 m, mereno do spoljašnje ivice kružnice, sa središtima na sredini linija slobodnog bacanja (Dijagram 2).

2.4.3 Linije slobodnog bacanja, polja ograničenja i podeoci za skakače u toku slobodnog bacanja

Linija slobodnog bacanja je nacrtana paralelno sa obe čeonke linije. Dugačka je 3,60 m i njena dalja ivica je udaljena 5,80 m od unutrašnje ivice čeonke linije. Njena sredina leži na zamišljenoj liniji koja spaja sredinu 2 čeonke linije.

Polja ograničenja su pravougaone površine obeležene na terena za igru, ograničene čeonim linijama, produženim linijama slobodnog bacanja i linijama koje započinju na čeonim linijama, čije su spoljašnje ivice udaljene 2,45 m od sredine čeonih linija i koje završavaju na spoljašnjim ivicama produženih linija slobodnog bacanja. Ove linije, izuzev čeonih linija, deo su polja ograničenja. Unutrašnjost polja ograničenja mora da bude obojena jednom bojom.

Podeoci za skakače u toku slobodnog bacanja, duž polja ograničenja, rezervisani su za igrače u toku slobodnih bacanja i obeleženi kao što prikazuje Dijagram 2.

2.4.4 Polje 3 poena

Polje 3 poena ekipe (Dijagram 1 i Dijagram 3) je čitava površina terena za igru, izuzev prostora u blizini protivničkog koša, koga ograničavaju i kome pripadaju:

- 2 paralelne linije koje se pružaju normalno na čeonu liniju, čija je spoljašnja ivica 0,90 m od unutrašnje ivice bočnih linija.
- Luk poluprečnika 6,75 m, mereno od tačke na podu tačno ispod središta protivničkog koša do spoljašnje ivice luka. Udaljenost ove tačke na podu od unutrašnje ivice sredine čeonke linije je 1,575 m. Luk je spojen sa paralelnim linijama.

Linija 3 poena nije deo polja 3 poena.

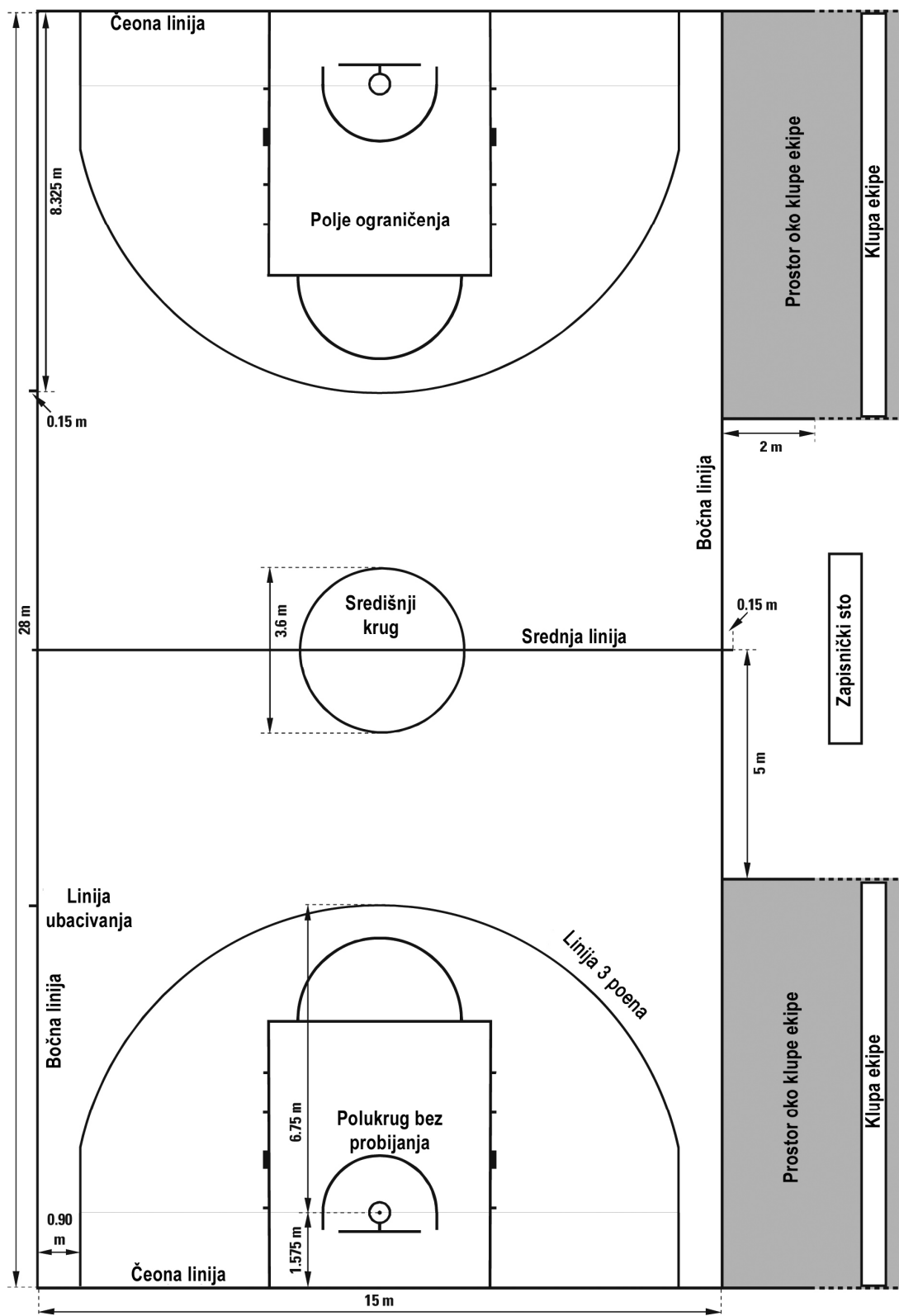
2.4.5 Prostori oko klupa ekipa

Prostori oko klupa ekipa su obeleženi izvan terena za igru, ograničeni sa 2 linije kao što prikazuje Dijagram 1.

U prostoru oko klupe ekipe 14 stolica moraju da budu na raspolaganju osoblju na klupi ekipe koga čine treneri, pomoćni treneri, zamenici, isključeni igrači i pratioci ekipe. Sve druge osobe nalaze se najmanje 2 metra iza klupe ekipe.

2.4.6 Linije ubacivanja

Na bočnoj liniji nasuprot zapisničkom stolu, izvan terena za igru, obeležene su 2 linije dužine 0,15 m, sa spoljašnjom ivicom 8,325 m od unutrašnje ivice bliže čeonke linije.

Dijagram 1. Prava veličina terena za igru

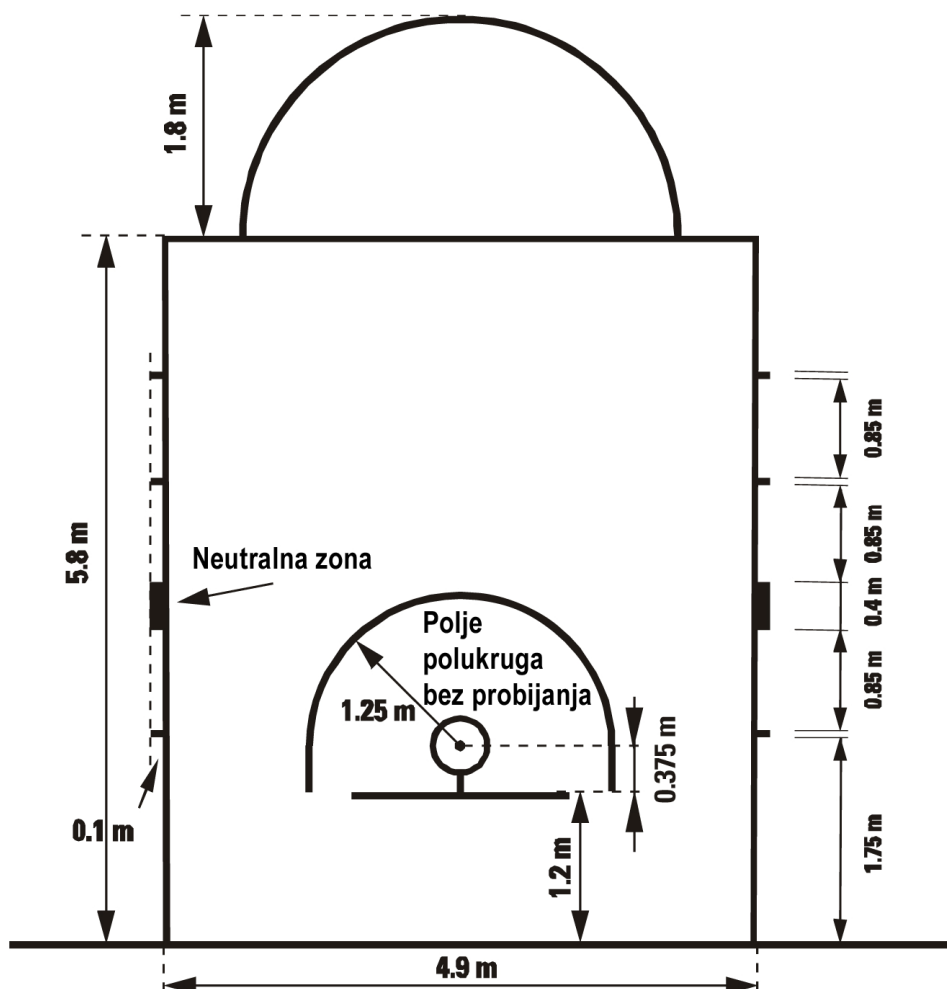
2.4.7 Polja polukrugova bez probijanja

Linije polukrugova bez probijanja su obeležene na terenu za igru i ograničene sa:

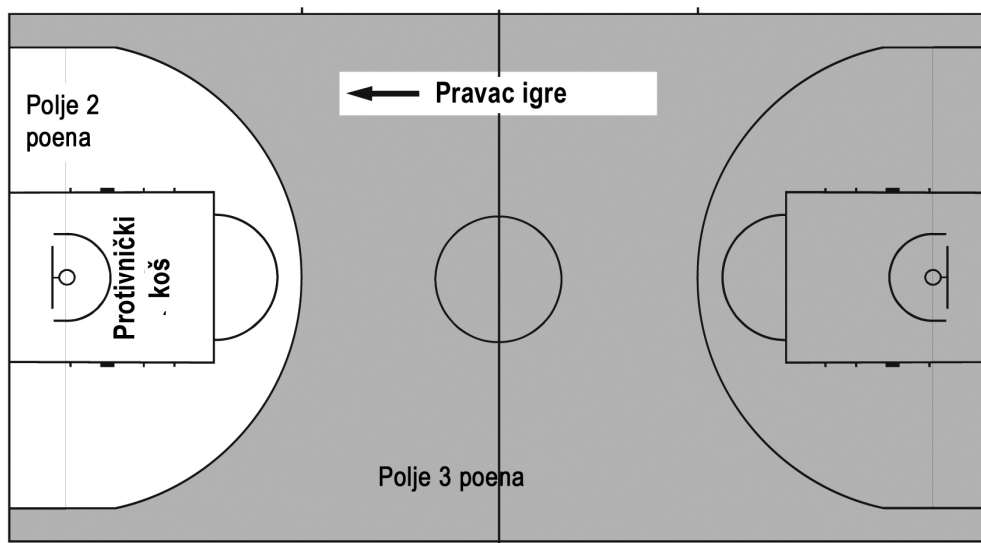
- Polukrugom poluprečnika 1,25 m, mereno od tačke na podu tačno ispod središta koša do unutrašnje ivice polukruga. Polukrug je spojen sa:
- 2 paralelne linije normalne na čeonu liniju, sa unutrašnjom ivicom 1,25 m od tačke na podu tačno ispod središta koša, dužine 0,375 m, koje se završavaju 1,20 m od unutrašnje ivice čeonu linije.

Polja polukrugova bez probijanja se završavaju imaginarnim linijama koje spajaju krajeve paralelnih linija direktno ispod prednjih ivica tabli.

Linije polukrugova bez probijanja jesu deo polja polukrugova bez probijanja.

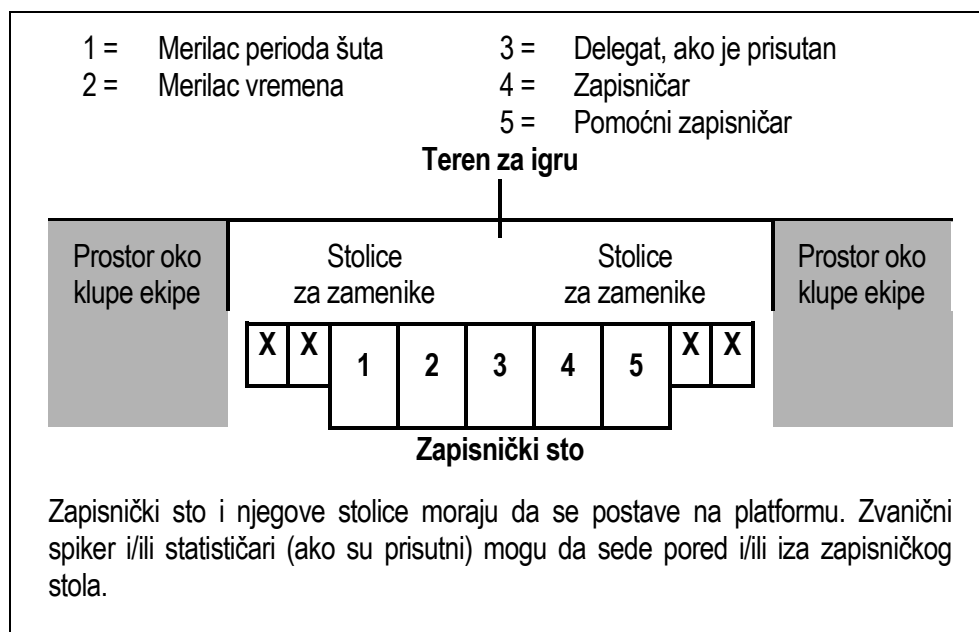

Dijagram 2. Polje ograničenja

Dijagram 3. Polje 2/3 poena

2.5 Položaj zapisničkog stola i stolica za zamjenike (Dijagram 4)

Dijagram 4. Zapisnički sto i stolice za zamjenike

Čl. 3 Oprema

Zahteva se sledeća oprema:

- Osnovne konstrukcije, koje se sastoje od:
 - Tabli
 - Koševa, koje čine (zglobni) obruči i mrežice
 - Konstrukcija nosača tabli, uključujući zaštitu
- Košarkaške lopte
- Sat za igru
- Semafor
- Sat za šut
- Štoperica ili pogodan (vidljiv) uređaj (a ne sat za igru) za merenje tajm-outa
- 2 zasebna, jasno različitá i glasna signala, po jedan za
 - merioca perioda šuta
 - zapisničara/merioca vremena
- Zapisnik
- Oznake za greške igrača
- Oznake za greške ekipe
- Strelica naizmeničnog poseda
- Podloga za igru
- Teren za igru
- Odgovarajuće osvetljenje.

Detaljan opis opreme za košarku videti u Dodatku o košarkaškoj opremi.

PRAVILO TRI - EKIPE

Čl. 4 Ekipe

4.1 Definicija

- 4.1.1 Član ekipe ima pravo nastupa kada je dobio dozvolu igranja za ekipu prema propisima organizacionog tela takmičenja, uključujući propise koji regulišu starosne granice.
- 4.1.2 Član ekipe ima pravo igre kada je njegovo ime uneto u zapisnik pre početka utakmice, sve dok ne bude diskvalifikovan ili ne načini 5 grešaka.
- 4.1.3 U toku vremena za igru, član ekipe je:
- Igrač, kada se nalazi na terenu za igru i ima pravo da igra.
 - Zamenik, kada se ne nalazi na terenu za igru ali ima pravo da igra.
 - Isključeni igrač, kada je načinio 5 grešaka i nema više pravo da igra.
- 4.1.4 U toku intervala igre, svi članovi ekipe koji imaju pravo da igraju smatraju se igračima.

4.2 Pravilo

- 4.2.1 Svaku ekipu sačinjavaju:
- Najviše 12 članova ekipe sa pravom igre, uključujući kapitena.
 - Trener i ako ekipa želi, pomoćni trener.
 - Najviše 5 pratilaca ekipe, koji mogu da sede na klupi ekipe i imaju posebna zaduženja, npr. vođa ekipe, doktor, fizioterapeut, statističar, prevodilac, itd.
- 4.2.2 U toku vremena za igru 5 igrača svake ekipe nalazi se na terenu za igru i oni mogu da budu zamenjeni.
- 4.2.3 Zamenik postaje igrač i igrač postaje zamenik kada:
- Sudija znakom ruke odobri zameniku da uđe u teren za igru.
 - U toku tajm-outa ili intervala igre, zamenik zatraži zamenu od zapisničara.

4.3 Uniforme

- 4.3.1 Uniforma članova ekipe sastoji se od:
- Dresova iste preovlađujuće boje napred i pozadi.
Svi igrači moraju da uvuku dresove u gaćice. Dozvoljeni su igrački kombinezoni (dres i gaćice iz jednog dela).
 - Gaćica iste preovlađujuće boje napred i pozadi, ali nije obavezno da budu iste boje kao i dresovi. Gaćice se moraju završavati iznad kolena.
 - Čarapa iste preovlađujuće boje za sve igrače ekipe.
- 4.3.2 Svaki član ekipe nosi dres, numerisan na prednjoj i zadnjoj strani brojem jednostavnog oblika i postojeće boje u kontrastu sa bojom dresa.
- Brojevi su jasno vidljivi i:
- Na zadnjoj strani dresa visoki najmanje 20 cm.
 - Na prednjoj strani dresa visoki najmanje 10 cm.
 - Široki najmanje 2 cm.
 - Ekipe koriste brojeve 0 i 00 i od 1 do 99.
 - Igrači iste ekipe ne nose isti broj.
 - Bilo koji reklamni natpis ili logo udaljen je najmanje 5 cm od brojeva.

- 4.3.3 Ekipe moraju da imaju najmanje 2 kompleta dresova i:
- Prvoimenovana ekipa u programu (domaća ekipa) nosi dresove svetle boje (najbolje bele).
 - Drugoimenovana ekipa u programu (gostujuća ekipa) nosi dresove tamne boje.
 - Međutim, ako se 2 ekipe slože, mogu da međusobno razmene boje dresova.

4.4 Ostala oprema

- 4.4.1 Sva oprema koju koriste igrači mora da bude odgovarajuća za igru. Nije dozvoljena oprema koja je projektovana da poveća visinu ili domašaj igrača ili na bilo koji način daje nepravednu prednost.

- 4.4.2 Igrači ne nose opremu (predmete) koja može da prouzrokuje povredu drugih igrača.

- Sledeći predmeti **nisu dozvoljeni**:
 - Štitnici za prst, šaku, ručni zglobovi, lakat ili podlakticu, navlake ili steznici napravljeni od kože, plastike, savitljive (meke) plastike, metala ili bilo koje druge čvrste materije, čak i ako su presvučeni mekom oblogom.
 - Predmeti koji mogu da poseku ili prouzrokuju ogrebotine (nokti moraju da budu potpuno podrezani).
 - Kapa, umeci za kosu i nakit.
- Sledeći predmeti **su dozvoljeni**:
 - Zaštitna oprema za rame, nadlakticu, butinu ili potkolenicu, ako je materijal dovoljno obložen.
 - Elastični rukavi, iste preovlađujuće boje kao i dresovi.
 - Elastične čarape, iste preovlađujuće boje kao i gaćice. Ako su za nadkolenicu, moraju da se završavaju iznad kolena; ako su za potkolenicu, moraju da se završavaju ispod kolena.
 - Steznici za koleno, ako su podesno presvučeni.
 - Zaštitna maska za povređen nos, čak i ako je napravljena od tvrdog materijala.
 - Neobojeni providni štitnik za usta.
 - Naočare, ako ne izlažu opasnosti druge igrače.
 - Trake za glavu, široke najviše 5 cm, izrađene od meke jednoboje tkanine, savitljive plastike ili gume.
 - Neobojene providne terapijske trake za ruke, ramena, noge, itd.

- 4.4.3 U toku utakmice, igrač ne sme da prikazuje komercijalni, promotivni ili dobrotvorni naziv, oznaku, logo ili drugu identifikaciju, koja uključuje ali se ne ograničava na identifikaciju na telu, u kosi, ili na neki drugi način.

- 4.4.4 Bilo koju drugu opremu, koja se izričito ne pominje u ovom članu, mora da odobri Tehnička komisija FIBA.

Čl. 5 Igrači: povreda

- 5.1 Ako se povredi igrač(i), sudije mogu da zaustave igru.

- 5.2 Ako je lopta živa kada se povreda dogodi, sudija ne zviždi pištaljkom sve dok ekipa koja ima kontrolu lopte ne šutira na koš iz igre, izgubi kontrolu lopte, zadržava loptu ili lopta ne postane mrtva. Ako je potrebno da se zaštiti povređeni igrač, sudije mogu odmah da zaustave igru.

- 5.3 Ako povređeni igrač ne može odmah (približno za 15 sekundi) da nastavi da igra ili ako mu se ukazuje pomoć, mora da bude zamenjen osim ako ekipa ostaje sa manje od 5 igrača na terenu za igru.
- 5.4 Osoblje na klupi ekipe može samo sa dozvolom sudije da uđe na teren za igru da pomogne povređenom igraču, pre nego što igrač bude zamenjen.
- 5.5 Lekar može da uđe na teren za igru bez dozvole sudije, ako proceni da je povređenom igraču odmah potrebna medicinska pomoć.
- 5.6 U toku igre, bilo koji igrač koji krvari ili ima otvorenu ranu mora da bude zamenjen. On može da se vrati na teren za igru samo pošto je krvarenje zaustavljeno, a povređeno mesto ili otvorena rana potpuno i bezbedno previjeni.
- 5.7 Ako se povređeni igrač ili igrač koji krvari ili ima otvorenu ranu, oporavi u toku tajm-outa dodeljenog bilo kojoj ekipi pre signala zapisničara za zamenu, može da nastavi da igra.
- 5.8 Igrači koje je trener odredio da počnu utakmicu ili kojima se ukaže pomoć između slobodnih bacanja, mogu da budu zamenjeni u slučaju povrede. U tom slučaju, protivnici takođe imaju pravo da zamene isti broj igrača, ako to žele.

Čl. 6 Kapiten: dužnosti i prava

- 6.1 Kapiten (CAP) je igrač koga je njegov trener odredio da predstavlja svoju ekipu na terenu za igru. On može da na učitiv način komunicira sa sudijama u toku igre da bi dobio informaciju, ali samo kada lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen.
- 6.2 Kapiten, odmah po završetku utakmice, obaveštava prvog sudiju da njegova ekipa ulaže protest na rezultat utakmice i potpisuje zapisnik u rubrici sa oznakom "Potpis kapitena u slučaju protesta".

Čl. 7 Treneri: dužnosti i prava

- 7.1 Najmanje 20 minuta pre predviđenog početka utakmice, svaki trener ili njegov predstavnik predaje zapisničaru spisak imena i odgovarajućih brojeva članova ekipe koji imaju pravo nastupa na utakmici, kao i ime kapitena ekipe, trenera i pomoćnog trenera. Svi članovi ekipe čija su imena uneta u zapisnik imaju pravo da igraju, čak i ako stignu nakon početka utakmice.
- 7.2 Najmanje 10 minuta pre predviđenog početka utakmice, svaki trener potpisivanjem zapisnika potvrđuje saglasnost sa imenima i odgovarajućim brojevima članova svoje ekipe i imenima trenera. Treneri istovremeno označavaju 5 igrača koji treba da počnu utakmicu. Trener ekipe "A" prvi daje ovu informaciju.
- 7.3 Osoblje na klupi ekipe jesu jedine osobe kojima je dozvoljeno da sede na klupi ekipe i ostanu unutar prostora oko klupe svoje ekipe.
- 7.4 Trener ili pomoćni trener može u toku igre da ode do zapisničkog stola da bi dobio statističku informaciju, ali samo kada lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen.
- 7.5 Bilo treneru ili pomoćnom treneru, ali samo jednom od njih u bilo kom datom trenutku, dozvoljeno je da stoji u toku igre. Oni mogu da se usmeno obraćaju igračima u toku igre pod uslovom da ostanu unutar prostora oko klupe svoje ekipe. Pomoćni trener se ne obraća sudijama.

- 7.6 Ako postoji pomoćni trener njegovo ime mora da se unese u zapisnik pre početka utakmice (njegov potpis nije neophodan). On preuzima sve dužnosti i prava trenera, ako iz bilo kog razloga trener nije u mogućnosti da nastavi.
- 7.7 Kada kapiten napušta teren za igru trener obaveštava sudiju o broju igrača koji deluje kao kapiten na terenu za igru.
- 7.8 Kapiten deluje kao trener ako ekipa nema trenera, ili ako trener nije u mogućnosti da nastavi a nema pomoćnog trenera upisanog u zapisnik (ili ni on nije u mogućnosti da nastavi). Ako kapiten mora da napusti teren za igru, može da nastavi da deluje kao trener. Ako mora da ode posle diskvalifikujuće greške ili zbog povrede nije u mogućnosti da deluje kao trener, njegov zamenik na mestu kapitena može da ga menja i na mestu trenera.
- 7.9 Trener određuje izvođača slobodnog bacanja svoje ekipe u svim slučajevima gde to nije određeno pravilima.

PRAVILO ČETIRI - PROPISI O IGRI

Čl. 8 Vreme za igru, nerešen rezultat i produžeci

- 8.1 Utakmica se sastoji od 4 perioda od po 10 minuta.
- 8.2 Interval igre pre predviđenog početka utakmice je 20 minuta
- 8.3 Intervali igre između prvog i drugog perioda (prvo poluvreme), između trećeg i četvrtog perioda (drugo poluvreme) i pre svakog produžetka su 2 minuta.
- 8.4 Interval igre na poluvremenu je 15 minuta.
- 8.5 Interval igre počinje:
- 20 minuta pre predviđenog početka utakmice.
 - Kada signal sata za igru oglasi završetak perioda.
- 8.6 Interval igre se završava:
- Na početku prvog perioda, kada lopta napusti šaku(e) prvog sudije prilikom bacanja u vis u toku podbacivanja.
 - Na početku svih ostalih perioda, kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 8.7 Ako je rezultat nerešen na kraju vremena za igru u četvrtom periodu, igra se nastavlja sa onoliko produžetaka od po 5 minuta koliko je potrebno da se dobije pobednik.
- 8.8 Ako je greška načinjena neposredno pre ili kada signal sata za igru oglasi kraj vremena za igru, eventualno slobodno bacanje(a) se sprovodi nakon završetka vremena za igru.
- 8.9 Ako je potrebno da se igra produžetak kao rezultat ovog slobodnog(ih) bacanja, tada se sve greške načinjene nakon kraja vremena za igru smatraju kao da su se dogodile u toku intervala igre i slobodna bacanja se sprovode pre početka produžetka.

Čl. 9 Početak i završetak perioda ili utakmice

- 9.1 Prvi period počinje kada lopta napusti šaku(e) prvog sudije prilikom bacanja u vis u toku podbacivanja.
- 9.2 Svi ostali periodi počinju kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 9.3 Utakmica ne može da počne ako jedna od ekipa nije na terenu za igru sa 5 igrača spremnih za igru.
- 9.4 Na svim utakmicama prvoimenovana ekipa u programu (domaća ekipa) ima klupu ekipe i sopstveni koš sa leve strane zapisničkog stola, gledano prema terenu za igru.
Međutim, ako se 2 ekipe slože, mogu da razmene klupe ekipa i/ili koševe.
- 9.5 Pre prvog i trećeg perioda ekipe imaju pravo da se zagrevaju na polovini terena za igru na kojoj se nalazi protivnički koš.
- 9.6 Ekipe razmenjuju koševe u drugom poluvremenu.
- 9.7 U svim produžecima ekipe nastavljaju da napadaju iste koševe kao u četvrtom periodu.
- 9.8 Period, produžetak ili utakmica se završava kada signal sata za igru oglasi kraj vremena za igru. Kada je tabla opremljena osvetljenjem oko svog oboda, to osvetljenje ima prednost u odnosu na zvuk signala sata za igru.

Čl. 10 Status lopte

10.1 Lopta može da bude ili živa ili mrtva.

10.2 Lopta postaje **živa**:

- U toku podbacivanja, kada napusti šaku(e) prvog sudije prilikom bacanja u vis.
- U toku slobodnog bacanja, kada je na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja.
- U toku ubacivanja, kada je na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.

10.3 Lopta postaje **mrtva**:

- Kada je postignut bilo koji pogodak iz igre ili slobodno bacanje.
- Kada sudija zazviždi pištaljkom dok je lopta živa.
- Kada je očigledno da lopta neće ući u koš kod slobodnog bacanja iza koga sledi:
 - Drugo slobodno bacanje(a).
 - Naredna kazna (slobodno bacanje(a) i/ili posed).
- Kada signal sata za igru oglasi završetak perioda.
- Kada se oglasi signal sata za šut dok ekipa ima kontrolu lopte.
- Kada loptu u letu prilikom šuta na koš iz igre, dodirne igrač bilo koje ekipe, nakon:
 - Zvižduka pištaljke sudije.
 - Oglašavanja signala sata za igru za završetak perioda.
 - Oglašavanja signala sata za šut.

10.4 Lopta **ne postaje mrtva** i pogodak se računa, ako je postignut:

- Kada se lopta nalazi u letu prilikom šuta na koš iz igre i:
 - Sudija zazviždi pištaljkom.
 - Oglasi se signal sata za igru za završetak perioda.
 - Oglasi se signal sata za šut.
 - Kada se lopta nalazi u letu prilikom slobodnog bacanja i sudija zazviždi pištaljkom zbog bilo koje povrede pravila izuzev one koju napravi izvođač slobodnog bacanja.
 - Kada igrač načini grešku na bilo kom protivniku, dok kontrolu lopte ima protivnik koji se nalazi u akciji šutiranja na koš iz igre i završava šut kontinuiranom kretnjom, započetom pre nego što se greška dogodila.
- Ova odredba ne važi i pogodak se ne računa ako se:
- Nakon zvižduka sudije pištaljkom napravi potpuno nova akcija šutiranja.
 - U toku kontinuirane kretnje igrača koji se nalazi u akciji šutiranja oglasi signal sata za igru za kraj perioda ili signal sata za šut.

Čl. 11 Mesto igrača i sudije

11.1 Mesto **igrača** je određeno time gde on dodiruje pod.

Dok se nalazi u vazduhu, zadržava isti status koji je imao kada je zadnji put dodirnuo pod. Ovo uključuje graničnu liniju, srednju liniju, liniju 3 poena, liniju slobodnog bacanja i linije koje ograničavaju polje ograničenja i polje polukruga bez probijanja.

11.2 Mesto **sudije** je određeno na isti način kao i mesto igrača. Kada lopta dodirne sudiju, smatra se da dodiruje pod na mestu gde se sudija nalazi.

Čl. 12 Podbacivanje i naizmeničan posed

12.1 Definicija podbacivanja

12.1.1 **Podbacivanje** nastaje kada sudija baci loptu u vis u središnjem krugu između bilo koja 2 protivnika na početku prvog perioda.

12.1.2 **Držana lopta** nastaje kada jedan ili više igrača protivničkih ekipa ima jednu ili obe šake čvrsto na lopti, tako da nijedan igrač ne može da stekne kontrolu bez preterane grubosti.

12.2 Postupak podbacivanja

12.2.1 Svaki skakač stoji sa obe noge unutar one polovine središnjeg kruga koja je bliža njegovom sopstvenom košu, sa jednim stopalom blizu srednje linije.

12.2.2 Saigrači ne smeju da zauzmu susedna mesta oko kruga, ako protivnik želi da zauzme jedno od tih mesta.

12.2.3 Sudija tada baca loptu vertikalno naviše između 2 protivnika, više nego što bilo koji od njih može da dosegne skokom.

12.2.4 Loptu mora da odbije šakom(ama) bar jedan skakač, **nakon** što dostigne najvišu tačku.

12.2.5 Nijedan skakač ne napušta svoje mesto sve dok lopta ne bude pravilno odbijena.

12.2.6 Nijedan skakač ne sme da uhvati loptu ili je odbije više od dva puta, sve dok ona ne dodirne jednog od neskakača ili pod.

12.2.7 Ako loptu nije odbio bar jedan skakač, podbacivanje se ponavlja.

12.2.8 Nijedan deo tela neskakača ne sme da bude na ili preko linije kruga (cilindar), pre nego što lopta bude odbijena.

Povreda Čl. 12.2.1, 12.2.4, 12.2.5, 12.2.6 i 12.2.8 je prekršaj.

12.3 Situacije podbacivanja

Situacija podbacivanja nastaje:

- Kada je dosuđena držana lopta.
- Kada lopta ode van graničnih linija a sudije su u dilemi ili se ne slažu ko je od protivnika zadnji dodimuo loptu.
- Kada obe ekipe načine prekršaj slobodnog bacanja u toku neuspešnog poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja.
- Kada se živa lopta zaglavi između koša i table (izuzev između slobodnih bacanja i nakon poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja iza koga sledi ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu).
- Kada lopta postane mrtva a nijedna ekipa nema kontrolu lopte niti pravo na loptu.
- Kada nakon poništenja jednakih kazni protiv obe ekipe, nema drugih kazni za greške preostalih za sprovođenje i nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na loptu pre prve greške ili prekršaja.
- Kada treba da započnu svi periodi osim prvog perioda.

12.4 Definicija naizmeničnog poseda

12.4.1 Naizmeničan posed je metod kojim se prouzrokuje da lopta postane živa ubacivanjem a ne podbacivanjem.

12.4.2 Ubacivanje usled naizmeničnog poseda:

- **Počinje** kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- **Završava**:
 - Kada lopta dodirne ili bude pravilno dodimuta od igrača na terenu za igru.
 - Kada ekipa koja izvodi ubacivanje napravi prekršaj.
 - Kada se živa lopta zaglavi između koša i table u toku ubacivanja.

12.5 Postupak naizmeničnog poseda

- 12.5.1 U svim situacijama podbacivanja ekipe naizmenično dobijaju posed lopte za ubacivanje najbliže mestu gde dođe do situacija podbacivanja.
- 12.5.2 Ekipe koja ne stekne kontrolu žive lopte na terenu za igru nakon podbacivanja ima pravo na prvi naizmeničan posed.
- 12.5.3 Ekipe koja ima pravo na sledeći naizmeničan posed na kraju bilo kog perioda započinje sledeći period ubacivanjem na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu, osim ako postoji naredna kazna slobodnih bacanja i poseda koja treba da se sprovede.
- 12.5.4 Ekipe koja ima pravo na ubacivanje usled naizmeničnog poseda (naizmenično ubacivanje) označava se strelicom naizmeničnog poseda u smeru protivničkog koša. Smer strelice okreće se odmah kada se završi naizmenično ubacivanje.
- 12.5.5 Prekršaj ekipe u toku naizmeničnog ubacivanja prouzrokuje da ona izgubi naizmenično ubacivanje. Smer strelice naizmeničnog poseda se odmah okreće, označavajući da protivnici ekipe koja je napravila prekršaj imaju pravo na naizmenično ubacivanje u sledećoj situaciji podbacivanja. Igra se zatim nastavlja dodeljivanjem lopte protivnicima ekipe koja je napravila prekršaj, za ubacivanje na mestu prethodnog ubacivanja.
- 12.5.6 Greška bilo koje ekipe:
- Pre početka bilo kog osim prvog perioda, ili
 - U toku naizmeničnog ubacivanja,
- ne prouzrokuje da ekipa koja ima pravo na ubacivanje izgubi to naizmenično ubacivanje.

Čl. 13 Kako se igra loptom

13.1 Definicija

- 13.1.1 Loptom se u toku utakmice igra samo šakom(ama) i ona može da se dodaje, baca, odbija, kotrlja ili vodi u bilo kom pravcu, uz ograničenja sadržana u ovim pravilima.

13.2 Pravilo

Igrač ne trči sa loptom, **namerno** je ne udara ili blokira bilo kojim delom noge, niti je udara pesnicom.

Međutim, slučajan dolazak u kontakt ili dodir lopte bilo kojim delom noge nije prekršaj.

Povreda Čl. 13.2 je prekršaj.

Čl. 14 Kontrola lopte

14.1 Definicija

- 14.1.1 Kontrola ekipe **počinje** kada igrač te ekipe ima kontrolu žive lopte tako što je drži ili vodi ili je ima na raspolaganju.
- 14.1.2 Kontrola ekipe se **nastavlja**:
- Kada igrač te ekipe ima kontrolu žive lopte.
 - Kada saigrači međusobno dodaju loptu.
- 14.1.3 Kontrola ekipe se **završava**:
- Kada protivnik stekne kontrolu.
 - Kada lopta postane mrtva.
 - Kada lopta napusti šaku(e) igrača prilikom šuta na koš iz igre ili slobodnog bacanja.

Čl. 15 Igrač u akciji šutiranja

15.1 Definicija

15.1.1 **Šut** na koš iz igre ili slobodno bacanje nastaje kada igrač drži loptu u šaci(kama) i zatim je baci u vazduh prema protivničkom košu.

Odbijanje nastaje kada se lopta usmeri šakom(ama) prema protivničkom košu.

Zakucavanje nastaje kada se lopta snažno potisne nadole u protivnički koš sa jednom ili obe šake.

Odbijanje i zakucavanje se takođe smatraju šutom na koš iz igre.

15.1.2 Akcija šutiranja:

- **Počinje** kada igrač započne kontinuiranu kretnju koja normalno prethodi izbačaju lopte i kojom je, po oceni sudije, počeo pokušaj postizanja pogotka bacanjem, odbijanjem ili zakucavanjem lopte prema protivničkom košu.
- **Završava** kada lopta napusti šaku(e) igrača, a u slučaju da se igrač koji šutira nalazi u vazduhu, kada on doskoči sa obe noge na pod.

Protivnik može da drži ruku(e) igraču koji pokušava da postigne pogodak i time ga u tome sprečava, ali se ipak smatra da je igrač načinio pokušaj pogotka. U ovom slučaju nije bitno da lopta napusti šaku(e) igrača.

Ne postoji odnos između broja napravljenih pravilnih koraka i akcije šutiranja.

15.1.3 Kontinuirana kretnja u akciji šutiranja:

- Počinje kada se lopta zaustavi u šaci(kama) igrača i započne pokret šutiranja, obično naviše.
- Može da uključi kretanje ruke(u) i/ili tela igrača u njegovom pokušaju da šutira na koš iz igre.
- Završava kada lopta napusti šaku(e) igrača, ili ako se izvede potpuno nova akcija šutiranja.

Čl. 16 Pogodak: kada je postignut i njegova vrednost

16.1 Definicija

16.1.1 Pogodak je postignut kada živa lopta uđe u koš odozgo i ostane unutar ili prođe kroz njega.

16.1.2 Smatra se da je lopta unutar koša, kada se najmanji njen deo nalazi unutar i ispod nivoa obruča.

16.2 Pravilo

16.2.1 Pogodak se pripisuje ekipi koja napada na protivnički koš u koji je lopta ušla, na sledeći način:

- Pogodak postignut iz slobodnog bacanja računa se 1 poen.
- Pogodak postignut iz polja 2 poena računa se 2 poena.
- Pogodak postignut iz polja 3 poena računa se 3 poena.
- Nakon što lopta dodirne obruč kod poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja i pravilno je dodirne igrač napada ili odbrane pre nego što uđe u koš, pogodak se računa 2 poena.

- 16.2.2 Ako igrač **slučajno** postigne pogodak iz igre u **koš svoje ekipe**, pogodak se računa 2 poena i upisuje kao da ga je postigao kapiten protivničke ekipe na terenu za igru.
- 16.2.3 Ako igrač **namerno** postigne pogodak iz igre u **koš svoje ekipe**, to je prekršaj i pogodak se ne računa.
- 16.2.4 Ako igrač prouzrokuje da cela lopta prođe kroz koš odozdo, to je prekršaj.
- 16.2.5 Sat za igru mora da pokazuje 0:00,3 (3 desetinke sekunde) ili više, da bi igrač stekao kontrolu lopte prilikom ubacivanja ili prilikom skoka nakon poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja u nameri da pokuša šut na koš iz igre. Ako sat za igru pokazuje 0:00,2 ili 0:00,1 jedini tip važećeg postignutog pogotka iz igre jeste odbijanje ili direktno zakucavanje lopte.

Čl. 17 Ubacivanje

17.1 Definicija

- 17.1.1 Ubacivanje nastaje kada se igrač koji izvodi ubacivanje nalazi van graničnih linija i dodaje loptu u teren za igru.

17.2 Postupak

- 17.2.1 Sudija mora da uruči ili stavi loptu na raspolaganje igraču koji izvodi ubacivanje. On takođe može da loptu dobaci ili doda od poda pod uslovom:

- Da sudija nije udaljen više od 4 m od igrača koji izvodi ubacivanje.
- Da se igrač koji izvodi ubacivanje nalazi tačno na mestu koje je odredio sudija.

- 17.2.2 Igrač izvodi ubacivanje sa mesta najbližeg povredi pravila ili gde je sudija zaustavio igru, izuzev direktno iza table.

- 17.2.3 U sledećim situacijama naredno ubacivanje se sprovodi na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu:

- Na početku svih perioda osim prvog perioda.
- Posle slobodnog(ih) bacanja zbog tehničke, nesportske ili diskvalifikujuće greške.

Igrač koji izvodi ubacivanje ima po jedno stopalo sa obe strane produžetka srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu, i ima pravo da doda loptu sa igraču na bilo kom mestu na terenu za igru.

- 17.2.4 Kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtom periodu i u svakom produžetku, posle tajm-outa uzetog od strane ekipe koja ima pravo na posed lopte u svom zadnjem polju, naredno ubacivanje se izvodi na liniji ubacivanja u prednjem polju te ekipe, nasuprot zapisničkom stolu.

- 17.2.5 Posle lične greške koju je načinio igrač ekipe koja ima kontrolu žive lopte ili ekipe koja ima pravo na loptu, naredno ubacivanje se izvodi sa mesta najbližeg povredi pravila.

- 17.2.6 Kad god lopta uđe u koš, a pogodak iz igre ili slobodno bacanje se ne priznaje, naredno ubacivanje se izvodi na produžetku linije slobodnog bacanja.

- 17.2.7 Posle uspešnog pogotka iz igre ili uspešnog poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja:

- Ubacivanje izvodi bilo koji igrač ekipe koja nije postigla pogodak sa bilo kog mesta iza čone linije te ekipe. Ovo se takođe primenjuje nakon što sudija uruči ili stavi loptu na raspolaganje igraču koji izvodi ubacivanje, nakon tajm-outa ili bilo kog prekida igre posle uspešnog pogotka iz igre ili uspešnog poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja.

- Igrač koji izvodi ubacivanje može da se kreće bočno i/ili unazad i lopta može da se dodaje između saigrača iza čeonu linije, ali brojanje 5 sekundi počinje kada lopta bude na raspolaganju prvom igraču van graničnih linija.

17.3 Pravilo

17.3.1 Igrač koji izvodi ubacivanje:

- **Ne** troši više od 5 sekundi da bi izbacio loptu.
- **Ne** zakoračuje u teren za igru dok ima loptu u svojoj šaci(ama).
- **Ne** prouzrokuje da lopta dodirne prostor van graničnih linija, nakon što je bila izbačena prilikom ubacivanja.
- **Ne** dodiruje loptu u terenu za igru pre nego što ona dodirne drugog igrača.
- **Ne** prouzrokuje da lopta uđe direktno u koš.
- **Ne** pomera se sa mesta određenog za ubacivanje iza granične linije, bočno u jednom ili oba pravca, ne više od ukupno 1 metar, pre nego što izbacilo loptu. Međutim, dozvoljeno mu je da se kreće direktno unazad od granične linije, onoliko daleko koliko okolnosti dopuštaju.

17.3.2 U toku ubacivanja ostali igrači:

- **Nemaju** bilo koji deo svojih tela nad graničnom linijom, pre nego što lopta bude ubačena preko nje.
- **Nisu** bliže od 1 m igraču koji izvodi ubacivanje, kada je na mestu ubacivanja rastojanja od granične linije do bilo koje prepreke van nje manje od 2 m.

Povreda Čl. 17.3 je prekršaj.

17.4 Kazna

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na mestu prethodnog ubacivanja.

Čl. 18 Tajm-aut

18.1 Definicija

Tajm-aut je prekid igre koji je tražio trener ili pomoćni trener.

18.2 Pravilo

18.2.1 Svaki tajm-aut traje 1 minut.

18.2.2 Tajm-aut može da se dodeli u toku prilike za tajm-aut.

18.2.3 Prilika za tajm-aut počinje:

- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva, sat za igru bude zaustavljen i sudija završi svoju komunikaciju sa zapisničkim stolom.
- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva posle uspešnog poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja.
- Za ekipu koja nije postigla pogodak, kada je postignut pogodak iz igre.

18.2.4 Prilika za tajm-aut se završava kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje ili za prvo ili jedino slobodno bacanje.

18.2.5 Svakoj ekipi mogu da se dodele:

- 2 tajm-auta u toku prvog poluvremena.
- 3 tajm-auta u toku drugog poluvremena, od kojih najviše 2 u poslednja 2 minuta drugog poluvremena.
- 1 tajm-aut u toku svakog produžetka.

- 18.2.6 Neiskorišćeni tajm-auti ne mogu da se prenesu u naredno poluvreme ili produžetak.
- 18.2.7 Tajm-aut se odobrava ekipi čiji je trener prvi uputio zahtev, osim ako se dodeljuje posle pogotka iz igre koji su postigli protivnici, a bez dosuđene povrede pravila.
- 18.2.8 Tajm-aut nije dozvoljen ekipi koja je postigla pogodak, kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtom periodu i u svakom produžetku a posle uspešnog pogotka iz igre, osim ako je sudija prekinuo igru.

18.3 Postupak

- 18.3.1 Samo trener ili pomoćni trener ima pravo da traži tajm-aut. On uspostavlja vizuelni kontakt sa zapisničarom ili odlazi do zapisničkog stola i jasno traži tajm-aut, načinivši uobičajeni znak rukama.
- 18.3.2 Zahtev za tajm-aut može da se povuče samo pre nego što se oglasi signal zapisničara u vezi tog zahteva.
- 18.3.3 Period tajm-auta:
- Počinje kada sudija zazviždi pištaljkom i pokaže znak za tajm-aut.
 - Završava kada sudija zazviždi pištaljkom i znakom ruke pozove ekipe nazad na teren za igru.
- 18.3.4 Čim prilika za tajm-aut počne, zapisničar se oglašava svojim signalom da obavesti sudije da je upućen zahtev za tajm-aut.
- Ako je postignut pogodak iz igre protiv ekipe koja je tražila tajm-aut, merilac vremena odmah zaustavlja sat za igru i oglašava se svojim signalom.
- 18.3.5 U toku tajm-auta i u toku intervala igre pre početka drugog i četvrtog perioda i svakog produžetka, igrači mogu da izađu sa terena za igru i sednu na klupu ekipe, a osoblje na klupi ekipe može da uđu u teren za igru, pod uslovom da ostane u blizini prostora oko klupe svoje ekipe.
- 18.3.6 Ako je bilo koja ekipa uputila zahtev za tajm-aut nakon što je lopta na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja za prvo ili jedino slobodno bacanje, tajm-aut se dodeljuje:
- Ako je poslednje ili jedino slobodno bacanje uspešno.
 - Ako iza poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja sledi ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.
 - Ako je dosuđena greška između slobodnih bacanja. U ovom slučaju završava se slobodno bacanje(a) i tajm-aut dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku.
 - Ako je dosuđena greška pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U ovom slučaju tajm-aut se dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku.
 - Ako je dosuđen prekršaj pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U ovom slučaju tajm-aut se dozvoljava pre sprovođenja ubacivanja.
- U slučaju da postoje uzastopne celine slobodnih bacanja i/ili poseda lopte kao rezultat više od 1 kazne za grešku, sa svakom celinom treba da se posebno postupa.

Čl. 19 Zamena

19.1 Definicija

Zamena je prekid igre koji je tražio zamenik da bi postao igrač.

19.2 Pravilo

- 19.2.1 Ekipa može da zameni igrača(e) u toku prilike za zamenu.
- 19.2.2 Prilika za zamenu počinje:
- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva, sat za igru bude zaustavljen i sudija završi svoju komunikaciju sa zapisničkim stolom.
 - Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva posle uspešnog poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja.
 - Za ekipu koja nije postigla pogodak, kada je postignut pogodak iz igre i sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtom periodu i u svakom produžetku.
- 19.2.3 Prilika za zamenu se završava kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje ili za prvo ili jedino slobodno bacanje.
- 19.2.4 Igrač koji je postao zamenik i zamenik koji je postao igrač ne mogu respektivno da ponovo uđu ili napuste igru, sve dok lopta ne postane ponovo mrtva nakon dela igre kada je sat radio, osim:
- Ako je ekipa ostala sa manje od 5 igrača na terenu za igru.
 - Ako se igrač koji ima pravo na slobodna bacanja kao rezultat ispravljanja pogreške nalazi na klupi ekipe nakon što je bio pravilno zamenjen.
- 19.2.5 Zamena nije dozvoljena ekipi koja je postigla pogodak, kada je sat za igru zaustavljen posle uspešnog pogotka iz igre a sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtom periodu i u svakom produžetku, osim ako je sudija prekinuo igru.

19.3 Postupak

- 19.3.1 Samo zamenik ima pravo da traži zamenu. On (a ne trener ili pomoćni trener) odlazi do zapisničkog stola i jasno traži zamenu načinivši uobičajeni znak rukama ili seda na stolicu za zamenike. On mora da bude spreman odmah da igra.
- 19.3.2 Zahtev za zamenu može da se povuče samo pre nego što se oglasi signal zapisničara u vezi tog zahteva.
- 19.3.3 Čim prilika za zamenu počne, zapisničar se oglašava svojim signalom da obavesti sudije da je upućen zahtev za zamenu.
- 19.3.4 Zamenik ostaje van granične linije sve dok sudija ne zazviždi pištaljkom, pokaže znak za zamenu i znakom ruke mu odobri da uđe u teren za igru.
- 19.3.5 Igraču čija se zamena vrši, dozvoljeno je da ode direktno na klupu svoje ekipe, bez javljanja bilo zapisničaru bilo sudiji.
- 19.3.6 Zamene se vrše što je brže moguće. Igrač koji je načinio 5 grešaka ili je diskvalifikovan, mora da bude zamenjen odmah (u roku od približno 30 sekundi). Ako po oceni sudije postoji odugovlačenje utakmice, upisuje se tajm-aut ekipi koja krši ovu odredbu. Ako ekipa nema preostalih tajm-auta, treneru može da se dosudi tehnička greška za odugovlačenje utakmice, koja se upisuje sa "B".
- 19.3.7 Ako je zamena zatražena u toku tajm-auta ili u toku intervala igre, osim u intervalu na poluvremenu, zamenik mora da se javi zapisničaru pre ulaska u igru.
- 19.3.8 Ako izvođač slobodnog bacanja mora da bude zamenjen:
- Zato što je povređen.
 - Zato što je načinio 5 grešaka.
 - Zato što je diskvalifikovan,

slobodno bacanje(a) mora da izvede njegov zamenik, koji ne može da bude ponovo zamenjen sve dok ne igra u narednom delu utakmice kada sat radi.

19.3.9 Ako je bilo koja ekipa uputila zahtev za zamenu nakon što je lopta na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja za prvo ili jedino slobodno bacanje, zamena se dodeljuje:

- Ako je poslednje ili jedino slobodno bacanje uspešno.
- Ako iza poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja sledi ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.
- Ako je dosuđena greška između slobodnih bacanja. U ovom slučaju završava se slobodno bacanje(a) i zamena dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku.
- Ako je dosuđena greška pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U ovom slučaju zamena se dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku.
- Ako je dosuđen prekršaj pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U ovom slučaju zamena se dozvoljava pre sprovođenja ubacivanja.

U slučaju da postoje uzastopne celine slobodnih bacanja kao rezultat više od 1 kazne za grešku, sa svakom celinom treba da se posebno postupa.

Čl. 20 Utakmica izgubljena bez borbe

20.1 Pravilo

Ekipa gubi utakmicu bez borbe:

- Ako nije prisutna ili nije u mogućnosti da izvede na teren 5 igrača spremnih za igru 15 minuta nakon predviđenog vremena početka.
- Ako svojim delovanjem sprečava da se utakmica igra.
- Ako odbije da igra nakon što joj je to naložio prvi sudija.

20.2 Kazna

20.2.1 Utakmicu dobijaju protivnici i rezultat je 20 prema 0. Osim toga, ekipa koja gubi utakmicu bez borbe dobija 0 bodova u plasmanu.

20.2.2 U meču koji se igra na ukupan broj poena (zbimi rezultat) u 2 utakmice (kod kuće i u gostima) i u play-off-u "bolji u 3 utakmice", ekipa koja bez borbe izgubi prvu, drugu ili treću utakmicu, gubi i čitav meč ili play-off "bez borbe". Ovo se ne primenjuje u play-off-u "bolji u 5 utakmica".

20.2.3 Ako na turniru ekipa drugi put izgubi utakmicu bez borbe, diskvalifikuje se sa turnira i brišu se rezultati svih utakmica koje je odigrala.

Čl. 21 Utakmica izgubljena bez završetka igre

21.1 Pravilo

Ekipa gubi utakmicu bez završetka igre, ako u toku igre na terenu za igru ima manje od 2 igrača spremna za igru.

21.2 Kazna

- 21.2.1 Ako je u vođstvu ekipa koja dobija utakmicu, ostaje da važi rezultat koji je bio u trenutku zaustavljanja igre. Ako ekipa koja dobija utakmicu nije u vođstvu, rezultat se upisuje kao 2 prema 0 u njenu korist. Osim toga, ekipa koja gubi utakmicu bez završetka igre dobija 1 bod u plasmanu.
- 21.2.2 U meču koji se igra na ukupan broj poena (zbirni rezultat) u 2 utakmice (kod kuće i u gostima), ekipa koja bez završetka igre izgubi prvu ili drugu utakmicu, gubi i čitav meč "bez završetka igre".

PRAVILO PET - PREKRŠAJI

Čl. 22 Prekršaji

22.1 Definicija

Prekršaj je povreda pravila.

22.2 Kazna

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje sa mesta najbližeg povredi pravila, izuzev direktno iza table, osim ako nije drugačije naznačeno u pravilima.

Čl. 23 Igrač i lopta van graničnih linija

23.1 Definicija

23.1.1 **Igrač** je van graničnih linija kada je bilo koji deo njegovog tela u dodiru sa podom ili bilo kojim objektom (osim sa igračem) iznad, na ili van graničnih linija.

23.1.2 **Lopta** je van graničnih linija kada dodirne:

- Igrača ili bilo koju drugu osobu koja se nalazi van graničnih linija.
- Pod ili bilo koji objekat iznad, na ili van granične linije.
- Nosače tabli, zadnje strane tabli ili bilo koji objekat iznad terena za igru.

23.2 Pravilo

23.2.1 Izlazak lopte van graničnih linija je prouzrokovao poslednji igrač koji dodirne loptu ili koga ona dodirne pre nego što ode van graničnih linija, čak i ako zatim lopta ode van graničnih linija dodirujući nešto drugo osim igrača.

23.2.2 Ako je lopta van graničnih linija jer je dodirula ili bila dodiruta od igrača koji se nalazi na ili van granične linije, ovaj igrač prouzrokuje da lopta ode van graničnih linija.

23.2.3 Ako **u toku** držane lopte igrač(i) pređe(u) van graničnih linija ili u svoje zadnje polje, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 24 Vođenje lopte

24.1 Definicija

24.1.1 Vođenje predstavlja kretanje žive lopte koje je prouzrokovao igrač koji ima kontrolu te lopte i koji je baca, odbija, kotrlja po podu ili namerno baca na tablu.

24.1.2 **Vođenje počinje** kada igrač, pošto je stekao kontrolu žive lopte na terenu za igru, baci, odbije, zakotrlja, povede po podu ili namerno baci loptu na tablu i ponovo je dodirne pre nego što ona dodirne drugog igrača.

Vođenje se završava kada igrač dodirne loptu sa obe šake istovremeno ili dozvoli da lopta zastane u jednoj ili obe šake.

U toku vođenja lopta može da se baci u vazduh pod uslovom da dodirne pod ili drugog igrača pre nego što je igrač koji ju je bacio ponovo dodirne šakom.

Nije ograničen broj koraka koje igrač može da napravi kada lopta nije u dodiru sa njegovom šakom.

- 24.1.3 Smatra se da igrač, koji slučajno izgubi i zatim ponovo stekne kontrolu žive lopte na terenu za igru, nespretno vlada loptom.
- 24.1.4 Sledeće akcije nisu vođenje:
- Uzastopni šutevi na koš iz igre.
 - Nespretno vladanje loptom na početku ili završetku vođenja.
 - Pokušaji da se stekne kontrola lopte njenim izbijanjem u blizini drugih igrača.
 - Izbijanje lopte iz kontrole drugog igrača.
 - Skretanje dodavanja i sticanje kontrole lopte.
 - Prebacivanje lopte iz šake u šaku i dopuštanje da zastane u jednoj ili obe šake pre nego što dodirne pod, pod uslovom da se ne načini prekršaj koraka.

24.2 Pravilo

Igrač ne vodi po drugi put nakon što je njegovo prvo vođenje završeno, osim ako između 2 vođenja izgubi kontrolu žive lopte na terenu za igru zbog:

- Šuta na koš iz igre.
- Dodirivanja lopte od strane protivnika.
- Dodavanja ili nespretnog vladanja loptom, koja je zatim dodimula ili bila dodimuta od drugog igrača.

Čl. 25 Koraci

25.1 Definicija

- 25.1.1 **Koraci** su nepravilno kretanje jedne ili obe noge izvan ograničenja navedenih u ovom članu, u bilo kom pravcu, dok se drži živa lopta na terenu za igru.
- 25.1.2 **Pivotiranje** je pravilno kretanje u kome igrač koji drži živu loptu na terenu za igru, iskorači jednom ili više puta u bilo kom pravcu istom nogom, dok druga noga, koja se naziva pivot-noga, ostaje u dodiru sa istom tačkom na podu.

25.2 Pravilo

25.2.1 Uspostavljanje pivot-noge igrača koji hvata živu loptu na terenu za igru:

- Dok stoji sa obe noge na podu:
 - Onog trenutka kada podigne jednu nogu, ona druga postaje pivot-noga.
- Dok se kreće:
 - Ako jednom nogom dodiruje pod, ta noga postaje pivot-noga.
 - Ako ima obe noge iznad poda i doskoči istovremeno na obe noge, onog trenutka kada podigne jednu nogu, ona druga postaje pivot-noga.
 - Ako ima obe noge iznad poda i doskoči na jednu nogu, tada ta noga postaje pivot-noga. Ako se odrazi tom nogom i zaustavi doskočivši istovremeno na obe noge, tada nijedna noga ne može da bude pivot-noga.

25.2.2 Napredovanje sa loptom igrača koji je uspostavio pivot-nogu dok ima kontrolu žive lopte na terenu za igru:

- Dok stoji sa obe noge na podu:
 - Da bi započeo vođenje, ne sme da podigne pivot-nogu pre nego što izbaciloptu iz šake(a).
 - Da bi dodao loptu ili šutirao na koš, može da se odrazi pivot-nogom, ali nijednu nogu ne sme da vrati na pod pre nego što loptu izbacilo iz šake(a).

- Dok se kreće:
 - Da bi dodao loptu ili šutirao na koš iz igre, može da se odrazi pivot-nogom i doskoči na jednu nogu ili istovremeno na obe noge. Nakon toga, jednu ili obe noge može da podigne sa poda ali nijednu nogu ne sme da vrati na pod pre nego što izbaciloptu iz šake(a).
 - Da bi započeo vođenje, ne sme da podigne pivot-nogu pre nego što izbaciloptu iz šake(a).
- Dok se zaustavlja kada nijedna noga ne može da bude pivot-noga:
 - Da bi započeo vođenje, ne sme da podigne nijednu nogu pre nego što izbaciloptu iz šake(a).
 - Da bi dodao loptu ili šutirao na koš iz igre, može da podigne ali ne sme da vrati jednu ili obe noge na pod pre nego što izbaciloptu iz šake(a).

25.2.3 Igrač koji pada, leži ili sedi na podu:

- **Pravilno** je kada igrač padne i kliza se po podu dok drži loptu, ili stekne kontrolu lopte dok leži ili sedi na podu.
- **Prekršaj** je ako se igrač zatim kotrlja ili pokušava da ustane dok drži loptu.

Čl. 26 3 sekunde

26.1 Pravilo

26.1.1 Igrač **ne** ostaje u protivničkom polju ograničenja duže od 3 uzastopne sekunde, dok njegova ekipa ima kontrolu žive lopte u prednjem polju i sat za igru radi.

26.1.2 Mora da se toleriše igrač:

- Koji čini pokušaj da napusti polje ograničenja.
- Koji je u polju ograničenja, kada se on ili njegov saigrač nalazi u akciji šutiranja i lopta napušta ili je upravo napustila šaku(e) igrača prilikom šuta na koš iz igre.
- Koji vodi loptu u polju ograničenja da bi šutirao na koš iz igre, nakon što je u njemu bio manje od 3 sekunde.

26.1.3 Da bi uspostavio svoje mesto van polja ograničenja, igrač mora da postavi oba stopala na pod van polja ograničenja.

Čl. 27 Blisko čuvan igrač

27.1 Definicija

Igrač koji drži živu loptu na terenu za igru je blisko čuvan kada se protivnik nalazi u aktivnom pravilnom položaju čuvanja na rastojanju ne većem od 1 m.

27.2 Pravilo

Blisko čuvan igrač mora da doda, šutira ili povede loptu u roku od 5 sekundi.

Čl. 28 8 sekundi

28.1 Pravilo

28.1.1 Kad god:

- Igrač koji se nalazi u zadnjem polju stekne kontrolu žive lopte,
- Prilikom ubacivanja, lopta dodirne ili bude pravilno dodirnutu od bilo kog igrača u zadnjem polju i ekipi igrača koji izvodi ubacivanje ostane kontrola lopte u njenom zadnjem polju,

- 28.1.2 Ta ekipa mora da prouzrokuje da lopta pređe u njeno prednje polje u roku od 8 sekundi.
- 28.1.3 Ekipa je prouzrokovala da lopta pređe u njeno prednje polje kad god:
- Lopta, koju ne kontroliše bilo koji igrač, dodirne prednje polje.
 - Lopta dodirne ili bude pravilno dodimuta od igrača napada čije su obe noge potpuno u dodiru sa njegovim prednjim poljem.
 - Lopta dodirne ili bude pravilno dodimuta od igrača odbrane čiji je deo tela u dodiru sa njegovim zadnjim poljem.
 - Lopta dodirne sudiju čiji je deo tela u dodiru sa prednjim poljem ekipe koja ima kontrolu lopte.
 - U toku vođenja iz zadnjeg u prednje polje, lopta i obe noge igrača koji je vodi, budu potpuno u dodiru sa prednjim poljem.
- 28.1.4 Period 8 sekundi se nastavlja sa ostatkom vremena, kada je istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte dodeljeno ubacivanje u zadnjem polju, kao rezultat:
- Odlaska lopte van graničnih linija.
 - Povrede igrača iste ekipe.
 - Situacije podbacivanja.
 - Obostrane greške.
 - Poništavanja jednakih kazni protiv obe ekipe.

Čl. 29 24 sekunde

29.1 Pravilo

29.1.1 Kad god:

- Igrač stekne kontrolu **žive** lopte na **terenu za igru**,
- Prilikom ubacivanja, lopta dodirne ili bude pravilno dodimuta od bilo kog igrača na terenu za igru i ekipi igrača koji izvodi ubacivanje ostane kontrola lopte, ta ekipa mora da pokuša šut na koš iz igre u roku od 24 sekunde.

Da bi se uspostavio šut na koš iz igre u roku od 24 sekunde:

- Lopta mora da napusti šaku(e) igrača pre nego što se oglasi signal sata za šut, i
- Nakon što je napustila šaku(e) igrača, lopta mora da dodirne obruč ili uđe u koš.

29.1.2 Kada se **šut na koš iz igre pokuša blizu kraja perioda 24 sekunde** i signal sata za šut se oglasi dok je lopta u vazduhu:

- Ako lopta uđe u koš, do prekršaja nije došlo, signal se zanemaruje i pogodak se računa.
- Ako lopta dotakne obruč ali ne uđe u koš, do prekršaja nije došlo, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.
- Ako lopta promaši obruč, do prekršaja je došlo. Međutim, ako protivnici odmah steknu očiglednu kontrolu lopte, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.

Važe sva ograničenja u vezi sprečavanja pogotka i ometanja.

29.2 Postupak

29.2.1 Sat za šut se vraća kad god sudija zaustavi igru:

- Zbog greške ili prekršaja (ali ne zbog odlaska lopte van graničnih linija), načinjenog od strane ekipe koja nema kontrolu lopte.
- Iz bilo kog opravdanog razloga zbog ekipe koja nema kontrolu lopte.
- Iz bilo kog opravdanog razloga koji nije u vezi ni sa jednom ekipom.

U ovim situacijama posed lopte se dodeljuje istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte. Zatim:

- Ako se ubacivanje sprovodi u zadnjem polju, sat za šut se vraća na 24 sekunde.
- Ako se ubacivanje sprovodi u prednjem polju, sat za šut se vraća na sledeći način:
 - Ako sat za šut pokazuje 14 ili više sekundi u trenutku kada je igra zaustavljena, ne vraća se već nastavlja od vremena u kome je zaustavljen,
 - Ako sat za šut pokazuje 13 ili manje sekundi u trenutku kada je igra zaustavljena, vraća se na 14 sekundi,

Međutim, ako sudija zaustavi igru iz bilo kog opravdanog razloga koji nije u vezi ni sa jednom ekipom i ako bi, po oceni sudije, vraćanjem sata za šut protivnici bili dovedeni u podređeni položaj, sat za šut nastavlja od vremena u kom je zaustavljen.

29.2.2 Sat za šut se vraća na 24 sekunde kad god je protivničkoj ekipi dodeljeno ubacivanje nakon što je sudija zaustavio igru zbog greške ili prekršaja ekipe koja ima kontrolu lopte.

29.2.3 Nakon što lopta dodirne obruč protivničkog koša, sat za šut se vraća na

- 24 sekunde, ako protivnička ekipa stekne kontrolu lopte.
- 14 sekundi, ako je ekipa koja ponovo stekne kontrolu lopte ista ona ekipa koja je imala kontrolu lopte pre nego što je ona dodirnula obruč.

29.2.4 Ako se signal sata za šut **greškom ogłosi** dok ekipa ima kontrolu lopte ili nijedna ekipa nema kontrolu lopte, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.

Međutim, ako je po oceni sudije, ekipa koja ima kontrolu lopte dovedena u podređeni položaj, igra se zaustavlja, sat za šut se ispravlja i posed lopte dodeljuje toj ekipi.

Čl. 30 **Lopta vraćena u zadnje polje**

30.1 **Definicija**

- 30.1.1 Ekipa ima kontrolu žive lopte u njenom prednjem polju ako
- igrač te ekipe sa obe noge dodiruje prednje polje dok drži, hvata ili vodi loptu u svom prednjem polju, ili
 - igrači te ekipe međusobno dodaju loptu u svom prednjem polju.
- 30.1.2 Ekipa koja ima kontrolu žive lopte u prednjem polju prouzrokuje da lopta bude nepravilno vraćena u njeno zadnje polje ako igrač te ekipe poslednji dodirne loptu u svom prednjem polju i zatim loptu prvi dodirne igrač te ekipe
- koji ima deo tela u dodiru sa zadnjim poljem, ili
 - nakon što lopta dodirne zadnje polje te ekipe.

Ovo ograničenje se odnosi na sve situacije u prednjem polju ekipe, uključujući ubacivanja. Međutim, ne odnosi se na igrača koji skače iz svog prednjeg polja, uspostavlja novu kontrolu ekipe dok je još u vazduhu i zatim doskače sa loptom u zadnje polje svoje ekipe.

30.2 **Pravilo**

Ekipa koja ima kontrolu žive lopte u svom prednjem polju ne sme da prouzrokuje da lopta bude nepravilno vraćena u njeno zadnje polje.

30.3 **Kazna**

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje u njihovom prednjem polju sa mesta najbližeg povredi pravila, izuzev direktno iza table.

Čl. 31 Sprečavanje pogotka i ometanje

31.1 Definicija

31.1.1 Šut na koš iz igre ili slobodno bacanje:

- **Počinje** kada lopta napusti šaku(e) igrača u akciji šutiranja.
- **Završava** kada lopta:
 - Direktno uđe u koš odozgo i ostane ili prođe kroz njega.
 - Više nema mogućnost ulaska u koš.
 - Dodirne obruč.
 - Dodirne pod.
 - Postane mrtva.

31.2 Pravilo

31.2.1 **Sprečavanje pogotka** nastaje u toku **šuta na koš iz igre** kada igrač dodirne loptu dok se ona nalazi potpuno iznad nivoa obruča i:

- U silaznoj putanji je ka košu, ili
- Nakon što ona dodirne tablu.

31.2.2 **Sprečavanje pogotka** nastaje u toku **šuta iz slobodnog bacanja** kada igrač dodirne loptu dok se ona nalazi u letu prema košu i pre nego što udari u obruč.

31.2.3 Ograničenja u vezi sprečavanja pogotka primenjuju se sve dok:

- Lopta više nema mogućnost ulaska u koš.
- Lopta ne udari u obruč.

31.2.4 **Ometanje** nastaje kada:

- Nakon šuta na koš iz igre ili poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja igrač dodirne koš ili tablu dok je lopta u dodiru sa obručem.
- Nakon slobodnog bacanja posle koga sledi dodatno slobodno bacanje(a), igrač dodirne loptu, koš ili tablu, dok još postoji mogućnost da lopta uđe u koš
- Igrač pruži ruku odozdo kroz koš i dodirne loptu.
- Igrač odbrane dodirne loptu ili koš dok je lopta unutar koša i tako spreči da lopta prođe kroz koš.
- Igrač prouzrokuje da koš vibrira ili uhvati koš na takav način da je lopta, po oceni sudije, sprečena da uđe u koš ili joj je omogućeno da uđe u koš.
- Igrač uhvati koš da bi igrao na loptu.

31.2.5 Kada:

- Sudija zazviždi pištaljkom dok je lopta u šakama igrača koji je u akciji šutiranja, ili u letu prilikom šuta na koš iz igre.
- Signal sata za igru oglasi završetak perioda dok je lopta u letu prilikom šuta na koš iz igre.

nijedan igrač ne dodiruje loptu nakon što je ona dodirnula obruč, dok još postoji mogućnost da uđe u koš.

Primenjuju se sva ograničenja u vezi sprečavanja pogotka i ometanja.

31.3 Kazna

31.3.1 Ako je prekršaj načinio **igrač napada**, poeni ne mogu da se dodele. Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako nije drugačije naznačeno u pravilima.

31.3.2 Ako je prekršaj načinio **igrač odbrane**, ekipi u napadu se dodeljuje:

- 1 poen, ako je lopta upućena kod slobodnog bacanja.
- 2 poena, ako je lopta upućena iz polja 2 poena.
- 3 poena, ako je lopta upućena iz polja 3 poena.

Dodeljivanje poena je isto kao da je lopta ušla u koš.

31.3.3 Ako je prekršaj načinio **igrač odbrane** u toku poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, ekipi u napadu se dodeljuje 1 poen, posle čega se igraču odbrane dosuđuje tehnička greška.

PRAVILO ŠEST - GREŠKE

Čl. 32 Greške

32.1 Definicija

- 32.1.1 Greška je povreda pravila koja se odnosi na nepravilan lični dodir sa protivnikom i/ili nesportsko ponašanje.
- 32.1.2 Bilo koji broj grešaka može da se dosudi protiv ekipe. Bez obzira na kaznu, svaka greška se dosuđuje, upisuje u zapisnik počinioocu i shodno tome kažnjava.

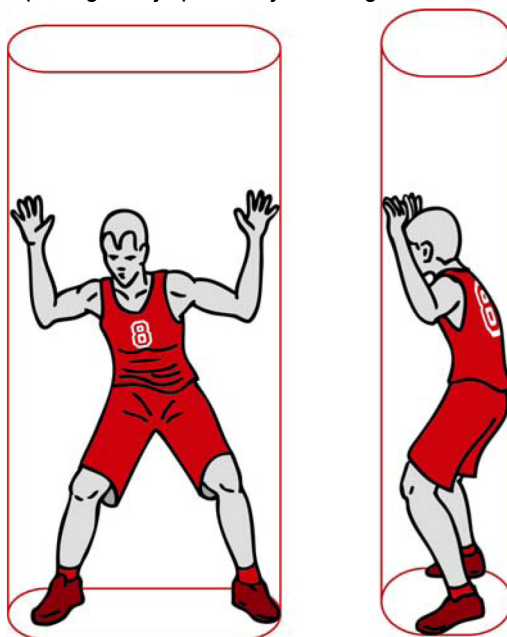
Čl. 33 Dodir: opšti principi

33.1 Princip cilindra

Princip cilindra se definiše kao prostor unutar zamišljenog cilindra koji igrač zauzima na podu. On obuhvata prostor iznad igrača i ograničen je:

- sa **prednje** strane dlanovima šaka,
- sa **zadnje** strane zadnjicom, i
- sa **bočnih** strana spoljašnjom ivicom ruku i nogu.

Šake i ruke mogu da budu ispružene ispred torza ne dalje od položaja stopala, sa rukama savijenim u laktovima tako da su podlaktice i šake podignute. Rastojanje između stopala igrača je promenljivo u saglasnosti sa njegovom visinom.

Dijagram 5. Princip cilindra

33.2 Princip vertikalnosti

U toku igre svaki igrač ima pravo da zauzme bilo koje mesto (cilindar) na terenu za igru, koje nije već zauzeo protivnik.

Ovaj princip štiti prostor na podu koji igrač zauzima i prostor iznad njega kada skoči vertikalno unutar tog prostora.

Čim igrač napusti svoj vertikalni položaj (cilindar) i dođe do dodira telom sa protivnikom koji je već uspostavio sopstveni vertikalni položaj (cilindar), igrač koji je napustio svoj vertikalni položaj (cilindar) je odgovoran za taj dodir.

Igrač odbrane ne sme da bude kažnjen ako se odvojio od poda vertikalno (unutar svog cilindra) ili ako drži šake i ruke ispružene iznad sebe unutar sopstvenog cilindra.

Igrač napada, bilo na podu ili u vazduhu, ne prouzrokuje dodir sa igračem odbrane u pravilnom položaju čuvanja:

- Korišćenjem ruku da napravi dodatni prostor za sebe (odgurivanje).
- Širenjem nogu ili ruku da bi prouzrokovao dodir u toku ili neposredno nakon šuta na koš iz igre.

33.3 Pravilan položaj čuvanja

Igrač odbrane je uspostavio početni pravilan položaj čuvanja:

- Kada je licem okrenut ka protivniku, i
- Kada ima obe noge na podu.

Pravilan položaj čuvanja se proteže vertikalno iznad igrača (cilindar) od poda do tavanice. On može da podigne ruke i šake iznad svoje glave ili da skoči vertikalno, ali mora da ih drži u vertikalnom položaju unutar zamišljenog cilindra.

33.4 Čuvanje igrača koji kontroliše loptu

Kada se čuva igrač koji kontroliše (drži ili vodi) loptu, **elementi vremena i rastojanja se ne primenjuju.**

Igrač sa loptom mora da očekuje da bude čuvan i mora da bude spreman da se zaustavi ili promeni pravac, kad god protivnik zauzme početni pravilan položaj čuvanja ispred njega, čak i ako to učini u deliću sekunde.

Igrač koji čuva (igrač odbrane) mora da uspostavi početni pravilan položaj čuvanja ne prouzrokujući dodir pre zauzimanja svog položaja.

Jednom kad igrač odbrane uspostavi početni pravilan položaj čuvanja, može da se kreće da bi čuvao svog protivnika, ali ne sme da ispruži ruke, ramena, kukove ili noge, da bi sprečio igrača koji vodi loptu da prođe kraj njega.

Kada prosuđuje situaciju probijanje/blokiranje koja uključuje igrača sa loptom, sudija primenjuje sledeće principe:

- Igrač odbrane mora da uspostavi početni pravilan položaj čuvanja okrenut licem ka igraču sa loptom i sa obe noge na podu.
- Igrač odbrane može da ostane nepokretan, skoči vertikalno i da se kreće bočno ili unazad, da bi zadržao početni pravilan položaj čuvanja.
- Kada se kreće da bi zadržao početni pravilan položaj čuvanja, jedno ili oba stopala mogu za trenutak da budu iznad poda, sve dok je to kretanje bočno ili unazad, a **ne ka** igraču sa loptom.
- Dodir mora da se dogodi na torzu i tada se smatra da je igrač odbrane bio prvi na mestu dodira.
- Pošto je uspostavio pravilan položaj čuvanja, igrač odbrane može da se zaokrene **unutar** svog cilindra, da bi izbegao povredu.

U bilo kojoj gore navedenoj situaciji, smatra se da je dodir prouzrokovao igrač sa loptom.

33.5 Čuvanje igrača koji ne kontroliše loptu

Igrač koji ne kontroliše loptu ima pravo da se slobodno kreće po terenu za igru i zauzme bilo koji položaj koji nije već zauzeo drugi igrač.

Kada se čuva igrač koji ne kontroliše loptu, **elementi vremena i rastojanja se primenjuju**. Igrač odbrane ne može da zauzme položaj toliko blizu i/ili tako brzo u putanji protivnika koji se kreće, da ovaj nema dovoljno vremena ili rastojanja bilo da se zaustavi ili promeni pravac.

Rastojanje je direktno srazmerno brzini protivnika, ali nikada nije manje od 1 normalnog koraka.

Ako igrač odbrane ne poštuje elemente vremena i rastojanja prilikom zauzimanja svog početnog pravilnog položaja čuvanja i dođe do dodira sa protivnikom, on je odgovoran za taj dodir.

Jednom kad uspostavi početni pravilan položaj čuvanja, igrač odbrane može da se kreće da bi čuvao protivnika. On ne sme da ga sprečava da prođe, ispužajući ruke, ramena, kukove ili noge u njegovu putanju. On može da se zaokrene unutar svog cilindra, da bi izbegao povredu.

33.6 Igrač koji je u vazduhu

Igrač koji je skočio u vis sa nekog mesta na terenu za igru, ima pravo da ponovo doskoči na isto mesto.

On ima pravo da doskoči i na drugo mesto na terenu za igru, pod uslovom da se u momentu odraza nijedan protivnik(ci) već ne nalazi na mestu doskoka i na direktnoj putanji između mesta odraza i mesta doskoka.

Ako se igrač odratio i doskočio, ali njegova inercija prouzrokuje da dodirne protivnika koji je zauzeo pravilan položaj čuvanja pored mesta doskoka, onda je za taj dodir odgovoran igrač koji skače.

Protivnik ne sme da ulazi u putanju igrača nakon što je ovaj skočio u vis.

Kretanje ispod igrača koji je u vazduhu i prouzrokovanje dodira, obično je nesportska, a u određenim okolnostima može da bude i diskvalifikujuća greška.

33.7 Ekran: pravilan i nepravilan

Ekran je pokušaj da se uspori ili spreči protivnik bez lopte, da dođe do željenog položaja na terenu za igru.

Ekran je **pravilan** kada je igrač koji postavlja ekran protivniku:

- **Nepokretan** (unutar svog cilindra), kada dođe do dodira.
- Sa obe noge na podu, kada dođe do dodira.

Ekran je **nepravilan** kada se igrač koji postavlja ekran protivniku:

- **Kreće**, kada dođe do dodira.
- Ne postavlja na dovoljnom rastojanju, pri postavljanju ekrana izvan vidnog polja **nepokretnog** protivnika, kada dođe do dodira.
- Ne obazire na elemente vremena i rastojanja kod protivnika **u pokretu**, kada dođe do dodira.

Ako igrač postavlja ekran **unutar** vidnog polja nepokretnog protivnika (spreda ili bočno), može da ga postavi onoliko blizu protivnika koliko želi, pod uslovom da nema dodira.

Ako igrač postavlja ekran **izvan** vidnog polja nepokretnog protivnika, mora da dozvoli protivniku da napravi 1 normalan korak ka ekranu, a da ne dođe do dodira.

Ako je protivnik **u pokretu**, primenjuju se elementi vremena i rastojanja. Igrač koji postavlja ekran mora da ostavi dovoljno prostora, tako da igrač kome se ekran postavlja ima mogućnost da ga izbegne zaustavljanjem ili promenom pravca.

Zahtevano rastojanje nije nikada manje od 1 i nikada veće od 2 normalna koraka.

Igrač kome je ekran postavljen pravilno, odgovoran je za svaki dodir sa igračem koji je postavio ekran.

33.8 Probijanje

Probijanje je nepravilan lični dodir, sa ili bez lopte, guranjem ili kretanjem u torzo protivnika.

33.9 Blokiranje

Blokiranje je nepravilan lični dodir koji sprečava napredovanje protivnika sa ili bez lopte.

Igrač koji pokušava da postavi ekran, čini grešku blokiranja ako dođe do dodira kada se on kreće, a njegov protivnik je nepomičan ili se povlači od njega.

Ako igrač zanemaruje loptu, okreće se licem ka protivniku i menja svoj položaj onako kako se protivnik pomera, on je prvenstveno odgovoran za svaki dodir koji se dogodi, osim ako su uključeni drugi činioци.

Izraz "osim ako su uključeni drugi činioци" odnosi se na namerno guranje, probijanje ili držanje od strane igrača kome se postavlja ekran.

Pravilno je kada igrač ispruži ruku(e) ili lakat(ove) izvan svog cilindra prilikom zauzimanja položaja na podu, ali mora da ih vrati unutar cilindra kada protivnik pokuša da prođe. Ako se ruka(e) ili lakat(ovi) nalazi izvan cilindra i dođe do dodira, to je blokiranje ili držanje.

33.10 Polja polukrugova bez probijanja

Polja polukrugova bez probijanja su nacrtana na terenu za igru u svrhu označavanja specifičnog prostora za tumačenje situacija probijanja/blokiranja pod košem.

Prilikom bilo kog prodora u polje polukruga bez probijanja, ne sudi se kao greška u napadu bilo koji dodir koji prouzrokuje igrač napada u vazduhu sa igračem odbrane unutar polukruga bez probijanja, osim ako igrač napada nepravilno koristi svoje šake, ruke, noge ili telo. Ovo pravilo se primenjuje kada

- igrač napada ima kontrolu lopte dok je u vazduhu, i
- pokušava šut na koš iz igre ili dodaje loptu, a
- igrač odbrane ima **jednu ili obe noge u dodiru sa** poljem polukruga bez probijanja.

33.11 Dodirivanje protivnika šakom(ama) i/ili rukom(ama)

Dodirivanje protivnika šakom(ama), samo po sebi, nije obavezno greška.

Sudije odlučuju da li je igrač koji je prouzrokovao ovaj dodir stekao prednost. Ako dodir koji igrač prouzrokuje na bilo koji način ograničava slobodu kretanja protivnika, takav dodir je greška.

Nepravilna upotreba šake(a) ili ispružene ruke(u) se događa kada je igrač odbrane u položaju čuvanja i svoju šaku(e) ili ruku(e) postavi i drži u kontaktu sa protivnikom **sa** ili **bez** lopte, da bi sprečio njegovo napredovanje.

Greška je uzastopno dodirivanje ili “bockanje” protivnika sa ili bez lopte, jer to može da dovede do grube igre.

Igrač napada sa loptom čini grešku ako:

- Zakači ili obavije ruku ili lakat oko igrača odbrane da bi ostvario prednost.
- Odgurne igrača odbrane da bi ga sprečio da igra ili pokuša da igra na loptu, ili da bi stvorio više prostora za sebe.
- Koristi ispruženu podlakticu ili šaku, dok vodi loptu, da bi sprečio protivnika da stekne kontrolu lopte.

Igrač napada bez lopte čini grešku ako odgurne igrača odbrane:

- Da bi se oslobodio da primi loptu.
- Da bi sprečio igrača odbrane da igra ili pokuša da igra na loptu.
- Da bi stvorio više prostora za sebe.

33.12 Igra centra

33.12.1 Princip vertikalnosti (princip cilindra) primenjuje se takođe i na igru centra.

Igrač napada na mestu centra i igrač odbrane koji ga čuva moraju jedan drugom da poštuju pravo na vertikalni položaj (cilindar).

Igrač napada ili odbrane na mestu centra čini grešku ako ramenom ili kukom pomera svog protivnika iz položaja ili ako ometa njegovu slobodu kretanja koristeći ispružene ruke, ramena, kukove, noge ili druge delove tela.

33.13 Nepravilno čuvanje sa leđa

33.13.1 Nepravilno čuvanje sa leđa je lični dodir sa protivnikom, koji igrač odbrane čini od pozadi. Činjenica da igrač odbrane pokušava da igra na loptu ne opravdava njegov dodir sa leđa sa protivnikom.

33.14 Držanje

33.14.1 Držanje je nepravilan lični dodir sa protivnikom koji ometa njegovu slobodu kretanja. Ovaj dodir (držanje) može da se načini bilo kojim delom tela.

33.15 Guranje

33.15.1 **Guranje** je nepravilan lični dodir bilo kojim delom tela, gde igrač silom pomera ili pokušava da pomeri protivnika koji ima ili nema loptu.

Čl. 34 Lična greška

34.1 Definicija

34.1.1 Lična greška je nepravilan dodir igrača sa protivnikom, bilo da je lopta živa ili mrtva.

Igrač ne drži, blokira, gura, probija, sapliće ili sprečava napredovanje protivnika, ispružanjem šake, ruke, lakta, ramena, kuka, noge, kolena ili stopala ili savijanjem tela u “nenormalan” položaj (van svog cilindra), niti se upušta u bilo kakvu grubu ili nasilnu igru.

34.2 Kazna

Lična greška se dosuđuje počinocu.

- 34.2.1 Ako je greška načinjena na igraču koji nije u akciji šutiranja:
- Igra se nastavlja ubacivanjem od strane ekipe koja nije načinila grešku, sa mesta najbližeg povredi pravila.
 - Ako je ekipa počinioaca u situaciji kazne za greške ekipe, primenjuje se Čl. 41.
- 34.2.2 Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja, dodeljuje mu se sledeći broj slobodnih bacanja:
- Ako je šut upućen iz igre uspešan, pogodak se računa i pored toga 1 slobodno bacanje.
 - Ako je šut upućen iz polja 2 poena neuspešan, 2 slobodna bacanja.
 - Ako je šut upućen iz polja 3 poena neuspešan, 3 slobodna bacanja.
 - Ako je greška načinjena na igraču neposredno pre ili kada se oglasi signal sata za igru za završetak perioda, ili neposredno pre ili kada se oglasi signal sata za šut, dok je lopta još u šaci(kama) igrača i pogodak iz igre je uspešan, pogodak se ne računa i dodeljuju se 2 ili 3 slobodna bacanja.

Čl. 35 Obostrana greška

35.1 Definicija

- 35.1.1 Obostrana greška je situacija u kojoj 2 protivnika načine lične greške jedan na drugom približno istovremeno.

35.2 Kazna

Lična greška se dosuđuje obojici počinilaca. Slobodna bacanja se ne dodeljuju i igra se nastavlja kao što sledi.

Ako je približno istovremeno sa obostranom greškom

- Postignut važeći pogodak iz igre ili jedino ili poslednje slobodno bacanje, lopta se dodeljuje ekipi koja nije postigla pogodak za ubacivanje sa bilo kog mesta na čeonj liniji.
- Ekipa imala kontrolu lopte ili pravo na nju, lopta se dodeljuje toj ekipi za ubacivanje sa mesta najbližeg povredi pravila.
- Nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 36 Tehnička greška

36.1 Pravila ponašanja

- 36.1.1 Ispravno vođenje utakmice traži punu i lojalnu saradnju igrača i osoblja na klupi ekipe, sa sudijama, pomoćnim sudijama i delegatom, ako je prisutan.
- 36.1.2 Svaka ekipa čini najviše što može da bi postigla pobjedu, ali to mora da radi u duhu sportskog ponašanja i fer igre.
- 36.1.3 Svaka namerna ili ponovljena nesaradnja ili nesaglasnost sa duhom i ciljem ovog pravila, smatra se tehničkom greškom.
- 36.1.4 Sudija može da spreči tehničke greške davanjem opomena ili čak da pređe preko lakših povreda pravila koje su očito nenamerne i ne utiču direktno na utakmicu, osim ako se ista povreda pravila ponovi nakon opomene.

- 36.1.5 Ako se povreda pravila uoči nakon što lopta postane živa, igra se zaustavlja i dosuđuje se tehnička greška. Kazna se sprovodi kao da se tehnička greška dogodila u trenutku dosuđivanja. Sve što se dogodilo u toku intervala između povrede pravila i zaustavljanja igre, ostaje da važi.

36.2 Nasilje

- 36.2.1 U toku utakmice mogu da se dogode akti nasilja, suprotno duhu sportskog ponašanja i fer igre, koji treba odmah da budu zaustavljeni od strane sudija i, ako je potrebno, od pripadnika snaga javnog reda.
- 36.2.2 Kad god se dogode akti nasilja koji uključuju igrače ili osoblje na klupi ekipe, na terenu za igru ili u njegovoj blizini, sudije preduzimaju neophodne korake da ih zaustave.
- 36.2.3 Diskvalifikuje se svaka od gore navedenih osoba koja je kriva za grube akte agresije prema protivnicima ili sudijama. Prvi sudija mora da prijavi incident organizacionom telu takmičenja.
- 36.2.4 Pripadnici snaga javnog reda mogu da uđu u teren za igru samo ako su to tražile sudije. Međutim, ako gledaoci uđu u teren za igru sa jasnom namerom da počine akte nasilja, pripadnici snaga javnog reda moraju odmah da intervenišu i zaštite ekipe i sudije.
- 36.2.5 Svi ostali prostori, uključujući ulaze, izlaze, hodnike, svlačionice, itd., u nadležnosti su organizacionog tela takmičenja i pripadnika snaga javnog reda.
- 36.2.6 Sudije ne smeju da dozvole fizičke akcije igrača ili osoblja na klupi ekipe, koje mogu da dovedu do oštećenja opreme za igru.

Kada sudije primeće ponašanje takve prirode, daju opomenu treneru ekipe počinioaca.

Ukoliko se takva akcija(e) ponovi, odmah se dosuđuje tehnička greška uključenom pojedincu(ima).

36.3 Definicija

- 36.3.1 Tehnička greška je greška igrača koja ne uključuje dodir već ponašanje i koja obuhvata ali nije ograničena na:
- Neuvažavanje opomena sudija.
 - Neučtivo dodirivanje sudija, delegata, pomoćnih sudija ili osoblja na klupi ekipe.
 - Neučtivo komuniciranje sa sudijama, delegatom, pomoćnim sudijama ili protivnicima.
 - Upotreba jezičkih izraza ili gestova koji verovatno vređaju ili provociraju gledaoce.
 - Izazivanje protivnika ili zaklanjanje njegovog vida mahanjem šakama blizu njegovih očiju.
 - Prekomerno zamahivanje laktovima.
 - Usporavanje utakmice namernim dodirivanjem lopte nakon što ona prođe kroz koš ili sprečavanjem da se brzo izvede ubacivanje.
 - Padanje na pod da bi se simulirala greška.
 - Vešanje o obruč na takav način da on nosi težinu igrača, osim ako igrač trenutno uhvati obruč posle zakucavanja ili, po oceni sudije, pokušava da spreči svoju ili povredu drugog igrača.
 - Sprečavanje pogotka od strane igrača odbrane u toku poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. Ekipi u napadu se dodeljuje 1 poen, posle čega sledi kazna za tehničku grešku dosuđenu igraču odbrane.

- 36.3.2 Tehnička greška osoblja na klupi ekipe je greška zbog neučtivog komuniciranja ili dodirivanja sudija, delegata, pomoćnih sudija ili protivnika, ili povreda pravila proceduralne ili administrativne prirode.
- 36.3.3 Igrač se diskvalifikuje do kraja utakmice kada su mu dosuđene 2 tehničke greške.
- 36.3.4 Trener se diskvalifikuje do kraja utakmice:
- Kada su mu dosuđene 2 tehničke greške ("C") kao rezultat lično njegovog nesportskog ponašanja.
 - Kada su mu dosuđene 3 tehničke greške, bilo sve ("B") ili jedna od njih ("C"), kao rezultat nesportskog ponašanja ostalog osoblja na klupi ekipe.
- 36.3.5 Ako je igrač ili trener diskvalifikovan po Čl. 36.3.3 ili Čl. 36.3.4, ta tehnička greška je jedina koja treba da se kazni i nikakva dodatna kazna se ne sprovodi zbog diskvalifikacije.

36.4 Kazna

- 36.4.1 Ako tehničku grešku načini:
- Igrač, tehnička greška se dosuđuje njemu kao greška igrača i računa se kao jedna od grešaka ekipe.
 - Osoblje na klupi ekipe, tehnička greška se dosuđuje treneru i ne računa se kao jedna od grešaka ekipe.
- 36.4.2 Protivnicima se dodeljuje 1 slobodno bacanje, posle čega sledi:
- Ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.
 - Podbacivanje u središnjem krugu da započne prvi period.

Čl. 37 Nesportska greška

37.1 Definicija

- 37.1.1 Nesportska greška je greška igrača koja uključuje dodir i koja, po oceni sudije:
- Ne predstavlja ispravan pokušaj da se direktno igra na loptu u okviru duha i cilja pravila.
 - Predstavlja neumereni, grubo dodir koji prouzrokuje igrač u pokušaju da igra na loptu.
 - Predstavlja dodir igrača odbrane sa protivnikom od pozadi ili bočno u pokušaju da zaustavi kontranapad, a nema drugog igrača odbrane između igrača napada i protivničkog koša.
 - Predstavlja dodir igrača odbrane sa protivnikom na terenu u toku poslednja 2 minuta četvrtog perioda i svakog produžetka, kada se lopta nalazi van graničnih linija radi ubacivanja i još uvek je u šakama sudije ili je na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 37.1.2 Sudija mora dosledno da tumači nesportske greške u toku cele utakmice i da procenjuje samo akciju.

37.2 Kazna

- 37.2.1 Nesportska greška se dosuđuje počinocu.
- 37.2.2 Slobodno bacanje(a) se dodeljuje igraču na kome je načinjena greška, posle čega sledi:
- Ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.
 - Podbacivanje u središnjem krugu da započne prvi period.

Broj slobodnih bacanja se dodeljuje na sledeći način:

- Ako je greška načinjena na igraču koji nije u akciji šutiranja, 2 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja: pogodak se računa ako je postignut i pored toga 1 slobodno bacanje.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja i pogodak nije postignut, 2 ili 3 slobodna bacanja.

37.2.3 Igrač se diskvalifikuje do kraja utakmice kada su mu dosuđene 2 nesportske greške. .

37.2.4 Ako je igrač diskvalifikovan po **Čl. 37.2.3**, ta nesportska greška je jedina koja treba da se kazni i nikakva dodatna kazna se ne sprovodi zbog diskvalifikacije.

Čl. 38 Diskvalifikujuća greška

38.1 Definicija

38.1.1 Diskvalifikujuća greška je bilo koja izuzetno nesportska akcija igrača ili osoblja na klupi ekipe.

38.1.2 Trenera koji je dobio diskvalifikujuću grešku zamenjuje pomoćni trener upisan u zapisnik. Ako pomoćni trener nije upisan u zapisnik, zamenjuje ga kapiten (CAP).

38.2 Kazna

38.2.1 Diskvalifikujuća greška se dosuđuje počinocu.

38.2.2 Kad god je počinilac diskvalifikovan prema odgovarajućim članovima ovih pravila, odlazi u svlačionicu svoje ekipe i tamo ostaje do kraja utakmice ili, ako tako izabere, napušta halu.

38.2.3 Slobodno bacanje(a) se dodeljuje:

- Bilo kom protivniku koga odredi njegov trener, u slučaju greške koja ne uključuje dodir.
- Igraču na kome je načinjena greška, u slučaju greške koja uključuje dodir.

Posle čega sledi:

- Ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.
- Podbacivanje u središnjem krugu da započne prvi period.

38.2.4 Broj slobodnih bacanja se dodeljuje na sledeći način:

- Ako greška ne uključuje dodir: 2 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču koji nije u akciji šutiranja: 2 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja: pogodak se računa ako je postignut i pored toga 1 slobodno bacanje.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja i pogodak nije postignut: 2 ili 3 slobodna bacanja.

Čl. 39 Tuča

39.1 Definicija

Tuča je uzajamno fizičko dejstvo između 2 ili više protivnika (igrača i osoblja na klupi ekipe).

Ovaj član se primenjuje samo na osoblje na klupi ekipe koje napusti granice prostora oko klupe ekipe u toku tuče ili bilo koje situacije koja može da dovede do tuče.

39.2 Pravilo

- 39.2.1 Zamenici, isključeni igrači ili pratioci ekipe koji napuste prostor oko klupe ekipe u toku tuče ili bilo koje situacije koja može da dovede do tuče, diskvalifikuju se.
- 39.2.2 Samo je treneru i/ili pomoćnom treneru dozvoljeno da napuste prostor oko klupe ekipe u toku tuče ili bilo koje situacije koja može da dovede do tuče, da bi pomogli sudijama da održe ili uspostave red. U ovoj situaciji, oni se ne diskvalifikuju.
- 39.2.3 Ako trener i/ili pomoćni trener napuste prostor oko klupe ekipe i ne pomognu ili ne pokušaju da pomognu sudijama da održe ili uspostave red, diskvalifikuju se.

39.3 Kazna

- 39.3.1 Bez obzira na broj osoblja na klupi ekipe koje je diskvalifikovano zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe, samo jedna tehnička greška ("B") se dosuđuje treneru.
- 39.3.2 Ako je osoblje na klupi obe ekipe diskvalifikovano po ovom članu i nema drugih kazni za greške preostalih za sprovođenje, igra se nastavlja kako sledi.
- Ako je približno istovremeno sa zaustavljanjem igre zbog tuče:
- Postignut važeći pogodak iz igre, lopta se dodeljuje ekipi koja nije postigla pogodak za ubacivanje sa bilo kog mesta na čenoj liniji.
 - Ekipe imala kontrolu lopte ili pravo na nju, lopta se dodeljuje toj ekipi za ubacivanje na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.
 - Nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.
- 39.3.3 Sve diskvalifikujuće greške se upisuju kao što je opisano u **B.8.3** i ne računaju se kao greške ekipe.
- 39.3.4 Sa svim mogućim kaznama za greške, protiv igrača na terenu uključenih u tuču ili bilo koju situaciju koja dovodi do tuče, postupa se prema Čl. 42.

PRAVILO SEDAM - OPŠTE ODREDBE

Čl. 40 5 grešaka igrača

- 40.1 Sudija obaveštava igrača da je načinio 5 grešaka i on mora odmah da napusti igru i bude zamenjen u roku od 30 sekundi.
- 40.2 Greška igrača koji je prethodno načinio 5 grešaka, smatra se kao greška isključenog igrača i računa se i upisuje u zapisnik treneru ("B").

Čl. 41 Greške ekipe: kazna

41.1 Definicija

- 41.1.1 Greška ekipe je lična, tehnička, nesportska ili diskvalifikujuća greška koju je načinio igrač. Ekipe je u situaciji kazne za greške ekipe kada načini 4 greške ekipe u periodu.
- 41.1.2 Sve greške ekipe koje su načinjene u intervalu igre, smatraju se kao da su načinjene u periodu ili produžetku koji sledi.
- 41.1.3 Sve greške ekipe koje su načinjene u produžetku, smatraju se kao da su načinjene u četvrtom periodu.

41.2 Pravilo

- 41.2.1 Kada je ekipa u situaciji kazne za greške ekipe, sve naredne lične greške igrača koje se načine na igraču koji nije u akciji šutiranja, kažnjavaju se sa 2 slobodna bacanja, umesto ubacivanjem. Igrač na kome je greška načinjena izvodi slobodno bacanje(a).
- 41.2.2 Ako je ličnu grešku načinio igrač ekipe koja ima kontrolu žive lopte ili ekipe koja ima pravo na loptu, ta greška se kažnjava ubacivanjem za protivnike.

Čl. 42 Posebni slučajevi

42.1 Definicija

U toku istog perioda u kome je sat zaustavljen koji sledi posle povrede pravila, mogu da nastanu posebni slučajevi kada se načini dodatna greška(e).

42.2 Postupak

- 42.2.1 Dosude se sve greške i identifikuju sve kazne.
- 42.2.2 Odredi se redosled kojim su se sve povrede pravila dogodile.
- 42.2.3 Ponište se sve jednake kazne protiv ekipa i sve kazne za obostranu grešku, redosledom kojim su dosuđene. Jednom kad se kazne upišu i ponište, smatra se kao da se nisu ni dogodile.
- 42.2.4 Pravo na posed lopte kao deo poslednje kazne poništava sva prethodna prava na posed lopte.
- 42.2.5 Jednom kad lopta postane živa prilikom prvog ili jedinog slobodnog bacanja ili kazne ubacivanja, ta kazna više ne može da se koristi za poništavanje bilo kojih preostalih kazni.
- 42.2.6 Sprovedu se sve preostale kazne redosledom kojim su dosuđene.

- 42.2.7 Ako nakon poništavanja jednakih kazni protiv ekipa, nema drugih kazni koje ostaju za sprovođenje, igra se nastavlja kako sledi.

Ako je približno istovremeno sa prvom povredom pravila:

- Postignut važeći pogodak iz igre, lopta se dodeljuje ekipi koja nije postigla pogodak za ubacivanje sa bilo kog mesta na čenoj liniji.
- Ekipa imala kontrolu lopte ili pravo na nju, lopta se dodeljuje toj ekipi za ubacivanje sa mesta najbližeg prvoj povredi pravila.
- Nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.

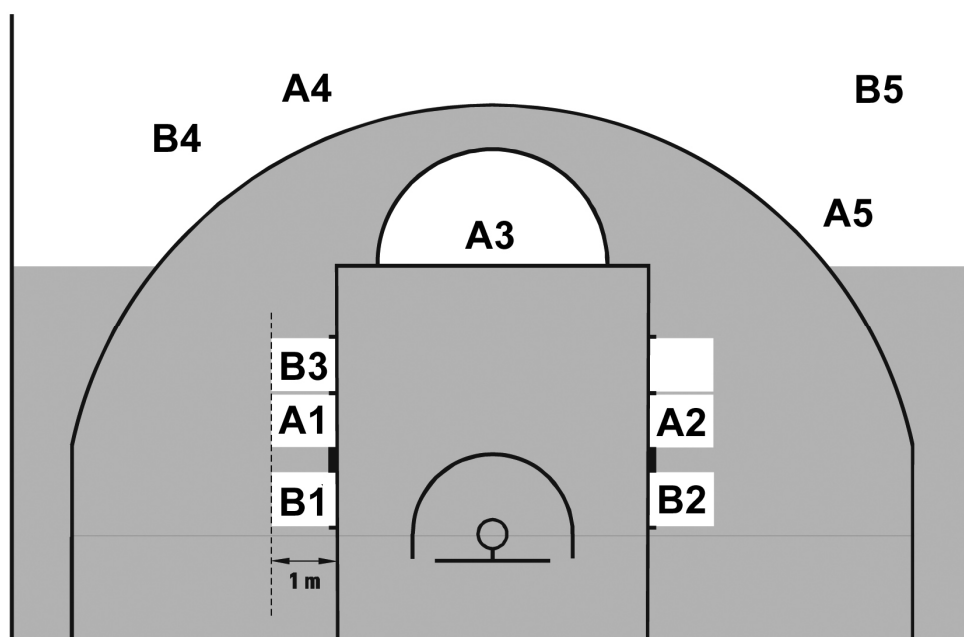
Čl. 43 Slobodna bacanja

43.1 Definicija

- 43.1.1 Slobodno bacanje je prilika data igraču da bez ometanja postigne 1 poen, sa mesta iza linije slobodnog bacanja i unutar polukruga.
- 43.1.2 Celina slobodnih bacanja se definiše kao sva slobodna bacanja i mogući naredni posed lopte koji su rezultat jedne kazne za grešku.

43.2 Pravilo

- 43.2.1 Kada se dosudi lična greška slobodno bacanje(a) se dodeljuje na sledeći način:
- Igrač na kome je greška načinjena izvodi slobodno bacanje(a).
 - Ako postoji zahtev za njegovu zamenu, on mora da izvede slobodno bacanje(a) pre nego što napusti igru.
 - Ako on mora da napusti igru zbog povrede, pošto je načinio 5 grešaka ili bio diskvalifikovan, slobodno bacanje(a) izvodi njegov zamenik. Ako nema zamenika na raspolaganju, slobodno bacanje(a) izvodi bilo koji saigrač koga odredi njegov trener.
- 43.2.2 Kada se dosudi tehnička greška, slobodna bacanja izvodi bilo koji član protivničke ekipe koga odredi njegov trener.
- 43.2.3 Izvođač slobodnog bacanja:
- Zauzima mesto iza linije slobodnog bacanja i unutar polukruga.
 - Upotrebljava bilo koji metod da šutira slobodno bacanje tako da lopta uđe u koš odozgo ili dodirne obruč.
 - Izbacuje loptu u roku od 5 sekundi nakon što mu je sudija stavi na raspolaganje.
 - Ne dodiruje liniju slobodnog bacanja niti ulazi u polje ograničenja, sve dok lopta ne uđe u koš ili dodirne obruč.
 - Ne fintira slobodno bacanje.
- 43.2.4 Igrači imaju pravo da naizmenično zauzmu mesta u podeocima za skakače u toku slobodnog bacanja, za koje se smatra da su duboki 1 m (Dijagram 6).
- U toku slobodnih bacanja ovi igrači:
- Ne zauzimaju podeoke za skakače na koje nemaju pravo.
 - Ne ulaze u polje ograničenja i neutralnu zonu, niti napuštaju podeljak za skakače, sve dok lopta ne napusti šaku(e) izvođača slobodnog bacanja.
 - Ne dekoncentrišu izvođača slobodnog bacanja svojim postupcima.

Dijagram 6. Položaji igrača u toku slobodnih bacanja

43.2.5 Igrači koji nisu u podeocima za skakače u toku slobodnog bacanja, ostaju iza produžetka linije slobodnog bacanja i iza linije 3 poena, sve dok se slobodno bacanje ne završi.

43.2.6 U toku slobodnog(ih) bacanja posle koga sledi naredna celina(e) slobodnih bacanja ili ubacivanje, svi igrači ostaju iza produžetka linije slobodnog bacanja i iza linije 3 poena.

Povreda Čl. 43.2.3, 43.2.4, 43.2.5 i 43.2.6 je prekršaj.

43.3 Kazna

43.3.1 Ako je **slobodno bacanje uspešno** i prekršaj načini izvođač slobodnog bacanja, ne računa se poen, ako je postignut.

Zanemaruju se svi prekršaji drugih igrača, koji se dogode neposredno pre, približno u istom trenutku ili nakon prekršaja koga je načinio izvođač slobodnog bacanja.

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako postoji naredno slobodno bacanje(a) ili kazna poseda koja treba da se sprovede.

43.3.2 Ako je **slobodno bacanje uspešno**, a prekršaj(e) je načinio bilo koji igrač osim izvođača slobodnog bacanja:

- Računa se poen(i), ako je postignut.
- Zanemaruje se prekršaj(i).

U slučaju poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje sa bilo kog mesta na čenoj liniji.

43.3.3 Ako **slobodno bacanje nije uspešno**, a prekršaj je načinjen od:

- **Izvođača slobodnog bacanja** ili njegovog **saigrača** prilikom poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako ta ekipa ima pravo na naredni posed.
- **Protivnika** izvođača slobodnog bacanja, dodeljuje se novo slobodno bacanje izvođaču slobodnog bacanja.
- **Obe ekipe**, prilikom poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 44 Pogreške koje mogu da se isprave

44.1 Definicija

Sudije mogu da isprave pogrešku ako je pravilo nenamerno prekršeno, samo u sledećim situacijama:

- Dodeljivanje nezaslužnog slobodnog(ih) bacanja.
- Propuštanje da se dodeli zaslužen slobodno bacanje(a).
- Pogrešno dodeljivanje ili poništavanje pogotka(daka).
- Dozvoljavanje pogrešnom igraču da izvede slobodno bacanje(a).

44.2 Opšti postupak

44.2.1 Da bi gore navedene pogreške mogle da se isprave, sudije, delegat, ako je prisutan, ili pomoćne sudije moraju da ih uoče pre nego što lopta postane živa posle prve mrtve lopte nakon što je sat za igru pokrenut posle pogreške.

44.2.2 Sudija može da zaustavi igru odmah po uočavanju pogreške koja može da se ispravi, sve dok nijednu ekipu ne dovodi u podređeni položaj.

44.2.3 Sve načinjene greške, postignuti poeni, utrošeno vreme i dodatne aktivnosti, koji su se možda desili nakon što se pogreška dogodila a pre njenog uočavanja, ostaju da važe.

44.2.4 Nakon ispravljanja pogreške, igra se nastavlja od momenta u kom je zaustavljena da bi se pogreška ispravila, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima. Lopta se dodeljuje ekipi koja je imala pravo na nju u trenutku kada je igra zaustavljena radi ispravljanja pogreške.

44.2.5 Jednom kad je uočena pogreška koja još uvek može da se ispravi, i:

- Ako se igrač koji je uključen u ispravljanje pogreške nalazi na klupi ekipe nakon što je pravilno zamenjen, on mora ponovo da uđe na teren za igru da bi učestvovao u ispravljanju pogreške i u tom trenutku postaje igrač.
Po završetku ispravljanja pogreške on može da ostane u igri, osim ako je ponovo zatražena pravilna zamena, u kom slučaju može da napusti teren za igru.
- Ako je igrač zamenjen zbog povrede, zato što je načinio 5 grešaka ili bio diskvalifikovan, u ispravljanju pogreške mora da učestvuje njegov zamenik.

44.2.6 Pogreške koje mogu da se isprave, ne mogu da se ispravljaju nakon što prvi sudija potpiše zapisnik.

44.2.7 Sve pogreške pomoćnih sudija pri vođenju zapisnika, merenju vremena ili rukovanju satom za šut, koje se odnose na rezultat, broj grešaka, broj tajm-auta, potrošeno ili propušteno vreme na satu za igru ili satu za šut, sudije mogu da isprave u bilo kom trenutku pre nego što prvi sudija potpiše zapisnik.

44.3 Poseban postupak

44.3.1 Dodeljivanje nezaslužnog slobodnog(ih) bacanja.

Poništava se slobodno bacanje(a) izvedeno kao rezultat pogreške i igra se nastavlja na sledeći način:

- Ako sat za igru nije pokrenut, lopta se dodeljuje ekipi čija su slobodna bacanja poništena za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja.

- Ako je sat za igru pokrenut i:
 - Ekipa koja ima kontrolu lopte ili pravo na nju u trenutku kada je pogreška uočena je ista ona ekipa koja je imala kontrolu lopte u trenutku kada se pogreška dogodila, ili
 - Nijedna ekipa nema kontrolu lopte u trenutku kada je pogreška uočena,
 - lopta se dodeljuje ekipi koja je imala pravo na nju u trenutku pogreške.
- Ako je sat za igru pokrenut i u trenutku kada je pogreška uočena ekipa koja ima kontrolu lopte ili pravo na nju je protivnik ekipe koja je imala kontrolu lopte u trenutku pogreške, nastaje situacija podbacivanja.
- Ako je sat za igru pokrenut i u trenutku kada je pogreška uočena već je dodeljena kazna koja uključuje slobodno bacanje(a), sprovodi se slobodno bacanje(a) i lopta dodeljuje za ubacivanje ekipi koja je imala kontrolu lopte u trenutku kada se pogreška dogodila.

44.3.2 Propuštanje da se dodeli zasluženno slobodno bacanje(a):

- Ako nije bilo promene poseda lopte nakon što se pogreška dogodila, igra se nastavlja nakon ispravljanja pogreške kao nakon bilo kog normalnog slobodnog bacanja.
- Ako ista ekipa postigne pogodak nakon što joj je pogrešno dodeljen posed lopte za ubacivanje, pogreška se zanemaruje.

44.3.3 Dozvoljavanje pogrešnom igraču da izvede slobodno bacanje(a).

Poništava se izvedeno slobodno bacanje(a) i posed lopte ako je deo kazne. Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako treba da se sprovedu kazne za naredne povrede pravila.

PRAVILO OSAM - SUDIJE, POMOĆNE SUDIJE I DELEGAT: DUŽNOSTI I PRAVA

Čl. 45 Sudije, pomoćne sudije i delegat

- 45.1 **Sudije** su prvi sudija i 1 ili 2 sudija. Njima pomažu pomoćne sudije i delegat, ako je prisutan.
- 45.2 **Pomoćne sudije** su zapisničar, pomoćni zapisničar, merilac vremena i merilac perioda šuta.
- 45.3 **Delegat** sedi između zapisničara i merioca vremena. Njegova prvenstvena dužnost u toku utakmice je da nadgleda rad pomoćnih sudija i da pomaže prvom sudiji i sudiji(ama) da se utakmica mimo odvija.
- 45.4 Sudije date utakmice ne treba da budu na bilo koji način u vezi sa bilo kojom ekipom na terenu za igru.
- 45.5 **Sudije, pomoćne sudije i delegat vode utakmicu saglasno ovim pravilima i nisu ovlašćeni da ih menjaju.**
- 45.6 Uniforma sudija se sastoji od sudijske majice, dugih crnih pantalona, crnih čarapa i crnih košarkaških patika.
- 45.7 Sudije i pomoćne sudije su jednoobrazno obučene.

Čl. 46 Prvi sudija: dužnosti i prava

Prvi sudija:

- 46.1 Pregleda i odobrava svu opremu koja treba da se koristi u toku utakmice.
- 46.2 Određuje zvaničan sat za igru, sat za šut, štopericu i upoznaje pomoćne sudije.
- 46.3 Bira loptu za igru između najmanje 2 upotrebljavane lopte koje obezbeđuje domaća ekipa. Ukoliko nijedna od ovih lopti ne odgovara kao lopta za igru, može da odabere loptu najboljeg kvaliteta koju ima na raspolaganju.
- 46.4 Ne dozvoljava nijednom igraču da nosi predmete koji mogu da prouzrokuju povredu ostalih igrača.
- 46.5 Sprovodi podbacivanje da započne prvi period i naizmenično ubacivanje da započne sve ostale periode.
- 46.6 Ima pravo da prekine utakmicu kada to uslovi nalažu.
- 46.7 Ima pravo da odluči da ekipa gubi utakmicu bez borbe.
- 46.8 Pažljivo pregleda zapisnik na kraju vremena za igru ili bilo kada to smatra potrebnim.
- 46.9 Odobrava i potpisuje zapisnik na kraju vremena za igru, **okončavajući** sprovođenje i **vezu** sudija sa utakmicom. **Prava** sudija **počinju** kada izađu na teren za igru 20 minuta pre predviđenog početka utakmice i **prestaju** kada signal sata za igru oglasi kraj vremena za igru koji su odobrile sudije.
- 46.10 Upisuje, na poledini zapisnika pre nego što ga potpiše:
- Bilo koje gubljenje utakmice bez borbe ili diskvalifikujuću grešku.
 - Bilo koje nesportsko ponašanje igrača ili osoblja na klupi ekipe koje se dogodi više od 20 minuta pre predviđenog početka utakmice ili između kraja vremena za igru i odobravanja i potpisivanja zapisnika.

U tom slučaju, prvi sudija (delegat, ako je prisutan) mora da pošalje detaljan izveštaj organizacionom telu takmičenja.

- 46.11 Donosi konačnu odluku kad je potrebno ili kada se sudije ne slažu. Da bi doneo konačnu odluku, može da konsultuje sudiju(e), delegata, ako je prisutan, i/ili pomoćne sudije.
- 46.12 Ima ovlašćenje da odobri pre utakmice i upotrebi, ako je na raspolaganju, **Sistem za ponavljanje snimka** da odluči pre nego što potpiše zapisnik
- na završetku perioda ili produžetka
 - da li je uspešan šut na koš iz igre upućen pre nego što je signal sata za igru oglasio završetak perioda.
 - da li i koliko vremena treba da pokazuje sat za igru:
 - Ako je došlo do prekršaja odlaska van graničnih linija igrača koji šutira.
 - Ako je došlo do prekršaja u vezi sata za šut.
 - Ako je došlo do prekršaja 8 sekundi.
 - Ako je greška dosuđena pre kraja vremena za igru.
 - kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtom periodu i u svakom produžetku,
 - da li je uspešan šut na koš iz igre upućen pre nego što se oglasio signal sata za igru.
 - da li je šut na koš iz igre upućen pre nego što je dosuđena bilo koja greška.
 - da identifikuje igrača koji je prouzrokovao odlazak lopte van graničnih linija.
 - bilo kada u toku igre
 - da li se uspešan šut na koš iz igre računa 2 ili 3 poena.
 - nakon što dođe do greške u radu sata za igru ili sata za šut, koliko vremena se ispravlja na satu(ovima).
 - da identifikuje ispravnog izvođača slobodnog bacanja.
 - da identifikuje učešće članova i pratilaca ekipe u toku tuče.
- 46.13 **Ima pravo da donosi odluke o bilo kom pitanju koje nije posebno regulisano ovim pravilima.**

Čl. 47 Sudije: dužnosti i prava

- 47.1 Sudije imaju pravo da donose odluke o povredama pravila načinjenim unutar ili van granične linije, uključujući zapisnički sto, klupe ekipa i prostore neposredno iza linija.
- 47.2 Sudije zvižde pištaljkom kada dođe do povrede pravila, na završetku perioda ili kada smatraju da je neophodno da zaustave igru. Sudije ne zvižde pištaljkom nakon uspešnog pogotka iz igre, uspešnog slobodnog bacanja ili kada lopta postaje živa.
- 47.3 Kada odlučuju o ličnom dodiru ili prekršaju, sudije u svakom konkretnom slučaju uzimaju u obzir i odmeravaju sledeće osnovne principe:
- Duh i cilj pravila i potrebu da se održi integritet utakmice.
 - Doslednost u primeni koncepta “prednost/podređeni položaj”. Sudije ne treba da teže da nepotrebno prekidaju tok igre, da bi kaznili slučajan lični dodir koji ne daje prednost odgovornom igraču niti dovodi njegovog protivnika u podređeni položaj.
 - Doslednost u primeni zdravog razuma na svakoj utakmici, imajući na umu sposobnosti igrača koji su u pitanju i njihov stav i ponašanje u toku utakmice.
 - Doslednost u održavanju ravnoteže između kontrole i toka igre, imajući “osećaj” za poteze koje učesnici pokušavaju da čine i donoseći odluke koje su korisne za utakmicu.

- 47.4 Ako jedna od ekipa uloži protest, prvi sudija (delegat, ako je prisutan) izveštava o tome organizaciono telo takmičenja u roku od 1 sata koji sledi posle završetka vremena za igru.
- 47.5 Ako je sudija povređen ili iz bilo kog drugog razloga ne može da nastavi da obavlja svoje dužnosti u roku od 5 minuta od nastalog događaja, utakmica se nastavlja. Preostali sudija(e) sudi sam u ostatku utakmice, osim ako postoji mogućnost promene povređenog sudije kvalifikovanim sudijom zamenikom. Preostali sudija(e) odlučuje o mogućoj promeni, nakon konsultacije sa delegatom, ako je prisutan.
- 47.6 Na svim međunarodnim utakmicama, ako je potrebno da se usmeno pojasni odluka, koristi se engleski jezik.
- 47.7 **Svaki sudija ima pravo da donosi odluke u granicama svojih dužnosti, ali nije ovlašćen da zanemari ili dovede u pitanje odluke koje je doneo drugi sudija(e).**
- 47.8 **Donete odluke sudija su konačne i ne mogu da se osporavaju ili zanemaruju.**

Čl. 48 Zapisničar i pomoćni zapisničar: dužnosti

- 48.1 **Zapisničaru se obezbeđuje zapisnik i on vodi evidenciju:**
- Ekipa, unoseći imena i brojeve igrača koji treba da počnu utakmicu i svih zamenika koji ulaze u igru. Kada dođe do povrede pravila koja se odnosi na 5 igrača koji treba da počnu utakmicu, zamene ili brojeve igrača, obaveštava bližeg sudiju što je pre moguće.
 - Tekućeg zbira postignutih poena, unoseći postignute pogotke iz igre i slobodnih bacanja.
 - Grešaka dosuđenih svakom igraču. Zapisničar mora odmah da obavesti sudiju kada je bilo kom igraču dosuđeno 5 grešaka. Upisuje greške dosuđene svakom treneru i mora odmah da obavesti sudiju kada trener treba da bude diskvalifikovan. Slično tome, mora odmah da obavesti sudiju kada igrač načini 2 tehničke ili 2 nesportske greške i treba da bude diskvalifikovan.
 - Tajm-auta. Kada ekipa zatraži tajm-aut, mora da obavesti sudije o prilici za tajm-aut i obaveštava trenera posredstvom sudije kada trener više nema preostali tajm-aut(e) u poluvremenu ili produžetku.
 - Sledećeg naizmeničnog poseda, rukujući strelicom naizmeničnog poseda. Zapisničar okreće smer strelice naizmeničnog poseda odmah nakon završetka prvog poluvremena pošto ekipe razmenjuju koševе u drugom poluvremenu.
- 48.2 **Zapisničar takođe:**
- Označava broj grešaka koje je načinio svaki igrač, podižući oznaku sa brojem načinjenih grešaka tog igrača, na način vidljiv obojici trenera.
 - Postavlja oznaku za greške ekipe na zapisnički sto na strani bližoj klupi ekipe koja je u situaciji kazne za greške ekipe, kada lopta postane živa posle četvrte greške ekipe u periodu.
 - Vršі zamene.
 - Oglašava se svojim signalom **jedino** kada lopta postane mrtva i pre nego što lopta ponovo postane živa. Zvuk njegovog signala **ne zaustavlja** sat za igru ili igru, niti prouzrokuje da lopta postane mrtva.

- 48.3 **Pomoćni zapisničar** rukuje semaforom i pomaže zapisničaru. U slučaju bilo kog neslaganja između semafora i zapisnika koje ne može da se razreši, zapisnik ima prednost i semafor se shodno tome ispravlja.
- 48.4 Ako je pogreška u vođenju uočena u zapisniku:
- U toku igre, zapisničar mora da sačeka do prve mrtve lopte pre nego što se oglasi svojim signalom.
 - Nakon završetka vremena za igru a pre nego što prvi sudija potpiše zapisnik, pogreška se ispravlja, čak i ako ova ispravka utiče na konačan rezultat utakmice.
 - Nakon što prvi sudija potpiše zapisnik, pogreška više ne može da se ispravi. Prvi sudija ili delegat, ako je prisutan, mora da pošalje detaljan izveštaj organizacionom telu takmičenja.

Čl. 49 Merilac vremena: dužnosti

- 49.1 Meriocu vremena se obezbeđuje sat za igru i štoperica i on:
- Meri vreme za igru, tajm-aute i intervale igre.
 - Obezbeđuje da se signal sata za igru oglasi vrlo jako i automatski na završetku vremena za igru u periodu.
 - Koristi svako moguće sredstvo da odmah obavesti sudije, ako se njegov signal ne oglasi ili ne čuje.
 - Obaveštava ekipe i sudije najmanje 3 minuta pre nego što treba da počne treći period.
- 49.2 Merilac vremena meri **vreme za igru** na sledeći način:
- Pokreće sat za igru:
 - U toku podbacivanja, kada loptu pravilno odbije skakač.
 - Nakon neuspešnog poslednjeg ili jedinog slobodnog bacanja gde lopta ostaje živa, kada lopta dodirne ili bude dodiruta od igrača na terenu za igru.
 - U toku ubacivanja, kada lopta dodirne ili bude pravilno dodiruta od igrača na terenu za igru.
 - Zaustavlja sat za igru:
 - Kada istekne vreme za igru na završetku perioda, ako se sat za igru sam ne zaustavi automatski.
 - Kada sudija zazviždi pištaljkom dok je lopta živa.
 - Kada je postignut pogodak iz igre protiv ekipe koja je tražila tajm-aut.
 - Kada je postignut pogodak iz igre a sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtom periodu i svakom produžetku.
 - Kada se oglasi sat za šut dok ekipa ima kontrolu lopte.
- 49.3 Merilac vremena meri **tajm-aut** na sledeći način:
- Pokreće štopericu odmah kada sudija zazviždi u pištaljku i pokaže znak za tajm-aut.
 - Oglašava svojim signalom kada protekne 50 sekundi tajm-auta.
 - Oglašava svojim signalom kada se tajm-aut završi.
- 49.4 Merilac vremena meri **interval igre** na sledeći način:
- Pokreće štopericu odmah kada se završi prethodni period.
 - Oglašava se svojim signalom kada do početka prvog i trećeg perioda ostane 3 minuta i 1,5 minut.

- Oglašava se svojim signalom kada do početka drugog i četvrtog perioda i svakog produžetka ostane 30 sekundi.
- Oglašava se svojim signalom i istovremeno zaustavlja štopericu odmah kada se završi interval igre.

Čl. 50 Merilac perioda šuta: dužnosti

Meriocu perioda šuta se obezbeđuje sat za šut koji se:

50.1 Pokreće ili ponovo pokreće kada:

- Na terenu za igru ekipa stekne kontrolu žive lopte. Nakon toga, novi period šuta ne počinje kada protivnik samo dodirne loptu, ako ista ekipa zadrži kontrolu lopte.
- Prilikom ubacivanja, lopta dodirne ili bude pravilno dodimuta od bilo kog igrača na terenu za igru.

50.2 Zaustavlja ali ne vraća, kada se istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte, dodeli ubacivanje kao rezultat:

- Odlaska lopte van graničnih linija.
- Povrede igrača iste ekipe.
- Situacije podbacivanja.
- Obostrane greške.
- Poništavanja jednakih kazni protiv ekipa.

50.3 Zaustavlja i vraća na 24 sekunde, pri čemu na displeju nema prikaza, kada:

- Lopta pravilno uđe u koš.
- Lopta dotakne obruč protivničkog koša (osim ako se zaglavi između koša i table) i kontroliše je ekipa koja nije imala kontrolu lopte pre nego što je dodimula obruč.
- Ekipi bude dodeljeno ubacivanje u zadnjem polju, kao rezultat:
 - Greške ili prekršaja.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi sa ekipom koja ima kontrolu lopte.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi ni sa jednom ekipom, osim ako bi protivnici bili dovedeni u podređeni položaj.
- Ekipi bude dodeljeno slobodno bacanje(a).
- Povredu pravila načini ekipa koja ima kontrolu lopte.

50.4 Zaustavlja ali ne vraća na 24 sekunde, kada sat za šut pokazuje 14 ili više sekundi, a istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte bude dodeljeno ubacivanje u prednjem polju kao rezultat:

- Greške ili prekršaja.
- Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi sa ekipom koja ima kontrolu lopte.
- Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi ni sa jednom ekipom, osim ako bi protivnici bili dovedeni u podređeni položaj.

50.5 Zaustavlja i vraća na 14 sekundi, kada:

- Sat za šut pokazuje 13 ili manje sekundi, a istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte bude dodeljeno ubacivanje u prednjem polju kao rezultat :
 - Greške ili prekršaja.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi sa ekipom koja ima kontrolu lopte.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi ni sa jednom ekipom, osim ako bi protivnici bili dovedeni u podređeni položaj.

- Nakon što lopta dodirne obruč prilikom neuspješnog šuta na koš iz igre, posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja ili dodavanja, loptu ponovo kontroliše ista ekipa koja je imala kontrolu lopte pre nego što je ona dodirnula obruč.

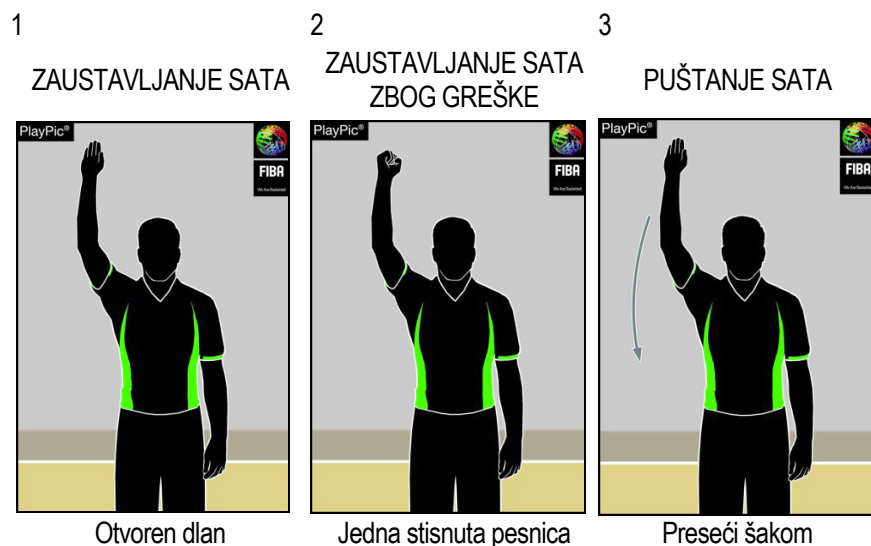
50.6 **Isključuje**, nakon što lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen u bilo kom periodu, kada postoji nova kontrola lopte za bilo koju ekipu a manje od 14 sekunde ostane na satu za igru.

Signal sata za šut ne zaustavlja sat za igru ili igru, niti prouzrokuje da lopta postane mrtva, osim ako ekipa ima kontrolu lopte.

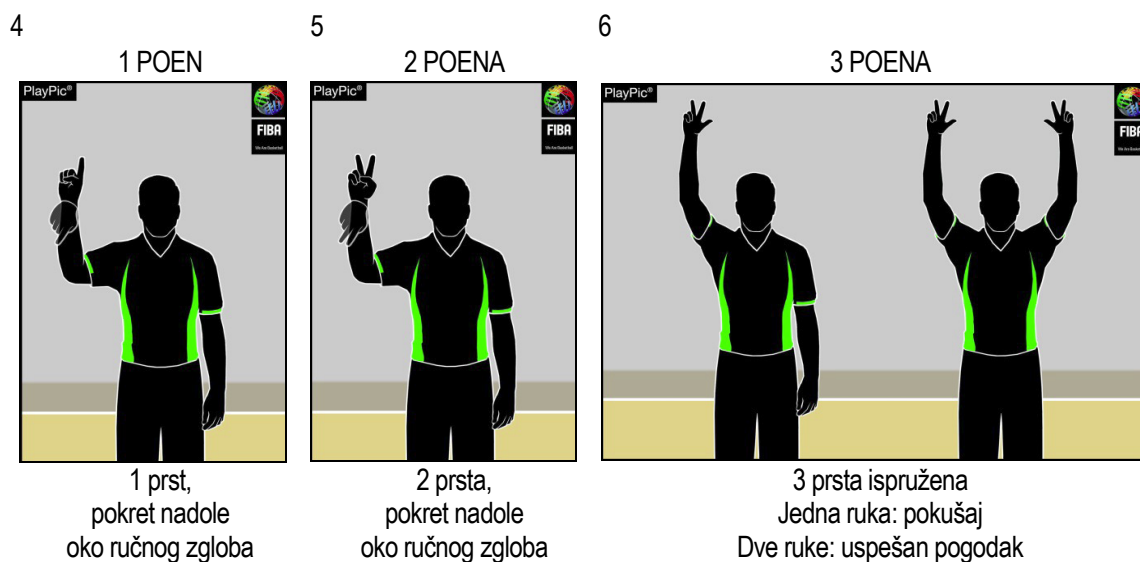
A - SUDIJSKI ZNAKOVI

- A.1 Znakovi rukama, ilustrovani u ovim pravilima, jedini su zvanični znakovi.
- A.2 Dok se izveštava zapisnički sto, naročito se preporučuje da se ova komunikacija podrži usmeno (na međunarodnim utakmicama na engleskom jeziku).
- A.3 Važno je da pomoćne sudije poznaju ove znakove.

Znakovi u vezi sata za igru

Postizanje pogotka

Zamena i tajm-aut

7

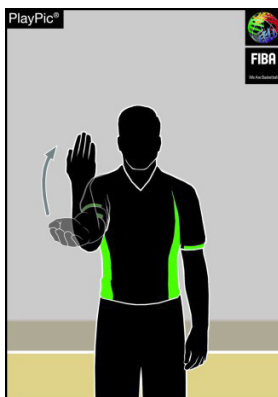
ZAMENA

Ukrštene podlaktice

8

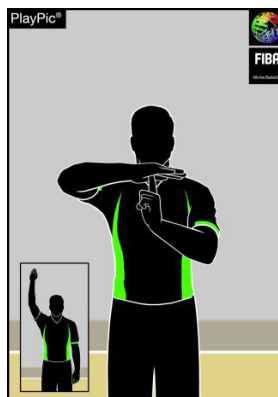
POZIV ZA ULAZAK

Otvoren dlan,
mahati prema telu

9

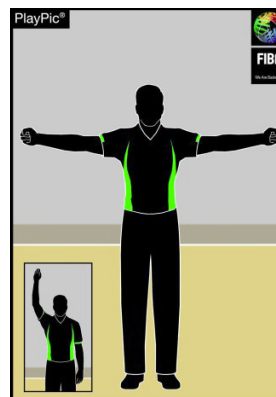
ODOBRENI TAJM-AUT

Napraviti T,
dlanom i kažiprstom

10

MEDIJSKI TAJM-AUT

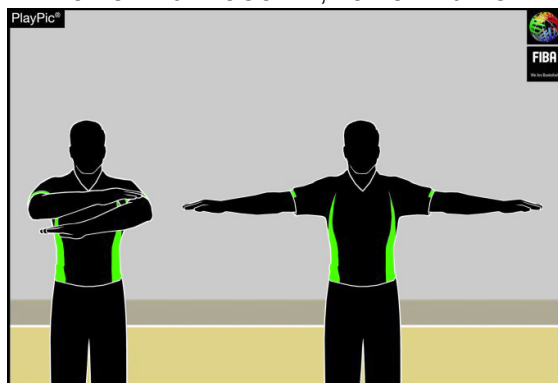

Raširene ruke sa
stisnutim pesnicama

Informativni znakovi

11

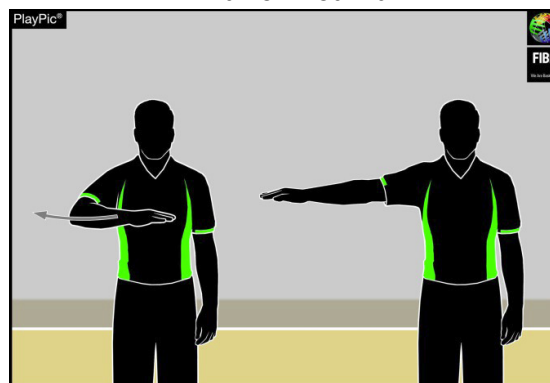
PONIŠTENJE POGOTKA, PONIŠTENJE IGRE

Pokret "makaza" rukama, jednom ispred grudi

12

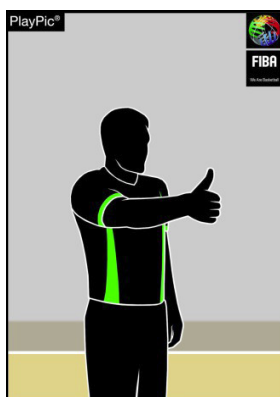
VIDLJIVO BROJANJE

Brojanje uz pomeranje dlana

13

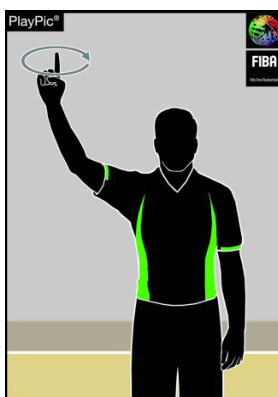
KOMUNIKACIJA

Palac nagore

14

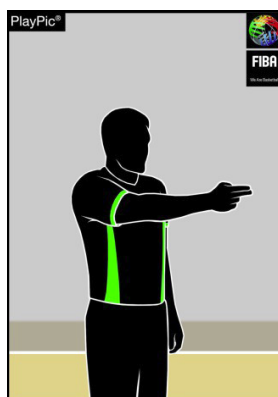
VRAĆANJE SATA ZA ŠUT

Kružiti šakom,
ispružen kažiprst

15

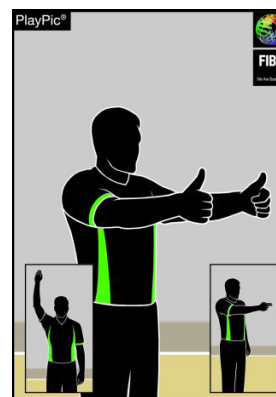
PRAVAC IGRE I/LI VAN GRANIČNIH LINIJA

Uperiti prste u smeru
igre, ruka paralelna sa
bočnim linijama

16

SITUACIJA DRŽANE LOPTE/PODBACIVANJA

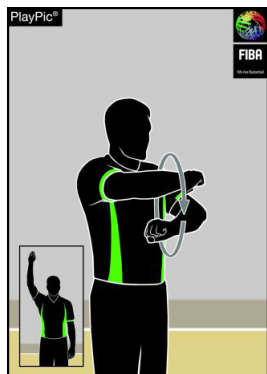

Palčevi nagore, zatim
uperiti prste u smeru igre
koristeći strelicu
naizmeničnog poseda

Prekršaji

17

KORACI

Kružiti pesnicama

18

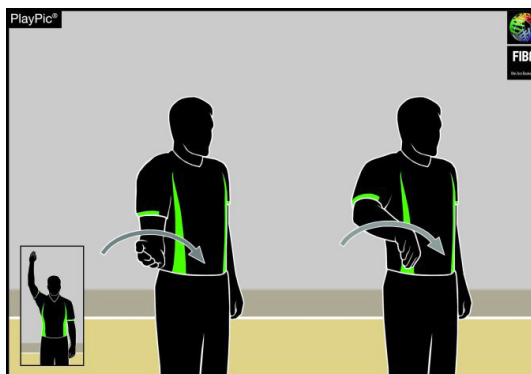
NEPRAVILNO VOĐENJE:
DVOSTRUKO VOĐENJE

Pokret tapkanja dlanom

19

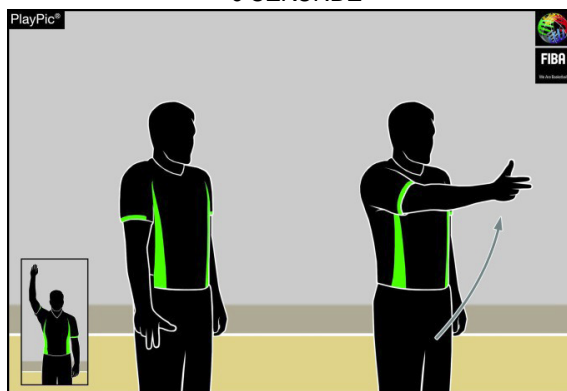
NEPRAVILNO VOĐENJE:
NOŠENJE LOPTE

Pola okreta dlanom

20

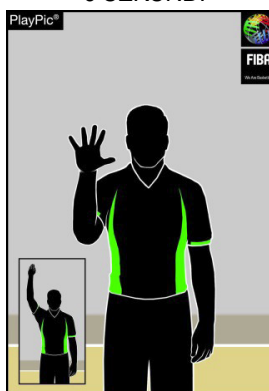
3 SEKUNDE

Ispružena ruka, pokazati 3 prsta

21

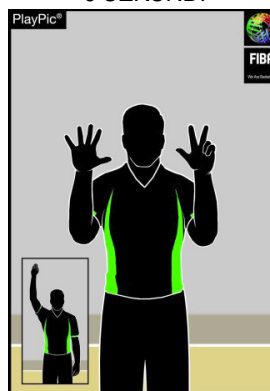
5 SEKUNDI

Pokazati 5 prstiju

22

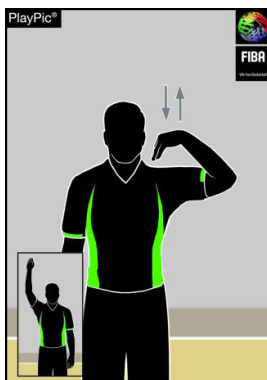
8 SEKUNDI

Pokazati 8 prstiju

23

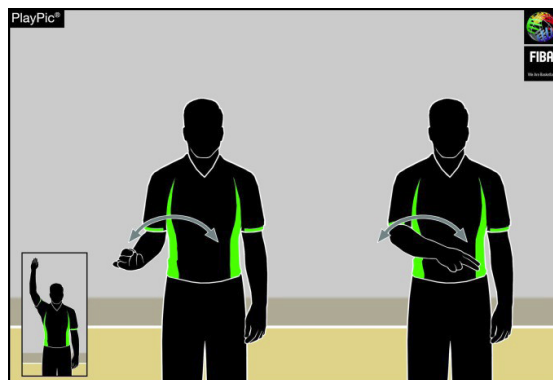
24 SEKUNDE

Prsti dodiruju rame

24

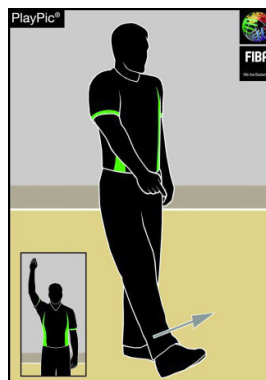
LOPTA VRAĆENA U ZADNJE POLJE

Mahati rukom ispred tela

25

NAMERNO UDARANJE
LOPTE NOGOM

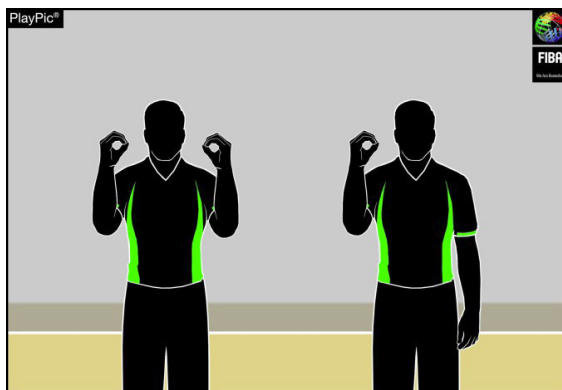

Uperiti prst u stopalo

Broj igrača

26

Br. 00 i 0

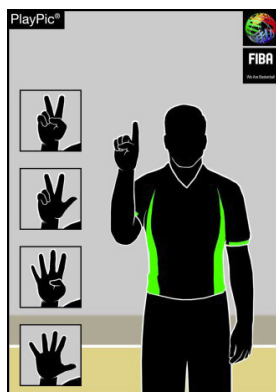

Obe šake pokazuju broj 0

Desna šaka pokazuje broj 0

27

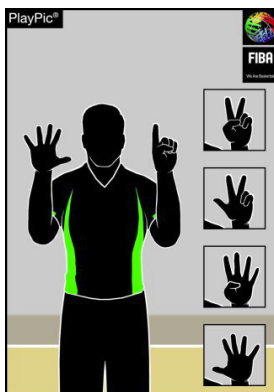
Br. 1 - 5

Desna šaka pokazuje broj 1 do 5

28

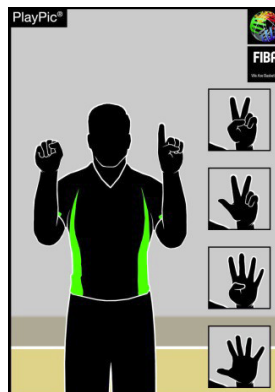
Br. 6 - 10

Desna šaka pokazuje broj 5, leva šaka pokazuje broj 1 do 5

29

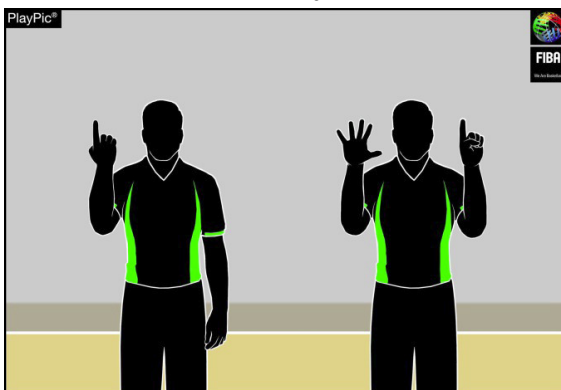
Br. 11 - 15

Desna šaka pokazuje stisnutu pesnicu, leva šaka pokazuje broj 1 do 5

30

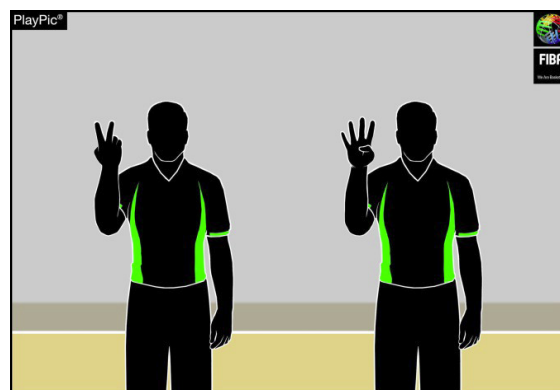
Br. 16

Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 1 kao cifru desetice - zatim otvorene šake pokazuju broj 6 kao cifru jedinice

31

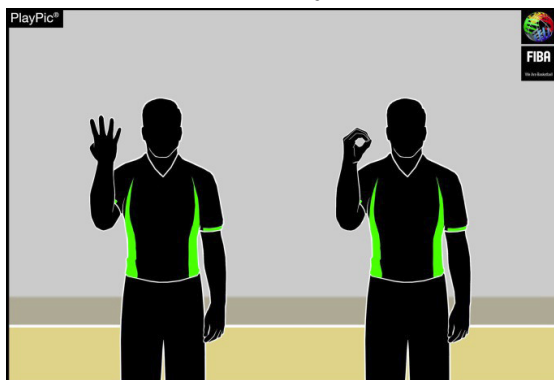
Br. 24

Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 2 kao cifru desetice - zatim otvorena šaka pokazuje broj 4 kao cifru jedinice

32

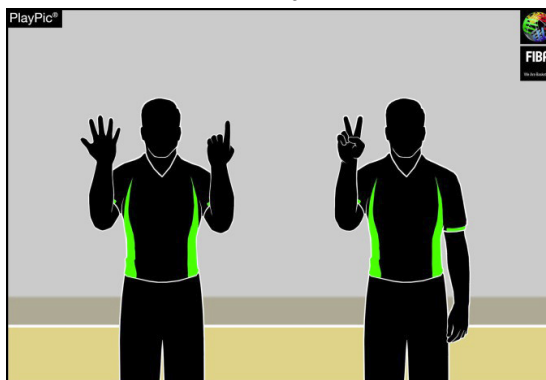
Br. 40

Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 4 kao cifru desetice
- zatim otvorena šaka pokazuje broj 0
kao cifru jedinice

33

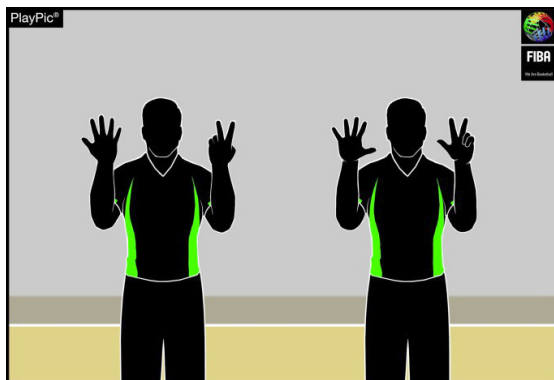
Br.62

Prvo okrenute šake pokazuju broj 6 kao cifru desetice
- zatim otvorena šaka pokazuje broj 2
kao cifru jedinice

34

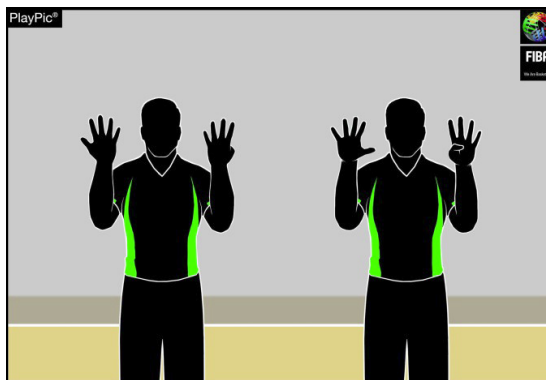
Br. 78

Prvo okrenute šake pokazuju broj 7 kao cifru desetice
- zatim otvorene šake pokazuju broj 8
kao cifru jedinice

35

Br.99

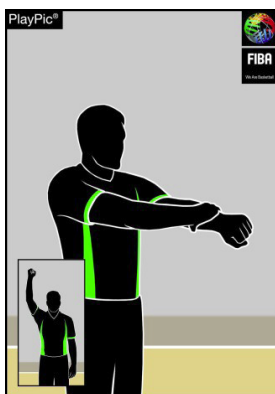

Prvo okrenute šake pokazuju broj 9 kao cifru desetice
- zatim otvorene šake pokazuju broj 9
kao cifru jedinice

Vrste grešaka

36

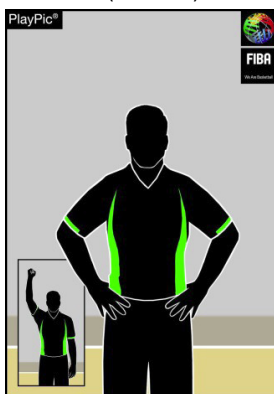
DRŽANJE

Uхватiti ručni zglob
nadole

37

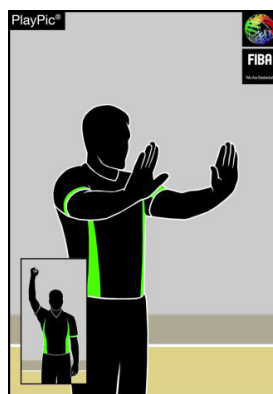
BLOKIRANJE (ODBRANA),
NEPRAVILAN EKRAN
(NAPAD)

Obe šake na kukovima

38

GURANJE ILI
PROBIJANJE BEZ
LOPTE

Imitirati guranje

39

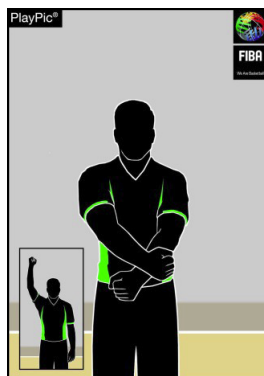
PROVERAVANJE
RUKOM

Uхватiti dlan i kretnja
unapred

40

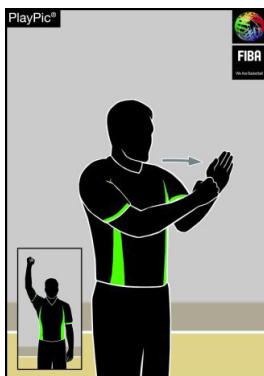
NEPRAVILNA UPOTREBA ŠAKA

Udariti ručni zglob

41

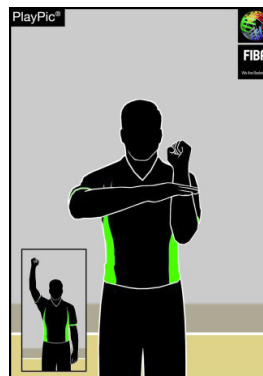
PROBIJANJE SA LOPTOM

Stisnuta pesnica
udara u otvoren dlan

42

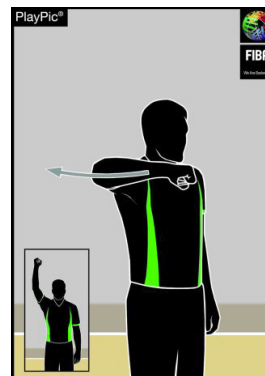
NEPRAVILAN DODIR ŠAKE

Udariti dlanom drugu
podlakticu

43

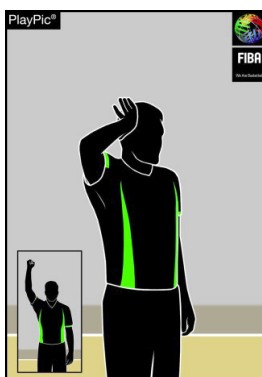
PREKOMERNO ZAMAHIVANJE LAKTOVIMA

Zamahnuti laktom
unazad

44

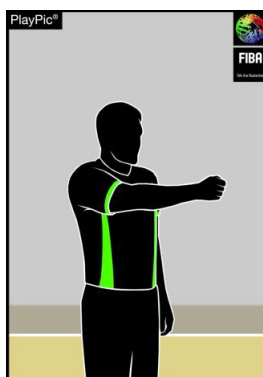
UDARAC U GLAVU

Imitirati dodir
glave

45

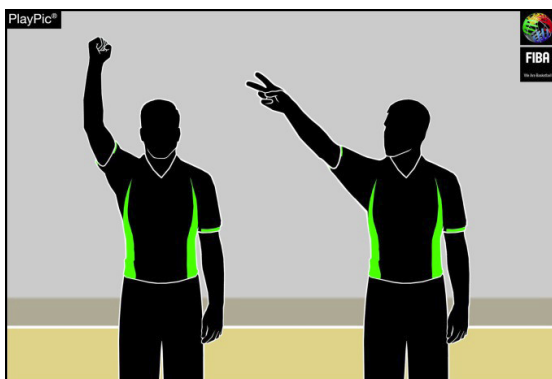
GREŠKA EKIPE KOJA IMA KONTROLU LOPTE

Uperiti stisnutu pesnicu
u pravcu koša
ekipe počinioaca

46

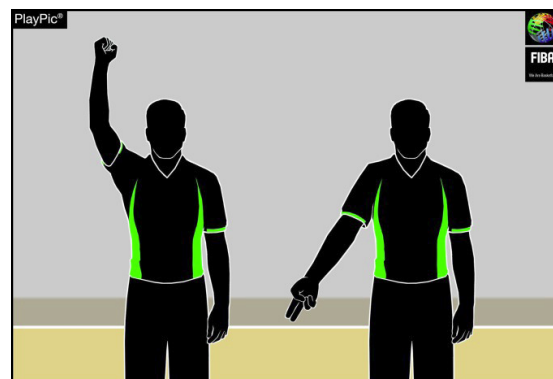
GREŠKA NA IGRAČU KOJI JE U AKCIJI ŠUTIRANJA

Jedna ruka sa stisnutom pesnicom,
posle toga označiti broj slobodnih bacanja

47

GREŠKA NA IGRAČU KOJI NIJE U AKCIJI ŠUTIRANJA

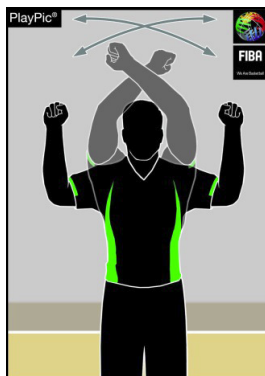

Jedna ruka sa stisnutom pesnicom,
posle toga uperiti prste prema podu

Posebne greške

48

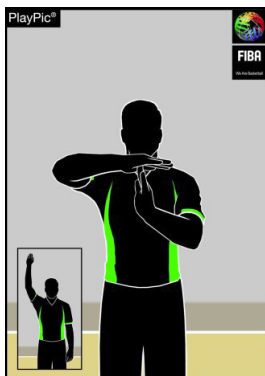
OBOSTRANA GREŠKA

Mahati stisnutim
pesnicama na obe šake

49

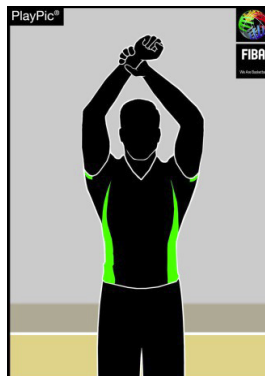
TEHNIČKA GREŠKA

Napraviti T,
pokazujući dlanove

50

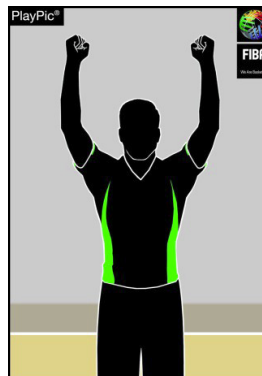
NESPORTSKA
GREŠKA

Uhvatiti ručni zglob
nagore

51

DISKVALIFIKUJUĆA
GREŠKA

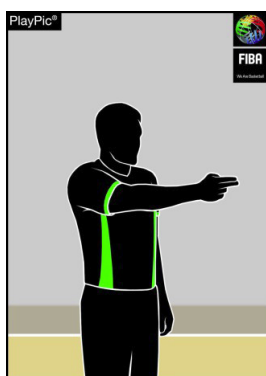
Stisnute pesnice
na obe šake

Sprovođenje kazne za greške

Izveštavanje zapisničnog stola

52

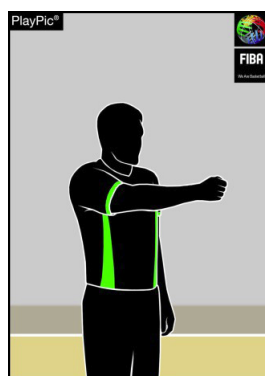
NAKON GREŠKE BEZ
SLOBODNOG(IH)
BACANJA

Uperiti prste u smeru
igre, ruka paralelna sa
bočnim linijama

53

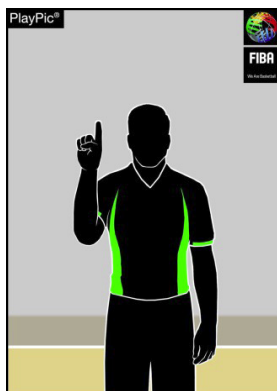
NAKON GREŠKE
EKIPE KOJA IMA
KONTROLU LOPTE

Stisnuta pesnica u smeru
igre, ruka paralelna sa
bočnim linijama

54

1 SLOBODNO BACANJE

Držati uspravno 1 prst

55

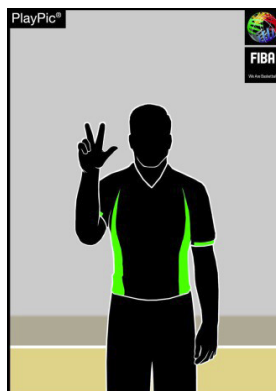
2 SLOBODNA BACANJA

Držati uspravno 2 prsta

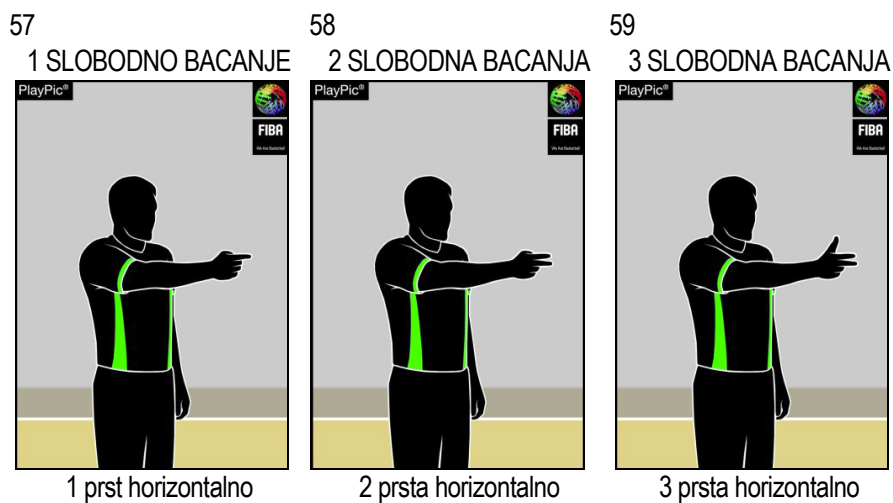
56

3 SLOBODNA BACANJA

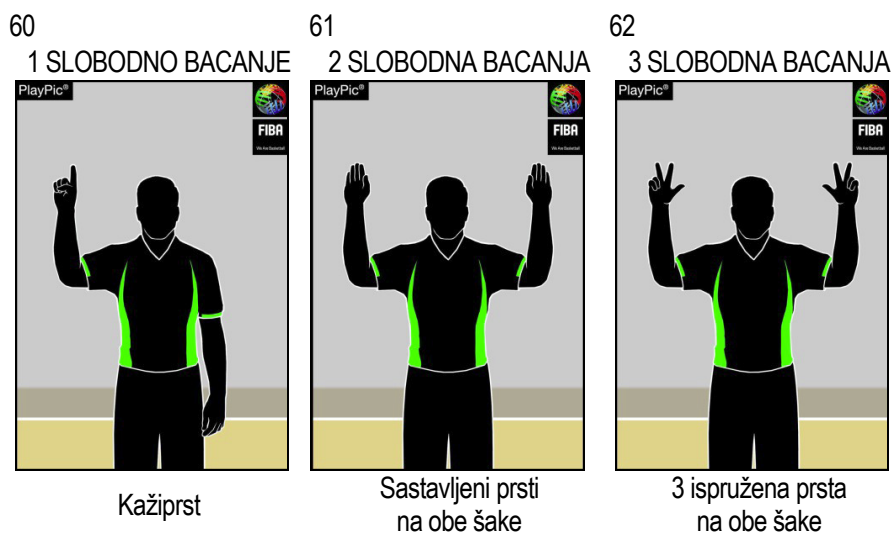

Držati uspravno 3 prsta

Sprovođenje slobodnih bacanja – Aktivan sudija (vodeći)

Sprovođenje slobodnih bacanja – Pasivan sudija (prateći i srednji)

Dijagram 7. Sudijski znakovi

B - ZAPISNIK

KOŠARKAŠKI SAVEZ SRBIJE		FIBA We Are Basketball																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Ekipa A _____		Ekipa B _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Takmičenje _____		Datum _____ Vreme _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Utakmica br. _____		Prvi sudija _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Mesto _____		Sudija 1 _____ Sudija 2 _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Ekipa A Tajm-auti: Greške ekipe: Period ① ② Period ③ ④ Produžeci:		TEKUĆI REZULTAT <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">A</th> <th colspan="2">B</th> <th colspan="2">A</th> <th colspan="2">B</th> <th colspan="2">A</th> <th colspan="2">B</th> <th colspan="2">A</th> <th colspan="2">B</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td><td>41</td><td>41</td><td></td><td></td><td>81</td><td>81</td><td></td><td></td><td>121</td><td>121</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td></td><td></td><td>42</td><td>42</td><td></td><td></td><td>82</td><td>82</td><td></td><td></td><td>122</td><td>122</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td><td></td><td></td><td>43</td><td>43</td><td></td><td></td><td>83</td><td>83</td><td></td><td></td><td>123</td><td>123</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td></td><td></td><td>44</td><td>44</td><td></td><td></td><td>84</td><td>84</td><td></td><td></td><td>124</td><td>124</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td>5</td><td></td><td></td><td>45</td><td>45</td><td></td><td></td><td>85</td><td>85</td><td></td><td></td><td>125</td><td>125</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td>6</td><td></td><td></td><td>46</td><td>46</td><td></td><td></td><td>86</td><td>86</td><td></td><td></td><td>126</td><td>126</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td>7</td><td></td><td></td><td>47</td><td>47</td><td></td><td></td><td>87</td><td>87</td><td></td><td></td><td>127</td><td>127</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td>8</td><td></td><td></td><td>48</td><td>48</td><td></td><td></td><td>88</td><td>88</td><td></td><td></td><td>128</td><td>128</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>9</td><td></td><td></td><td>49</td><td>49</td><td></td><td></td><td>89</td><td>89</td><td></td><td></td><td>129</td><td>129</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>10</td><td>10</td><td></td><td></td><td>50</td><td>50</td><td></td><td></td><td>90</td><td>90</td><td></td><td></td><td>130</td><td>130</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>11</td><td>11</td><td></td><td></td><td>51</td><td>51</td><td></td><td></td><td>91</td><td>91</td><td></td><td></td><td>131</td><td>131</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>12</td><td>12</td><td></td><td></td><td>52</td><td>52</td><td></td><td></td><td>92</td><td>92</td><td></td><td></td><td>132</td><td>132</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>13</td><td>13</td><td></td><td></td><td>53</td><td>53</td><td></td><td></td><td>93</td><td>93</td><td></td><td></td><td>133</td><td>133</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>14</td><td>14</td><td></td><td></td><td>54</td><td>54</td><td></td><td></td><td>94</td><td>94</td><td></td><td></td><td>134</td><td>134</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>15</td><td>15</td><td></td><td></td><td>55</td><td>55</td><td></td><td></td><td>95</td><td>95</td><td></td><td></td><td>135</td><td>135</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>16</td><td>16</td><td></td><td></td><td>56</td><td>56</td><td></td><td></td><td>96</td><td>96</td><td></td><td></td><td>136</td><td>136</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>17</td><td>17</td><td></td><td></td><td>57</td><td>57</td><td></td><td></td><td>97</td><td>97</td><td></td><td></td><td>137</td><td>137</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>18</td><td>18</td><td></td><td></td><td>58</td><td>58</td><td></td><td></td><td>98</td><td>98</td><td></td><td></td><td>138</td><td>138</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>19</td><td>19</td><td></td><td></td><td>59</td><td>59</td><td></td><td></td><td>99</td><td>99</td><td></td><td></td><td>139</td><td>139</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>20</td><td>20</td><td></td><td></td><td>60</td><td>60</td><td></td><td></td><td>100</td><td>100</td><td></td><td></td><td>140</td><td>140</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>21</td><td>21</td><td></td><td></td><td>61</td><td>61</td><td></td><td></td><td>101</td><td>101</td><td></td><td></td><td>141</td><td>141</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>22</td><td>22</td><td></td><td></td><td>62</td><td>62</td><td></td><td></td><td>102</td><td>102</td><td></td><td></td><td>142</td><td>142</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>23</td><td>23</td><td></td><td></td><td>63</td><td>63</td><td></td><td></td><td>103</td><td>103</td><td></td><td></td><td>143</td><td>143</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>24</td><td>24</td><td></td><td></td><td>64</td><td>64</td><td></td><td></td><td>104</td><td>104</td><td></td><td></td><td>144</td><td>144</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>25</td><td>25</td><td></td><td></td><td>65</td><td>65</td><td></td><td></td><td>105</td><td>105</td><td></td><td></td><td>145</td><td>145</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>26</td><td>26</td><td></td><td></td><td>66</td><td>66</td><td></td><td></td><td>106</td><td>106</td><td></td><td></td><td>146</td><td>146</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>27</td><td>27</td><td></td><td></td><td>67</td><td>67</td><td></td><td></td><td>107</td><td>107</td><td></td><td></td><td>147</td><td>147</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>28</td><td>28</td><td></td><td></td><td>68</td><td>68</td><td></td><td></td><td>108</td><td>108</td><td></td><td></td><td>148</td><td>148</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>29</td><td>29</td><td></td><td></td><td>69</td><td>69</td><td></td><td></td><td>109</td><td>109</td><td></td><td></td><td>149</td><td>149</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>30</td><td>30</td><td></td><td></td><td>70</td><td>70</td><td></td><td></td><td>110</td><td>110</td><td></td><td></td><td>150</td><td>150</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>31</td><td>31</td><td></td><td></td><td>71</td><td>71</td><td></td><td></td><td>111</td><td>111</td><td></td><td></td><td>151</td><td>151</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>32</td><td>32</td><td></td><td></td><td>72</td><td>72</td><td></td><td></td><td>112</td><td>112</td><td></td><td></td><td>152</td><td>152</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>33</td><td>33</td><td></td><td></td><td>73</td><td>73</td><td></td><td></td><td>113</td><td>113</td><td></td><td></td><td>153</td><td>153</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>34</td><td>34</td><td></td><td></td><td>74</td><td>74</td><td></td><td></td><td>114</td><td>114</td><td></td><td></td><td>154</td><td>154</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>35</td><td>35</td><td></td><td></td><td>75</td><td>75</td><td></td><td></td><td>115</td><td>115</td><td></td><td></td><td>155</td><td>155</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>36</td><td>36</td><td></td><td></td><td>76</td><td>76</td><td></td><td></td><td>116</td><td>116</td><td></td><td></td><td>156</td><td>156</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>37</td><td>37</td><td></td><td></td><td>77</td><td>77</td><td></td><td></td><td>117</td><td>117</td><td></td><td></td><td>157</td><td>157</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>38</td><td>38</td><td></td><td></td><td>78</td><td>78</td><td></td><td></td><td>118</td><td>118</td><td></td><td></td><td>158</td><td>158</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>39</td><td>39</td><td></td><td></td><td>79</td><td>79</td><td></td><td></td><td>119</td><td>119</td><td></td><td></td><td>159</td><td>159</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>40</td><td>40</td><td></td><td></td><td>80</td><td>80</td><td></td><td></td><td>120</td><td>120</td><td></td><td></td><td>160</td><td>160</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		A		B		A		B		A		B		A		B		1	1			41	41			81	81			121	121			2	2			42	42			82	82			122	122			3	3			43	43			83	83			123	123			4	4			44	44			84	84			124	124			5	5			45	45			85	85			125	125			6	6			46	46			86	86			126	126			7	7			47	47			87	87			127	127			8	8			48	48			88	88			128	128			9	9			49	49			89	89			129	129			10	10			50	50			90	90			130	130			11	11			51	51			91	91			131	131			12	12			52	52			92	92			132	132			13	13			53	53			93	93			133	133			14	14			54	54			94	94			134	134			15	15			55	55			95	95			135	135			16	16			56	56			96	96			136	136			17	17			57	57			97	97			137	137			18	18			58	58			98	98			138	138			19	19			59	59			99	99			139	139			20	20			60	60			100	100			140	140			21	21			61	61			101	101			141	141			22	22			62	62			102	102			142	142			23	23			63	63			103	103			143	143			24	24			64	64			104	104			144	144			25	25			65	65			105	105			145	145			26	26			66	66			106	106			146	146			27	27			67	67			107	107			147	147			28	28			68	68			108	108			148	148			29	29			69	69			109	109			149	149			30	30			70	70			110	110			150	150			31	31			71	71			111	111			151	151			32	32			72	72			112	112			152	152			33	33			73	73			113	113			153	153			34	34			74	74			114	114			154	154			35	35			75	75			115	115			155	155			36	36			76	76			116	116			156	156			37	37			77	77			117	117			157	157			38	38			78	78			118	118			158	158			39	39			79	79			119	119			159	159			40	40			80	80			120	120			160	160		
A		B		A		B		A		B		A		B																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
1	1			41	41			81	81			121	121																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
2	2			42	42			82	82			122	122																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
3	3			43	43			83	83			123	123																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
4	4			44	44			84	84			124	124																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
5	5			45	45			85	85			125	125																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
6	6			46	46			86	86			126	126																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
7	7			47	47			87	87			127	127																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
8	8			48	48			88	88			128	128																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
9	9			49	49			89	89			129	129																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
10	10			50	50			90	90			130	130																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
11	11			51	51			91	91			131	131																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
12	12			52	52			92	92			132	132																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
13	13			53	53			93	93			133	133																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
14	14			54	54			94	94			134	134																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
15	15			55	55			95	95			135	135																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
16	16			56	56			96	96			136	136																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
17	17			57	57			97	97			137	137																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
18	18			58	58			98	98			138	138																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
19	19			59	59			99	99			139	139																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
20	20			60	60			100	100			140	140																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
21	21			61	61			101	101			141	141																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
22	22			62	62			102	102			142	142																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
23	23			63	63			103	103			143	143																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
24	24			64	64			104	104			144	144																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
25	25			65	65			105	105			145	145																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
26	26			66	66			106	106			146	146																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
27	27			67	67			107	107			147	147																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
28	28			68	68			108	108			148	148																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
29	29			69	69			109	109			149	149																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
30	30			70	70			110	110			150	150																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
31	31			71	71			111	111			151	151																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
32	32			72	72			112	112			152	152																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
33	33			73	73			113	113			153	153																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
34	34			74	74			114	114			154	154																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
35	35			75	75			115	115			155	155																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
36	36			76	76			116	116			156	156																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
37	37			77	77			117	117			157	157																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
38	38			78	78			118	118			158	158																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
39	39			79	79			119	119			159	159																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
40	40			80	80			120	120			160	160																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
Ekipa B Tajm-auti: Greške ekipe: Period ① ② Period ③ ④ Produžeci:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Licenca br. _____ Igrači _____ Br. _____ Ulazak u igru _____ Greške _____ 4 _____ 5 _____ 6 _____ 7 _____ 8 _____ 9 _____ 10 _____ 11 _____ 12 _____ 13 _____ 14 _____ 15 _____ Trener _____ Pomoćni trener _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Zapisničar _____ Pomoćni zapisničar _____ Merilac vremena _____ Merilac perioda šuta _____		Rezultati Period ① A _____ B _____ Period ② A _____ B _____ Period ③ A _____ B _____ Period ④ A _____ B _____ Produžeci A _____ B _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Prvi sudija _____ Sudija 1 _____ Sudija 2 _____ Potpis kapitena u slučaju protesta: _____		Konačan rezultat: Ekipa A _____ Ekipa B _____ Pobjednička ekipa: _____																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	

Dijagram 8. Zapisnik

- B.1** Na Dijagramu 8 je prikazan zapisnik koji je odobrila Tehnička komisija FIBA.
- B.2** Sastoji se od 1 originala i 3 kopije, svaka na papiru različite boje. Original na belom papiru je za FIBA. Prva kopija na plavom papiru je za organizaciono telo takmičenja, druga kopija na ružičastom papiru je za poredničku ekipu, a poslednja kopija na žutom papiru je za ekipu koja je izgubila.
- Napomena:**
1. Preporučuje se da zapisničar koristi olovke sa 2 različite boje, jednu za prvi i treći, a drugu za drugi i četvrti period.
 2. Zapisnik može da se pripremi i završi elektronskim putem.
- B.3** **Najmanje 20 minuta pre predviđenog početka utakmice**, zapisničar priprema zapisnik na sledeći način:
- B.3.1** Upisuje imena 2 ekipe u prostoru u vrhu zapisnika. **Ekipa "A"** je uvek lokalna (domaća) ekipa, ili na turnirima ili utakmicama na neutralnom terenu za igru, prva ekipa navedena u programu. Druga ekipa je **ekipa "B"**.
- B.3.2** Zatim upisuje:
- Naziv takmičenja.
 - Broj utakmice.
 - Datum, vreme i mesto odigravanja utakmice.
 - Imena prvog sudije i sudije(a).

		KOŠARKAŠKI SAVEZ SRBIJE				FIBA We Are Basketball	
Z A P I S N I K							
Ekipa A KK AVALA		Ekipa B KK MORAVA					
Takmičenje	Liga Srbije	Datum	1.10.2014	Vreme	20:00	Prvi sudija	Marjanović M.
Utakmica br.	5	Mesto	Beograd	Sudija 1	Smirnov V.	Sudija 2	Gapić M.

Dijagram 9. Vrh zapisnika

- B.3.3** Ekipa "A" zauzima gornji, a ekipa "B" donji deo zapisnika.
- B.3.3.1** U prvoj koloni zapisničar upisuje broj (poslednje 3 cifre) licence svakog igrača. Na turnirima se broj licence igrača označava samo na prvoj utakmici koju igra njegova ekipa.
- B.3.3.2** U drugoj koloni zapisničar upisuje VELIKIM ŠTAMPANIM slovima prezime i početno slovo imena svih igrača prema redosledu brojeva na dresovima, koristeći spisak članova ekipe koji je dobio od trenera ili njegovog predstavnika. Kapiten ekipe se označava upisivanjem (CAP) neposredno iza njegovog imena.
- B.3.3.3** Ako ekipa nastupa sa manje od 12 igrača, zapisničar precrta linijom(ama) poslednju praznu rubriku(e).
- B.3.4** Na dnu odeljka svake ekipe zapisničar upisuje (VELIKIM ŠTAMPANIM slovima) imena trenera i pomoćnog trenera ekipe.

B.4 Najmanje 10 minuta pre predviđenog početka utakmice, oba trenera:

B.4.1 Potvrđuju saglasnost sa imenima i odgovarajućim brojevima svojih članova ekipe.

B.4.2 Potvrđuju imena trenera i pomoćnog trenera.

B.4.3 Označavaju 5 igrača koji počinju utakmicu, unošenjem malog "x" pored broja igrača u rubrici "Ulazak u igru".

B.4.4 Potpisuju zapisnik.

Trener ekipe "A" prvi daje gornju informaciju.

B.5 Na početku utakmice zapisničar zaokružuje malo "x" kod 5 igrača obe ekipe koji počinju utakmicu.

B.6 U toku utakmice zapisničar upisuje malo "x" (nezaokruženo) u rubrici "Ulazak u igru", kada zamenik prvi put ulazi u igru kao igrač.

Tajm-auti		Greške ekipe														
7 9 10		Period ①	XXXXXX					②	XXXXXX							
		Period ③	XXXXXX					④	XXXXXX							
		Produžeci														
Licenca br.	Igrači	Br.	Ulazak u igru	Greške												
				1	2	3	4	5								
001	NEŠKOVIĆ D.	5	⊗	P₂												
002	BELOŠEVIĆ I.	8	⊗	P	P		P₂									
003	JURAS M.	9	⊗	P₂	U₂		P		P₁							
004	LIČINA M.	12	×	T₁	U₂											
010	MAŽIĆ M.	18	⊗	P	P		U₁									
012	VUKANOVIĆ M. (CAP)	22	⊗	P₁	P											
014	JOVČIĆ M.	24														
015	MARIČIĆ S.	25	×	P₃	P₂											
021	VOJINOVIĆ M.	33	×	T₁	P	P₂	T₁	GD								
022	ČUKALOVIĆ Č.	42	×	P₂	P₂	U₂	P	U₂	GD							
024	MRDAK B.	55	×	P₂	D₂											
Trener		JOVANOVIĆ B. 										C₂	B₂			
Pomoćni trener		VUKŠIĆ M.														

Dijagram 10. Ekipe u zapisniku

B.7 Tajm-auti

B.7.1 Dodeljeni tajm-auti se upisuju u zapisnik unošenjem minuta vremena za igru u periodu ili produžetku u odgovarajuće rubrike ispod imena ekipe.

B.7.2 Po završetku svakog poluvremena i produžetka neiskorišćene rubrike se obeležavaju sa 2 horizontalne paralelne linije. Ako ekipi nije dodeljen prvi tajm-aut pre poslednja 2 minuta u drugom poluvremenu, zapisničar obeležava prvu rubriku za drugo poluvreme ekipe sa 2 horizontalne linije.

B.8 Greške

- B.8.1 Greške igrača mogu da budu lične, tehničke, nesportske ili diskvalifikujuće i upisuju se igraču.
- B.8.2 Greške koje načini osoblje na klupi ekipe mogu da budu tehničke ili diskvalifikujuće i upisuju se treneru.
- B.8.3 Sve greške se upisuju na sledeći način:
- B.8.3.1 Lična greška se označava upisivanjem "P".
- B.8.3.2 Tehnička greška igrača se označava upisivanjem "T". Druga tehnička greška označava se takođe upisivanjem "T" i zatim "GD" u sledećoj rubrici, za diskvalifikaciju do kraja utakmice.
- B.8.3.3 Tehnička greška trenera zbog njegovog ličnog nesportskog ponašanja, označava se upisivanjem "C". Druga slična tehnička greška označava se takođe upisivanjem "C" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.4 Tehnička greška trenera iz bilo kog drugog razloga, označava se upisivanjem "B". Treća tehnička greška (jedna od njih može da bude "C") označava se takođe upisivanjem "B" ili "C" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.5 Nesportska greška igrača se označava upisivanjem "U". Druga nesportska greška označava se takođe upisivanjem "U" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.6 Diskvalifikujuća greška se označava upisivanjem "D".
- B.8.3.7 Bilo koja greška koja uključuje slobodno bacanje(a), označava se dodavanjem odgovarajućeg broja slobodnih bacanja (1, 2 ili 3) pored "P", "T", "C", "B", "U" ili "D".
- B.8.3.8 Sve greške obe ekipe koje uključuju kazne iste težine, poništene prema Čl. 42, označavaju se upisivanjem malog "c" pored "P", "T", "C", "B", "U" ili "D".
- B.8.3.9 Po završetku svakog perioda zapisničar povlači debelu liniju između iskorišćenih i neiskorišćenih rubrika.
Po završetku vremena za igru zapisničar poništava preostale rubrike debelom horizontalnom linijom.

B.8.3.10 Primeri diskvalifikujućih grešaka osoblja na klupi ekipe:

Diskvalifikujuća greška zamenika upisuje se na sledeći način:

001	NEŠKOVIĆ D.	5	⊗	D				
-----	-------------	---	---	---	--	--	--	--

i

Trener	JOVANOVIĆ B.	B ₂		
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.			

Diskvalifikujuća greška pomoćnog trenera upisuje se na sledeći način:

Trener	JOVANOVIĆ B.	B ₂		
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.	D		

Diskvalifikujuća greška isključenog igrača nakon njegove pete greške upisuje se na sledeći način:

015	MARIČIĆ S	25	×	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	D
-----	-----------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

i

Trener	JOVANOVIĆ B.	B ₂		
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.			

B.8.3.11 Primeri diskvalifikujućih grešaka (tuča):

Diskvalifikujuće greške osoblja na klupi ekipe zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe (Čl.39), upisuju se kao što je dole prikazano. U sve preostale rubrike za greške diskvalifikovane osobe, upisuje se "F".

Ako je samo trener diskvalifikovan:

Trener	JOVANOVIĆ B.	D_2	F	F
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.			

Ako je samo pomoćni trener diskvalifikovan:

Trener	JOVANOVIĆ B.	B_2		
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.	F	F	F

Ako su diskvalifikovani i trener i pomoćni trener:

Trener	JOVANOVIĆ B.	D_2	F	F
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.	F	F	F

Ako zamenik ima manje od 4 greške, tada se "F" upisuje u sve preostale rubrike za greške:

003	JURAS M.	9	⊗	P_2	P_2	F	F	F
-----	----------	---	---	-------	-------	---	---	---

Ako je to zameniku peti greška, tada se "F" upisuje unutar poslednje rubrike za grešku:

002	BELOŠEVIĆ I.	8	⊗	T_1	P_3	P_1	P_2	F
-----	--------------	---	---	-------	-------	-------	-------	---

Ako je isključeni igrač već načinio 5 grešaka (zbog grešaka napustio igru), tada se "F" upisuje u prostoru iza poslednje greške:

015	MARIČIĆ S.	25	×	T_1	P_3	P_2	P_1	P_2	F
-----	------------	----	---	-------	-------	-------	-------	-------	---

U dodatku gornjih primera igrača Juras, Beloševića i Maričića, ili ako je diskvalifikovan pratilac ekipe, upisuje se tehnička greška:

Trener	JOVANOVIĆ B.	B_2		
Pomoćni trener	VUKŠIĆ M.			

Napomena: Tehničke ili diskvalifikujuće greške prema Čl.39 ne računaju se kao greške ekipe.

B.9 Greške ekipe

B.9.1 Za svaki period u zapisniku su predviđene 4 rubrike (neposredno ispod imena ekipe a iznad imena igrača) za upisivanje grešaka ekipe.

B.9.2 Kad god igrač načini ličnu, tehničku, nesportsku ili diskvalifikujuću grešku, zapisničar upisuje grešku ekipi tog igrača, unoseći redom veliko "X" u predviđene rubrike.

B.10 Tekući rezultat

B.10.1 Zapisničar vodi hronološki tekući zbir postignutih poena obe ekipe.

B.10.2 U zapisniku postoje 4 kolone za tekući rezultat.

B.10.3 Svaka kolona je ponovo podeljena u 4 kolone: 2 levo su za ekipu "A" a 2 desno za ekipu "B". Središnje kolone su za tekući rezultat (160 poena) obe ekipe.

Zapisničar:

- **Prvo**, povlači dijagonalnu liniju (/) za svaki postignuti važeći pogodak iz igre i popunjen krug (●) za svako postignuto važeće slobodno bacanje, preko **novog ukupnog** broja ostvarenih poena ekipe koja je upravo postigla pogodak.
- **Potom**, u praznoj rubrici na istoj strani sa novim ukupnim brojem poena (pored novog / ili ●), upisuje broj igrača koji je postigao pogodak iz igre ili slobodno bacanje.

B.11 Tekući rezultat: dodatna uputstva

B.11.1 Postignuti pogodak igrača iz igre za 3 poena, upisuje se ucrtavanjem kruga oko broja igrača.

B.11.2 Pogodak iz igre koji je igrač slučajno postigao u svoj sopstveni koš, upisuje se kao da ga je postigao kapiten protivničke ekipe na terenu za igru.

B.11.3 Poeni postignuti kada lopta ne uđe u koš (Čl. 31), upisuju se kao da ih je postigao igrač koji je izveo šut.

B.11.4 Po završetku svakog perioda zapisničar ucrta debeli krug (●) oko poslednjeg broja postignutih poena obe ekipe, posle čega povlači debelu horizontalnu liniju ispod tih poena i brojeva oba igrača koji su postigli te poslednje poene.

B.11.5 Na početku svakog perioda zapisničar nastavlja da vodi hronološki tekući zbir postignutih poena od mesta prekida.

B.11.6 Kad god je moguće, zapisničar treba da uporedi svoj tekući rezultat sa vidljivim semaforom. Ako postoji neslaganje, a njegov rezultat je tačan, odmah preduzima korake da se semafor ispravi. Ukoliko je u nedoumici ili ako jedna od ekipa stavlja prigovor na izvršenu ispravku, obaveštava prvog sudiju čim lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen.

	A		B	
	1	●	6	
	2	●	6	
6	3	3		
	4	4		
11	5	5	5	
11	6	6	5	
	7	7		
10	8	8		
	9	9	10	
	10	10		
10	11	11		
	12	12	7	
4	13	13	7	
5	14	14		
5	15	15	6	
	16	16		
5	17	17		
	18	18	6	
6	19	19		
	20	20	9	
	21	21		
11	22	22	9	
	23	23	9	
11	24	24		
	25	25	7	
	26	26	7	
5	27	27		
	28	28	6	
10	29	29		
	30	30	8	
4	31	31		
	32	32	5	
4	33	33	5	
4	34	34		
	35	35	10	
10	36	36		
	37	37	12	
	38	38		
10	39	39	12	
10	40	40	12	

Dijagram 11.
Tekući rezultat

B.12 Tekući rezultat: Sumiranje

- B.12.1 Po završetku svakog perioda, zapisničar upisuje rezultat tog perioda u odgovarajući odeljak u dnu zapisnika.
- B.12.2 Po završetku utakmice zapisničar povlači 2 debele horizontalne linije ispod konačnog broja postignutih poena obe ekipe i brojeva igrača koji su postigli te poslednje poene. Povlači, takođe, dijagonalnu liniju do dna kolone da bi poništio preostale brojeve (tekući rezultat) obe ekipe.
- B.12.3 Po završetku utakmice, zapisničar upisuje konačan rezultat i ime poredničke ekipe.
- B.12.4 Zapisničar zatim velikim štampanim slovima upisuje u zapisnik svoje prezime, nakon što to urade pomoćni zapisničar, merilac vremena i merilac perioda šuta.
- B.12.5 Prvi sudija poslednji odobrava i potpisuje zapisnik, jednom kad ga potpiše sudija(e). Tim činom se okončava sprovođenje i veza sudija sa utakmicom.

7	70	70	6
7	71	71	
7	72	72	6
	73	73	
9	74	74	
	75	75	
11	76	76	
	77	77	
	78	78	
	79	79	
	80	80	

Dijagram 12.
Sumiranje
rezultata

Napomena: Ukoliko jedan od kapitea (CAP) potpiše zapisnik sa protestom (koristeći rubriku sa oznakom "Potpis kapitea u slučaju protesta"), pomoćne sudije i sudija(e) ostaju na raspolaganju prvom sudiji, sve dok im on ne dozvoli da odu.

Zapisničar	KRNETA M.	Rezultati	Period ①	A 15	B 18
Pomoćni zapisničar	STEVANOV V.		Period ②	A 19	B 10
Merilac vremena	PRODANOVIĆ D.		Period ③	A 28	B 19
Merilac perioda šuta	DOTLIČ M.		Period ④	A 16	B 25
			Produžeci	A 1	B 1
Prvi sudija	<i>[Signature]</i>	Konačan rezultat:	Ekipa A	76	Ekipa B 72
Sudija 1	<i>[Signature]</i>				
Sudija 2	<i>[Signature]</i>				
Potpis kapitea u slučaju protesta:		Pobednička ekipa:	KK AVALA		

Dijagram 13. Dno zapisnika

C - POSTUPAK PROTESTA

Ako u toku zvaničnog takmičenja FIBA ekipa smatra da su njeni interesi drastično ugroženi odlukom jednog od sudija [prvog sudije ili sudije(a)] ili bilo kojim događajem koji se desio u toku utakmice, mora da postupi na sledeći način:

- C.1 Kapiten (CAP) te ekipe, odmah po završetku utakmice, obaveštava prvog sudiju da njegova ekipa ulaže protest na rezultat utakmice i potpisuje zapisnik u rubrici sa oznakom "Potpis kapiten a u slučaju protesta".

Da bi ovaj protest bio punovažan, potrebno je da zvaničan predstavnik nacionalne federacije ili kluba preda potvrdu protesta u pismenoj formi. To mora da se uradi u roku od 20 minuta po završetku utakmice.

Detaljna objašnjenja nisu potrebna. Dovoljno je da se napiše: "Nacionalna federacija (ili klub) X ulaže protest na rezultat utakmice između ekipa X i Y". Zatim deponuje kauciju u iznosu koji je ekvivalentan 1.500 CHF, kod predstavnika FIBA ili Predsednika Tehničkog komiteta.

Nacionalna federacija ekipe ili klub koji je u pitanju, mora da podnese predstavniku FIBA ili Predsedniku Tehničkog komiteta tekst svog protesta u roku od 1 sat po završetku utakmice.

Ako odluka Tehničkog komiteta bude u korist ekipe koja je uložila protest, kaucija se vraća.

- C.2 Prvi sudija izveštava predstavnika FIBA ili Predsednika Tehničkog komiteta o događaju koji je doveo do protesta, u roku od 1 sat po završetku utakmice.

- C.3 Ako Nacionalna federacija ekipe ili klub koji je u pitanju, ili federacija protivničke ekipe ili protivnički klub, nisu saglasni sa odlukom Tehničkog komiteta, mogu zatim da upute žalbu Odboru za žalbe.

Da bi žalba bila punovažna, mora da se uloži u pismenoj formi u roku od 20 minuta po uručanju odluke Tehničkog komiteta, uz deponovanje kaucije koja je ekvivalentna 3.000 CHF.

Ako odluka Odbora za žalbe bude u korist ekipe koja je uložila protest, kaucija se vraća.

- C.4 Video snimci, filmovi, slike ili bilo koja oprema, vizuelna, elektronska, digitalna ili druga, mogu da se koriste pri utvrđivanju disciplinske odgovornosti ili u svrhe obrazovanja (obuke), samo nakon što je utakmica završena.

D - PLASMAN EKIPA

D.1 Postupak

D.1.1 Ekipe se plasiraju prema njihovom odnosu pobjeda i poraza, naime 2 boda za svaku dobijenu utakmicu, 1 bod za svaku izgubljenu utakmicu (uključujući i poraz bez završetka igre) i 0 bodova za utakmicu izgubljenu bez borbe.

D.1.2 Ovaj postupak se primenjuje za svaku ekipu koja je odigrala samo 1 utakmicu protiv svakog protivnika u grupi (jednokružni turnir), a takođe i za svaku ekipu koja je odigrala 2 ili više utakmica protiv svakog protivnika (liga sa utakmicama kod kuće i u gostima ili višekružni turniri).

D.1.3 Ako 2 ili više ekipa imaju isti odnos pobjeda i poraza svih utakmica u grupi, međusobna utakmica(e) ove 2 ili više ekipa odlučuje o plasmanu. Ako te 2 ili više ekipa imaju isti odnos pobjeda i poraza međusobnih utakmica, primenjuju se naredni kriterijumi prema sledećem redosledu:

- Veća koš razlika međusobnih utakmica
- Veći broj postignutih poena na međusobnim utakmicama
- Veća koš razlika svih utakmica u grupi
- Veći broj postignutih poena na svim utakmicama u grupi.

Ako ovi kriterijumi i dalje ne mogu da odluče, plasman se određuje žrebom.

D.1.4 Ako se plasman jedne ili više ekipa može da odredi u bilo kom koraku ovih kriterijuma, na sve preostale ekipe čiji plasman još nije određen primenjuje se iz početka postupak dat u D.1.3.

D.2 Primeri:

D.2.1 Primer 1

A – B	100 – 55	B – C	100 - 95
A – C	90 – 85	B – D	80 - 75
A – D	75 – 80	C – D	60 - 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	2	1	5	265 : 220	+45
B	3	2	1	5	235 : 270	-35
C	3	1	2	4	240 : 245	-5
D	3	1	2	4	210 : 215	-5

Zato je: 1. A – pobednik protiv B 3. C – pobednik protiv D
2. B 4. D.

D.2.2 Primer 2

A – B	100 – 55	B – C	100 - 85
A – C	90 – 85	B – D	75 - 80
A – D	120 – 75	C – D	65 - 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	3	0	6	310 : 215	+95
B	3	1	2	4	230 : 265	-35
C	3	1	2	4	235 : 245	-10
D	3	1	2	4	210 : 260	-50

Zato je: 1. A.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	175 : 165	+10
C	2	1	1	3	150 : 155	-5
D	2	1	1	3	135 : 140	-5

Zato je: 2. B 3. C – pobjednik protiv D 4. D.

D.2.3 **Primer 3**

A – B	85 – 90	B – C	100 – 95
A – C	55 – 100	B – D	75 – 85
A – D	75 – 120	C – D	65 – 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	0	3	3	215 : 310	-95
B	3	2	1	5	265 : 265	0
C	3	2	1	5	260 : 210	+50
D	3	2	1	5	260 : 215	+45

Zato je: 4. A.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	175 : 180	-5
C	2	1	1	3	160 : 155	+5
D	2	1	1	3	140 : 140	0

Zato je: 1. C 2. D 3. B.

D.2.4 **Primer 4**

A – B	85 – 90	B – C	100 – 90
A – C	55 – 100	B – D	75 – 85
A – D	75 – 120	C – D	65 – 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	0	3	3	215 : 310	-95
B	3	2	1	5	265 : 260	+5
C	3	2	1	5	255 : 210	+45
D	3	2	1	5	260 : 215	+45

Zato je: 4. A.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	175 : 175	0
C	2	1	1	3	155 : 155	0
D	2	1	1	3	140 : 140	0

Zato je: 1. B 2. C 3. D.

D.2.5 Primer 5

A – B	100 – 55	B – F	110 - 90
A – C	85 – 90	C – D	55 - 60
A – D	120 – 75	C – E	90 - 75
A – E	80 – 100	C – F	105 - 75
A – F	85 – 80	D – E	70 - 45
B – C	100 – 95	D – F	65 - 60
B – D	80 – 75	E – F	75 - 80
B – E	75 – 80		

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	5	3	2	8	470 : 400	+70
B	5	3	2	8	420 : 440	-20
C	5	3	2	8	435 : 395	+40
D	5	3	2	8	345 : 360	-15
E	5	2	3	7	375 : 395	-20
F	5	1	4	6	385 : 440	-55

Zato je: 5. E 6. F.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa A, B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	2	1	5	305 : 220	+85
B	3	2	1	5	235 : 270	-35
C	3	1	2	4	240 : 245	-5
D	3	1	2	4	210 : 255	-45

Zato je: 1. A – pobednik protiv B 3. D – pobednik protiv C
2. B 4. C.

D.2.6 Primer 6

A – B	71 – 65	B – F	95 – 90
A – C	85 – 86	C – D	95 – 100
A – D	77 – 75	C – E	82 – 75
A – E	80 – 86	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	68 – 67
B – C	88 – 87	D – F	65 – 60
B – D	80 – 75	E – F	80 – 75
B – E	75 – 76		

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	5	3	2	8	398 : 392	+6
B	5	3	2	8	403 : 399	+4
C	5	3	2	8	455 : 423	+32
D	5	3	2	8	383 : 379	+4
E	5	3	2	8	384 : 380	+4
F	5	0	5	5	380 : 430	-50

Zato je: 6. F.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa A, B, C, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	4	2	2	6	313 : 312	+1
B	4	2	2	6	308 : 309	-1
C	4	2	2	6	350 : 348	+2
D	4	2	2	6	318 : 319	-1
E	4	2	2	6	304 : 305	-1

Zato je: 1. C 2. A.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa B, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	155 : 151	+4
D	2	1	1	3	143 : 147	-4
E	2	1	1	3	143 : 143	0

Zato je: 3. B 4. E 5. D.

D.2.7 Primer 7

A – B	73 – 71	B – F	95 – 90
A – C	85 – 86	C – D	95 – 96
A – D	77 – 75	C – E	82 – 75
A – E	90 – 96	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	68 – 67
B – C	88 – 87	D – F	80 – 75
B – D	80 – 79	E – F	80 – 75
B – E	79 – 80		

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	5	3	2	8	410 : 408	+2
B	5	3	2	8	413 : 409	+4
C	5	3	2	8	455 : 419	+36
D	5	3	2	8	398 : 394	+4
E	5	3	2	8	398 : 394	+4
F	5	0	5	5	395 : 445	-50

Zato je: 6. F.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa A, B, C, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	4	2	2	6	325 : 328	-3
B	4	2	2	6	318 : 319	-1
C	4	2	2	6	350 : 344	+6
D	4	2	2	6	318 : 319	-1
E	4	2	2	6	318 : 319	-1

Zato je: 1. C

5. A.

Plasman na osnovu međusobnih utakmica ekipa B, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	159 : 159	0
D	2	1	1	3	147 : 147	0
E	2	1	1	3	147 : 147	0

Zato je: 2. B

3. D – pobednik protiv E

4. E.

D.3. Dodatni postupak

D.3.1 Članovi D.1 i D.2 se primenjuju nakon što sve ekipe odigraju sve svoje utakmice u grupi.

D.3.2 Ako sve ekipe još nisu odigrale sve svoje utakmice i ako 2 ili više ekipa imaju isti odnos pobeda i poraza, o plasmanu odlučuje veća koš razlika svih do tada odigranih utakmica ovih ekipa.

D.4. Gubljenje utakmice bez borbe

D.4.1 Ekipa koja bez opravdanog razloga ne dođe na zakazanu utakmicu ili napusti teren za igru pre završetka utakmice, gubi utakmicu bez borbe i dobija 0 bodova u plasmanu.

D.4.2 Ako ekipa drugi put izgubi utakmicu bez borbe, brišu se rezultati svih utakmica koje je odigrala.

E - MEDIJSKI TAJM-AUTI

E.1 Definicija

Organizaciono telo takmičenja može samo da odluči da li se primenjuju Medijski tajm-auti i ako se primenjuju, koliko traju (60, 75, 90 ili 100 sekundi).

E.2 Pravilo

E.2.1 U svakom periodu dozvoljen je 1 Medijski tajm-aut, pored regularnih tajm-auta. Medijski tajm-auti nisu dozvoljeni u produžecima.

E.2.2 Prvi tajm-aut (ekipe ili Medijski) u svakom periodu traje 60, 75, 90 ili 100 sekundi.

E.2.3 Svi ostali tajm-auti u periodu traju 60 sekundi.

E.2.4 Obe ekipe imaju pravo na 2 tajm-auta u toku prvog poluvremena i na 3 tajm-auta u toku drugog poluvremena.

Ovi tajm-auti mogu da se zatraže u bilo kom trenutku u toku utakmice i mogu da traju:

- ako se smatra da je to Medijski tajm-aut, tj. prvi u periodu, 60, 75, 90 ili 100 sekundi, ili
- ako se ne smatra da je to Medijski tajm-aut, tj. zatražen je od bilo koje ekipe nakon što je Medijski tajm-aut dodeljen, 60 sekundi.

E.3 Postupak

E.3.1 U idealnom slučaju, Medijski tajm-aut treba da se upotrebi kada ostane 5 minuta u periodu. Međutim, **ne postoji** garancija da će ovaj slučaj da se ostvari.

E.3.2 Ako nijedna ekipa ne zatraži tajm-aut pre poslednjih 5 minuta preostalih u periodu, onda se Medijski tajm-aut dodeljuje u prvoj prilici kada lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen. Ovaj tajm-aut se ne računa kao tajm-aut bilo koje ekipe.

E.3.3 Ako se bilo kojoj ekipi dodeli tajm-aut pre poslednjih 5 minuta preostalih u periodu, taj tajm-aut se koristi kao Medijski tajm-aut.

Ovaj tajm-aut se računa i kao Medijski tajm-aut i kao tajm-aut ekipe koja ga je tražila.

E.3.4 Prema ovom postupku, najmanje 1 tajm-aut treba da postoji u svakom periodu, a najviše 6 tajm-auta u prvom poluvremenu i najviše 8 tajm-auta u drugom poluvremenu.

KRAJ PRAVILA I ZVANIČNIH POSTUPAKA

INDEKS PRAVILA

24 sekunde.....	29
3 sekunde.....	28
4 greške ekipe	43
5 grešaka.....	11, 43
5 sekundi	
blisko čuvan igrač.....	28
8 sekundi.....	29
Akcija šutiranja	
definicija.....	19
greška na igraču.....	37
Blisko čuvan igrač.....	28
Blokiranje.....	36
Bočne linije	5
Boja dresova.....	12
Brojevi	
na dresovima	11
Čarape.....	11
Čeone linije.....	5
Član ekipe	
definicija.....	11
Čuvanje	
igrača koji kontroliše loptu	34
igrača koji ne kontroliše loptu	35
Definicija igre	5
Delegat	
definicija.....	48
izveštaj.....	49
Diskvalifikacija do kraja utakmice.....	40, 65
Diskvalifikujuća greška	41
Dodir	33
Doktor	11
Domaća ekipa.....	12
Dresovi	
boja	11
brojevi.....	11
Držana lopta	17
Držanje.....	37
Ekipe.....	11
Ekran.....	35
Elastične čarape	12
Elastični rukavi.....	12
Fizioterapeut.....	11
Gaćice	11
Gostujuća ekipa	12
Granične linije	5
Greška	
definicija.....	33
diskvalifikacija igrača	40

diskvalifikacija trenera	40
diskvalifikujuća	41
igrač u akciji šutiranja	37
kazna	44
lična	37
na kraju vremena za igru	15
nakon vremena za igru	15
nasilje	39
peta igrača	11, 43
posebni slučajevi	43
situacija kazne	43
tehnička igrača	39
tehnička trenera	40
tuča	41
u toku naizmeničnog poseda	18
Greške ekipe	43
Guranje	37
Igra centra	37
Igrač	
5 grešaka	11
blisko čuvan	28
broj na terenu	11
brojevi na dresovima	11
diskvalifikacija	40
koji je u vazduhu	35
kontrola lopte	18
mesto	16
na podu	28
pet grešaka	43
početnih 5	13
postaje zamenik	11, 23
povreda	12
pravo igre	11
predmeti koje nosi	12, 48
tehnička greška	39
u akciji šutiranja	19
zamena	23
Igrač koji vodi loptu	
probijanje	34
Igrač trener	14
Igrački kombinezoni	11
Interval igre	
definicija	15
dužnosti merioca vremena	51
Interval na poluvremenu	15
Isključeni igrač	
definicija	11
Izvođač slobodnog bacanja	
određivanje	14, 44
ograničenja	44

Kapiten	
deluje kao trener.....	14
dužnosti i prava	13
protest	13
trener	14
Kazna	
diskvalifikujuća greška	41
lična greška	37
lopta vraćena u zadnje polje	30
nesportska greška	40
obostrana greška	38
ometanje lopte	32
prekršaj kod ubacivanja	21
prekršaji	26
prekršaji kod slobodnog bacanja	45
tehnička greška igrača	40
tehnička greška trenera	40
tehnička greška u toku intervala igre	40
tuča	42
utakmica izgubljena bez borbe.....	24
utakmica izgubljena bez završetka igre	25
Koncept prednost/podređeni položaj	49
Kontinuirana kretnja	19
Kontrola ekipe	
definicija	18
Kontrola igrača	
definicija	18
Kontrola lopte	18
Koraci	
definicija	27
Korišćenje video snimka.....	69
Koš	
lopta ulazi odozdo	20
lopta unutar	19
promena u drugom poluvremenu	15
protivnički	5
sopstveni	5
sopstveni, lopta ulazi	20
Košarka	
oprema	10
Lična greška	37
Lični dodir	33
Linija ubacivanja	
definicija	6
Linije slobodnog bacanja	6
Lopta	
kontrola	18
mrtva	16
napredovanje sa.....	27
ometanje.....	31

sprečavanje pogotka.....	31
status	16
udaranje nogom.....	18
udaranje pesnicom	18
ulazi u koš odozdo	20
ulazi u sopstveni koš.....	20
unutar koša	19
živa	16
Lopta za igru	48
Lopta zaglavljena između koša i table.....	17
Medijski tajm-outi.....	75
Merilac perioda šuta	
dužnosti.....	52
Merilac vremena	
dužnosti.....	51
Mesto igrača	16
Mesto sudije.....	16
Mrtva lopta	16
Naizmeničan posed	17
Napredovanje sa loptom.....	27
Nasilje.....	39
Nepravilno čuvanje sa leđa	37
Nerešen rezultat	15
Nesportsko ponašanje	
izveštaj delegata	49
izveštaj prvog sudije.....	49
Nespretno vladanje loptom	27
Nokti.....	12
Normalan košarkaški položaj	33
Odbijanje	19
Odluka o utakmici	5
Odluke	
vreme i mesto za	49
Ometanje lopte.....	31
Oprema	10
Osoblje na klupi ekipe	
definicija	6
Ostala oprema	12
Period	
definicija	15
početak	15
završetak.....	15
Pet sekundi	
ubacivanje	21
Pivotiranje	27
Pivot-noga.....	27
Plasman ekipe	70
Početak perioda	15
Početak utakmice	15
Početnih 5 igrača	13

Podbacivanje	16
Podeoci za skakače u toku slobodnog bacanja	6, 44
Pogodak	
kada je postignut	19
sopstveni koš, namerno	20
sopstveni koš, slučajno	20
ulazi u koš odozdo	20
vrednost	19
Pogreške koje mogu da se isprave	46
Polje 3 poena	6
Polje ograničenja	6
Polje polukruga bez probijanja	36
definicija	8
Polukrugovi	6
Pomoćne sudije	
definicija	48
uniforma	48
Pomoćni trener	
dužnosti i prava	13
stoji u toku igre	13
u zapisniku	14
Pomoćni zapisničar	
dužnosti	51
Posebni slučajevi	43
Povreda	
igrača	12
sudije	50
Pratioci ekipe	11
Pravila ponašanja	
definicija	38
Pravilan položaj čuvanja	34
Pravo igre	11
Pravo nastupa	11
Predmeti	
koje nosi igrač	12, 48
Prednje polje	
definicija	5
lopta prelazi u	29
Prekršaj	
posebni slučajevi	43
Prevodilac	11
Prilika za zamenu	23
Princip cilindra	
definicija	33
Princip vertikalnosti	33
Probijanje	36
Probijanje igrača koji vodi loptu	34
Produžetak	
definicija	15
intervali	15

završetak.....	15
Prostor oko klupe ekipe	
definicija	6
Protest	
izveštaj delegata	50
izveštaj prvog sudije.....	50
postupak	69
Protivnički koš	5
Prvi sudija	
definicija	48
prava.....	48
Šake	
dodirivanje protivnika	36
upotreba.....	36
Sat za igru	
rukovanje.....	51
Sat za šut	
greškom se oglašava	30
greškom vraćen	29
Sistem za ponavljanje snimka	49
Situacija kazne za greške ekipe	43
Situacija podbacivanja	17
Slobodna bacanja	44
Sprečavanje pogotka	
definicija	31
Središnji krug	6
Srednja linija	6
Statističar	11
Štitnik za usta.....	12
Stolice za zamjenike.....	9
Sudija	
definicija	48
mesto.....	16
neslaganje.....	49
prava.....	48
uniforma	48
vreme i mesto za odluke	49
znakovi	
broj igrača	57
informativni	55
izveštavanje zapisničkog stola	60
posebne greške	60
postizanje pogotka.....	54
prekršaji.....	56
sprovođenje slobodnog bacanja	61
u vezi sata za igru	54
vrsta greške.....	58
zamena i tajm-aut	55
Sudija (drugi)	
definicija	48

Šut na koš	
definicija.....	31
Tajm-aut	
definicija.....	21, 22
dužnosti merioca vremena.....	51
dužnosti zapisničara.....	50
prilika za.....	21
Terapijske trake	12
Teren za igru	
dimenzije	5
linije	5
Trener	
član ekipe.....	11
diskvalifikacija	40
dužnosti i prava	13
spisak ekipe	13
stoji u toku igre	13
tehnička greška	40
Tuča.....	41
Ubacivanje	
definicija.....	20
pet sekundi.....	21
Udaranje lopte nogom.....	18
Udaranje lopte pesnicom.....	18
Uniforma	
igrača.....	11
pomoćne sudije.....	48
sudije, prvi sudija i sudija	48
Utakmica	
izgubljena bez borbe	24
odluka	5
početak.....	15
vreme za igru	15
završetak	15
Van graničnih linija	
igrač.....	26
lopta	26
Vertikalnost	
definicija.....	33
pravilan položaj čuvanja.....	34
Vođa ekipe.....	11
Vođenje lopte	
definicija.....	26
Vreme za igru	15
Zadnje polje	
definicija.....	5
Zakucavanje	19
Zamenik	
postaje igrač.....	11, 23
Zapisničar	

dužnosti.....	50
Zapisnički sto	9
Zapisnik	
obrazac	62
postupak	63
pregledanje	48
Završetak perioda.....	15
Završetak utakmice	
definicija	15
prava sudija	48
video snimak	69
Živa lopta	16